

بایبل پژندنه

پہ پستوڑبے کی پرمقدس بایبل باندی یوبی بیلگی معلوماتی اونسکلے

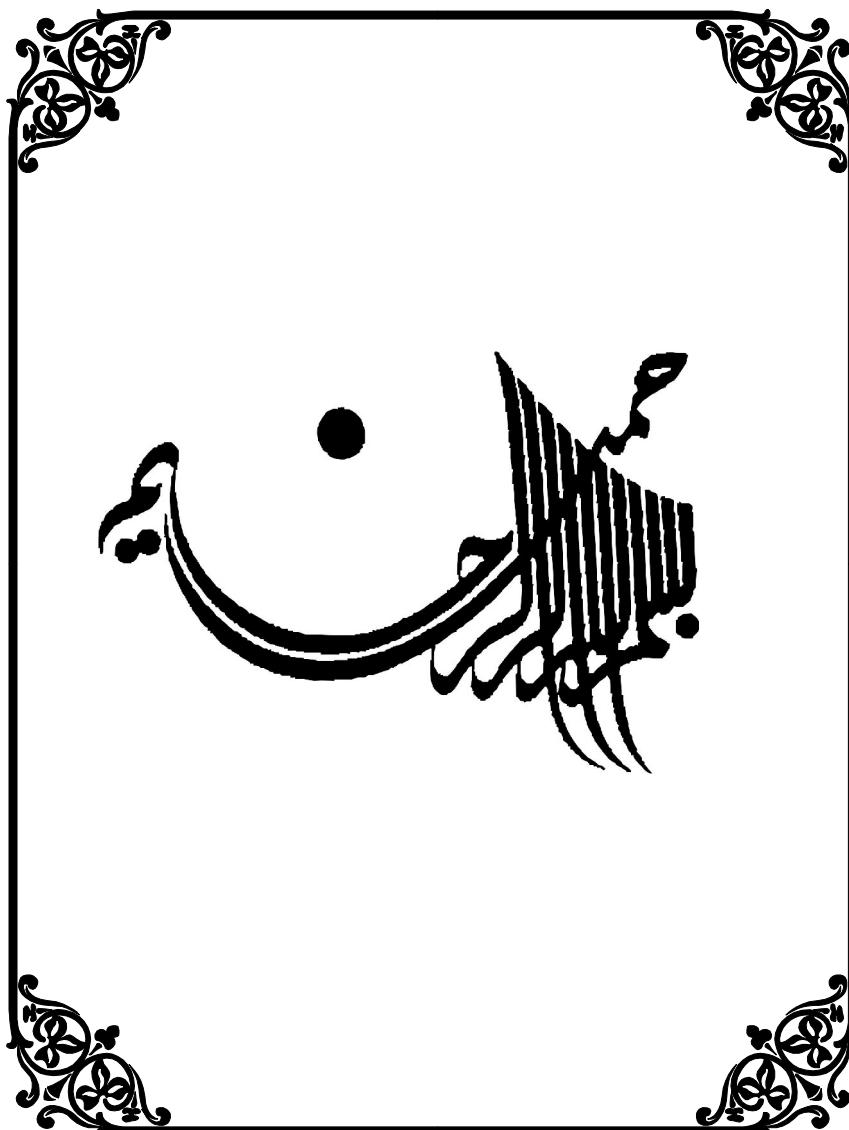
لیکنہ او خپر نہ:

تقریظونه:

www.edb.gov.hk

دكتور اكرم الدين الحاج - لسا

دكتاب پېزندنه

نوم: بایبل پېزندنه

ليکوال: عبدالغفار جبیر

كتنه: داکتر نثار احمد ((صمد)) صاحب کانادا

دلیکوال بریبنالیک:

Jubair_akcc@yahoo.com

دلیکوال دفیس بوک درک:

www.facebook.com/abdul ghaffar jubair

عیسایت خه شی شی/ دی؟

www.facebook.com/page/100000000000000

دچاپ کال: ميلادي کال ۲۰۱۴

كمپوزر: مزمول كمپيوترسينتر

دچاپ وار: لومړی

دچاپ شمبر: (۱۰۰۰) توکه

دچاپ ئای: لاهور

خپرونکی: صديقى خپرندويه تولنه

دكتاب تول حقوق دليکوال سره خوندي دي.

خو پښتنه

له ټولو باغلو او خوبو
 لوستونکو خخه لطفاًدا هيله
 لرم ، چي ددي کتاب دهري
 پاني په لوستلوسره ، وما احقرته
 دزره له تله دعاوي وکري ؛ چي
 الله جل جلاله زماگنا هونه
 ، نقصانونه او نيمگرتيا وي
 معاف کري او پر ما احقر باندي
 رحم وکري .

یوه نبی مننه!

له دی بناغلونه یوه نبی مننه چې وماته ئى ددى
كتاب دليکلولپاره لاندی كتابونه راولپول.
۱ - شيخ الاسلام محدثى عثمانى صاحب مدظله العالىه كراچى:
اعجاز عيسوی، ايک معمار مجاهد، بایبل کيامه؟
۲ - دروندمشرور مرفتى ابوتقى الرحمن گوجرانواله:
انجیل برناباس، اسلام عيسایت او سیدنا عیسیٰ عليه السلام،
مسيحت، انجیل یوحنًا، انجیل متى او داسى نور...
۳ - دمرحوم شيخ احمد ديدات رحمة الله عليه له مركز (IPCI)
جنوبى افريقا خخه:

۱-Is Bibel the word of God?

۲- Combate Kit

۳- Debates of Ahmed Deedat

۴ - عايشه عمر - هالند:

The Holly Bible (RSV, KJV, ICV)

۵ - راهب یوحنا اللبناني - لبنان:

الكتاب المقدس (عربى بایبل)

۶ - مریم اسلام - جرمنى:

۱- Origion of Scriptures

۲- Our Bible and the Ancient Manuscripts

۳- Jesus or Paul

۷ - مكتبة الحقيقة استانبول تركيه:

Islam and Christianity

۸ - داکتر جان سکات لندن:

Introduction to the Old Testament

۹ - لاریس، لاهور:

۱ - تاريخ کلیسا، ۲ - قاموس الكتاب، ۳ - بایبل مقدس

۱۰ - المهندسه صفاء المصرية:

العقائد الإسلامية وانجیل برنابا

دالى

- و تولوھ حقیقت او حقانیت
مندونکوته.

- و تولوھ غوغ علماء، مشایخو
روحانیونو، مخورو، اودقلم
خینتنانوته چې په دې لاره
کي ئې سترې بريماوي درلودي.

- دخوان نسل وهغه قشر ته
چې د اسلام په سپیخلې لاره
کي خدمت عبادت گني.

- په اخركي و تولوھ غورونواو
خويندوته چې د دې کتاب
دلستلواو خپرولو تکل لري.

شماره	مضمون
١	پە رنگىي تىياره
٢	زە (بایبل پېژندنە) داڭھارالحق خلاصە بولم
٣	دسرخېرى - ارىپىن تەكىي
٤	بایبل تە ولى بایبل وايى؟
٥	د (Bible) بایبل دتوري دىبىه پېژندلولپاره مختە ئۇ
٦	دقرآن كريم تورى پە قرآن عزيزكىي
٧	انجىيل (Gospel) خە تە وايى؟
٨	اصل انجىيل خنگە لە منىخە ولاپى؟؟؟
٩	تورات (Pentateuch) خە تە وايى؟
١٠	اصل تورات خنگە لە منىخە ولاپى؟؟؟
١١	زبور: (Psalm) خە تە وايى؟
١٢	بایبل پردووېرخۇوبىشل شوي دى
١٣	عەهدنامە قدىم ياعەدنامە عتىق (Old Testament) چى (٤٦) كتابونە لرى:
١٤	اپوكريفة، Apocrypha و خە شى تە وايى؟
١٥	دەعەدنامە قدىم كتابونە پە پېنپتو، عربى، اردو و انگلېسيي ژبو كىي:
١٦	دەعەدنامە قدىم ليکوالان خۇك دى؟؟؟
١٧	داوسىنى تورات (Pentateuch) ليکوال خۇك دى؟
١٨	دكتاب يوشۇغ ليکوال:
١٩	دقاضيانوليکوال
٢٠	دكتاب روت (راعوت) ليکوال
٢١	دكتاب سموئىل ليکوال
٢٢	دېچايان او توارىخ ليکوالان

دکتاب نحمیاہ لیکوال	۳۳
دکتاب ایوب لیکوال	۳۴
دزبورلیکوالان	۳۵
دامثال لیکوال	۳۶
دکتاب جامعه (تولنه) لیکوال	۳۷
دغزل الغزلات(نشیدالانشاد) لیکوال:	۳۸
دکتاب حرقی ایل لیکوال	۳۹
دکتاب دانی ایل (دانیال) لیکوال	۴۰
دکتاب یوئیل لیکوال	۴۱
دکتاب عویدیا لیکوال	۴۲
دکتاب ناحوم (نحمیاہ) لیکوال	۴۳
دکتاب حقوق لیکوال	۴۴
دکتاب ملاخیا، ملاخی (ملاکی) لیکوال	۴۵
دکتاب آستیر(استر)لیکوال	۴۶
دکتاب باروک (باروخ)لیکوال:	۴۷
کتاب طوییاہ:	۴۸
کتاب یهودیت	۴۹
کتاب دانش (سلیمان پوهه):	۵۰
دکلیسانصیحتونه	۵۱
په (ار ایس وی R.S.V) بایبل کی دعہنامہ قدیم دکتابونولیکولان	۵۲
عہدنامہ قدیم (عتیق) له خه شی خخه بحث کوی؟	۵۳
نوی عہدنامہ/نوی تروون(New Testament) چی (۲۷) کتابونه لري او هغه دادي	۵۴

دنوي عهندامي كتابونه ، دهغوليکوالان او داختلافاتو خچي	٥٥
انجيل متى	٥٦
انجيل مرقوس	٥٧
انجيل لوقا:	٥٨
انجيل يوحنا	٥٩
دخلوروانجيلوندلېكلىونېتى	٦٠
درسولانواعمال	٦١
دپولس ليكونه	٦٢
دپطرس ليكونه، ديوحنا ليكونه، ديعقوب رساله، ديهودا رساله او ديوحنا مكاشفه:	٦٣
نوي عهندامه (نوي ترون) له خه شى خخه بحث كوي؟	٦٤
دبايبل اياتونه او بابونه	٦٥
دعيسايى علماء اختلاف دنوي عهندامي دكتابویه هكله	٦٦
دبايبل په هكله دعيسايى نېرپا لوعلماء او خېرونکو بنکاره خرگندونې	٦٧
بروس متزرواىي:	٦٨
بارت چى ارمن (Bart D. Ehrmann) وايى	٦٩
تىديي بيزا(Teddy Beza) وايى	٧٠
قسطنطين وان (Constantin Van Tischendorf) وايى:	٧١
عيسايى عالم فاضل پروفيسربليک هارډ وايى:	٧٢
هانس كونگ (Hans Kung) پخېل كتاب کې وايى:	٧٣
هغه انجيلونه چي داسلام دراتگ خخه مخکي موجود وو:	٧٤
دبايبل پخوانى نسخى	٧٥
سينايى نسخه (Codex Sinaiticus)	٧٦

۷۷	اسکندریه نسخه (Codex Alexanderinus)
۷۸	وطیقانی نسخه (Codex Vaticanus)
۷۹	افرائیمی نسخه (Codex Ephraemi Syri Rescriptus)
۸۰	بیزائی نسخه (Codex Bezae)
۸۱	دمداری بحیری طومار
۸۲	دعهد عتیق/قدیم عهدنامه پخوانی نسخی دری دی
۸۳	عربانی نسخه
۸۴	یونانی نسخه
۸۵	سامری نسخه
۸۶	د عهدنامی قدیم پخوانی نسخی هم یوشانته نه دی
۸۷	هفتادی ترجمه (Septuaginta)/سپتواگنتا
۸۸	دورزن (Version) اوژباری ترمینخ توییر
۸۹	ترجمه (زیاره) خه ته وایی؟
۹۰	په تورات کي (۷۰۰) خلی راغلي دی چي دادخدای کتاب نه دی:
۹۱	اوسمی تورات دحضرت موسی علیه السلام کتاب نه دی
۹۲	کتاب یشوع دیشوع کتاب نه دی
۹۳	عهدنامه عتیق حکمه دخدای کتاب نه دی
۹۴	لوی فاضل عالم پادری وایی:
۹۵	اوسمی انجیل(نوی عهدنامه/نوی تپون) یازپری دخدای کتاب نه دی!!!
۹۶	دلو قالنجیل دخدای کلام نه دی
۹۷	په اوسمی انجیل کی غیر واقعی کریسی
۹۸	بله هېښونکی په بایبل کی
۹۹	دپولس لیکونه ناقص دی

داكترموريس بوکائي دنوی عهندامي په هکله واي	۱۰۰
فاسټس چي (مانی کين) ديوپ عيسائي ډلي یو عالم دي واي چي:	۱۰۱
استاون پخپل یو کتاب کي واي	۱۰۲
دمتی انجیل دمتی کتاب نه دي؟	۱۰۳
ديو حنا انجیل ديو حنا کتاب نه دي!!!	۱۰۴
دالي گزير اعتراف	۱۰۵
دانسايکلوب ډي ڀر ڀانيک اعتراف	۱۰۶
دوا تس اعتراف	۱۰۷
دهورن صاحب دتفسيرا اعتراف	۱۰۸
دلو تهر صاحب اعتراف	۱۰۹
دپرو ټستينت دفرقی دنور و علماء اعتراف	۱۱۰
دنريوالو عيسائي علماء اعتراف	۱۱۱
دا کهارن صاحب اعتراف	۱۱۲
د داکتر گراہام سکروگی (Dr. Graham Scoggie) اعتراف	۱۱۳
کنيت گرپگ (Kenneth Cragg) چي یو عيسائي عالم دي واي	۱۱۴
پروفيسير گيسير (Prof. Geiser) اعتراف کوي	۱۱۵
دپروفيسير جان سکات اعتراف	۱۱۶
د داکتر جوزف پارکر (Dr. Joseph Parker) اعتراف	۱۱۷
فاضل عالم ريو - پيکر (Rev. Packer) اعتراف	۱۱۸
دباغلي گراہام سکروگي (Dr. W Graham Scroggie) اعتراف:	۱۱۹
د داکتر لوبيگانت اعتراف	۱۲۰

دامريکادسي اين اين(CNN) تلویزون اعتراف	۱۴۱
دسي ايس لويس (C.S Lewis) اونورواعتراف	۱۴۲
ولى په مطابق!؟!	۱۴۳
دارايس وي (Revise Standard Version) بایبل اعتراف	۱۴۴
دتشليث رينبه اوحقيقت	۱۴۵
دصلیب رینبه اوحقيقت	۱۴۶
دنوي عهندامي ۱۰٪ سلنه لاهم دحضرت عيسى عليه السلام ويناوي نه دي	۱۴۷
اوسمى عهندامه قديم ځکه دخداي کتاب نه دي	۱۴۸
دبایبل ورک کتابونه	۱۴۹
دعیسایت بنست اینبودونکی پولس(ساول/شاول) دی	۱۳۰
پولس که حضرت عيسى عليه السلام	۱۳۱
پولس له حواری برناباس سره	۱۳۲
په بیت المقدس کی دحواریینوغونه	۱۳۳
دبایبل او تملود په هکله دقرآن عزیزبله وړاندوينه	۱۳۴
بایبل لیکلی وحی نه دي!!!	۱۳۵
په بایبل کی تکرونه	۱۳۶
بایبل ځکه دخداي کتاب نه دي چي !	۱۳۷
په بایبل کی فحشات دېيلګي په ډول سره	
په قرآن عزیزکی درنایه هکله راخئ	۱۳۸
ولی وبايبل ته اجازه نشه چي په اسلامي نړۍ کي تبلیغ شی؟	۱۳۹
خواب:	۱۴۰
په بایبل کی بې معنا، غیرمعقولی، دعقله لیری اوپوچي خبرې بې شماره دي.	۱۴۱

په بایبل کي تحریف	۱۴۶
الله که خدای؟	۱۴۳
ولی عیسایان دالله جل جلاله نوم نشی استعمالو لای؟	۱۴۴
په بایبل کي خیالي ، مبهم او سرگردانه نومونه	۱۴۵
په بایبل کي غلطیانی دبیلگی په دول سره	۱۴۶
په بایبل کي پنځوس زره (۵۰۰۰) غلطیانی	۱۴۷
په بایبل کي دانبياء په هکله گستاخی	۱۴۸
په بایبل کي ساینسی غلطیانی دبیلگی په دول	۱۴۹
په بایبل کي ساینسی غلطیانی دموریس بوکابی له نظره:	۱۵۰
دراهب یوحنالبنانی سره دبایبل په هکله بحث	۱۵۱
وښاغلی یوحنالبنانی ته زماخرګندونی	۱۵۲
انجیل برناباس:	۱۵۳
برناس خوک دی؟	۱۵۴
زیوس خه شی ته وائی؟	۱۵۵
دبرناباس انجیل	۱۵۶
پرانجیل برناباس بندیز	۱۵۷
دبرناباس دانجیل بله اصلی نسخه پیدا شوه	۱۵۸
په انجیل برناباس کي دفترال موجودات صلی الله علیه وسلم په هکله رشتني او سپيني وړاندويني	۱۵۹
انجیل برناباس مسلمان نه دی لیکلی	۱۶۰
مسلمانان بایددانجیل برناباس په هکله خه عقیده ولري؟	۱۶۱
وعبدالغفار جُبیرته ډالی	۱۶۲
دلیکوال چاپ اثار	۱۶۳
دلیکوال ناچاپ اثار	۱۶۴

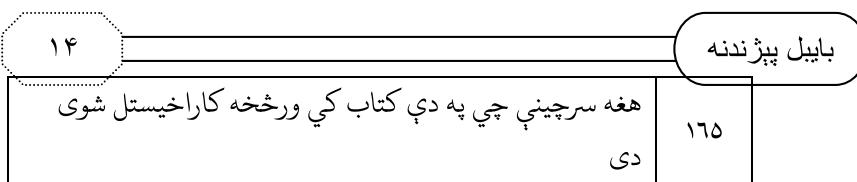
بایبل پېژندنه

۱۴

هغه سرچينې چي په دي کتاب کي ورڅخه کاراخيسټل شوي

دي

۱۶۵

په رونا کي تيارة

يو عالم خه بنه ويلى دي : درې شيان په ډير سنجش او احتياط سره واخله : قلم -
قدم - قسم ! نوزه وايم چي جُبیر صاحب د دي کتاب په تهيه کي همداسي کري
دي.

«بایبل پیژندنه» داسی کتاب دی چي د بایبل په ظاهري رونا کي د هغه باطنی تيارة معلوموي ، يعني د ننني تحریف سوي انجلیل اصلی متن او بطن سپری او داخلی اختلافات ، نوافضات او تناقضات یې بیانوی . هسى خود حق او باطل شخړه له ازله جاري ده او ترا بدې به درومي .

دا علماء او منطقاً ثابته ده چي اصلی تورات او اصلی انجلیل قطعاً نسته بلکي دواړه تحریف ، تعديل او تبدیل سوي دي . ځکه نو قرآنکريم نازل سو . معنی دا چي یهودیت او عیسیویت دواړه نسخ او فسخ سوي اديان دي چي حق دین يعني اسلام یې څای نبولي دي .

د «بایبل» کلمه د یونانی ژې خخه مشتق سوي ده يعني کتاب . عجیبه خودا ده چي د عیسی (ع) خخه ۱۴۰۰ کاله وروسته پر دي کتاب د بایبل نوم اینسولد سوي دي . تر دي عجیبه لا دا چي دا نوم نه خدائ پرایښی دي ، نه حضرت عیسی (ع) پرایښی دي ، او نه هم د عیسی (ع) حوارينو پرایښی دي . بله عجیبه لا دا چي په قول بایبل کي د عیسی (ع) نوم نسته . نو دا خنګه الهی کلام او د عیسی (ع) لپاره نازل سوي کتاب دي ؟ بله عجیبه لا دا چي پخپله د بایبل نوم هم په قول بایبل کي نسته ، دا ولی ؟ بله دا چي په قول بایبل کي دا خبره نسته چي دا د خدائ کتاب يا کلام دي ! حال دا چي قرآن خپل هر اړخیزه معرفت او وضاحت وړاندی کوي او څان له هره حیثه راپیژنی (البقره: ۸۹؛ هود: ۱؛ الجاثیه: ۲؛ السجده: ۶)

؛ التوبه : ۶ ؛ الزمر : ۴۳ ؛ الفتح : ۲۵ ؛ محمد : ۲ ؛ البقره : ۹۷ ؛ آل عمران : ۳ ؛
الاعراف : ۴ ؛ النحل : ۴۴

دا چى ويل كىرى «عيسوپت يا مسيحيت» ، نودا خو بېلە شكە عيسى (ع) تە منسوبە كلمە ياخىنلاخ دە . پىس دا ترى معلومىرى چى د الله دين يوانسان تە منسوبوي چى دا پىخپەلە دى دين تحرىف والى او بطلان دى . فلهذا ، دغە دين خالق تە نە بلکى مخلوق (يعنى عيسى عليه السلام) تە منسوب كىرى چى معنى بە يې دا وى چى دانە د عيسى (ع) دين دى او نە هم د الله ! خو پە حقىقت كى تولو پىغمېرانو صرف يو دين درلۇد چى هغە اسلام دى.

د دې باطل دين پىروانو د عيسى (ع) سره د افراطى محبت لە املە هغە د خدائ زوى وبالە او د هغە د پلار (خدائى) العيادبىالله سره يې محبت لبو كې . خو افراطى محبت بدعت دى او بدعت كفر تە ئى . همدا علت دى چى رسول الله (ص) خلک د ئان د خورا زيات توصيف خخە منع كېرى دى ، يعنى داسى يې فرمائىلى دى : «زما پە مدح (ستايىنه) كى مبالغە مە كوى لەكە عيسويانو چى د عيسى (ع) پە مدح كى مبالغە وکپە او هغە يې د خدائ زوى وبالە او كافران سول . زما پە حق كى وواياست چى د خدائ بىنە او رسول دى» (صحىح بخارى ، حديث نمبر ۳۱۸۹) . پىس عيسوپت پە باطلە عقىدە ولاپ دى نو ئىكە باطل دى .

دا لا خە ، عيسويان پە تىلىش عقىدە لرى (يعنى پلار خدائ ، زوى خدائ او روح القدس) او گواكى دا درې وارە سره يو ئاي كىرى او يوازىنى لوى خدائ رامنختە كوى . دا عقىدە هيچ عقلى او منطقى نە دە ، نو ئىكە هر كال پە زرگۇنو عاقل او منور عيسويان لە خپل دينە بىزارە كىرى او پە اسلام مشرف كىرى .

عجىبە لا دا چى هغۇي وايى چى عيسى (ع) خپلۇ دېمىننانو اعدام كې او پە صليب يې وھراوه او درې ورئى وروستە بىرته ۋوندى سو ، آسمان تە ولاپ او هلته د خپل

پلار سره ناست دی ! انجیل مرقس ، شپاپس اصلاح سوی متن ، نهم نمبر ، ۱۱۵
صفحه داسی وايي : «رب وروسته له دي چي د هغوي سره خبری وکړي آسمان ته
وختوت او هلته د الله راسته خنگ ته کښېناست» آيا دا یو احمقانه شرک نه دی ؟
خنگه دوه ربه ؟ او خنگه دواړه خنگ پر خنگ ؟ د یو ثابت حقیقت په توګه د الله
سره نه باید په «ذات» کي ، نه په «صفاتو» کي ، نه په «افعالو» کي ، نه په
«ربوبیت» کي ، او نه هم په «معبدیت» کي شریک و نه نیول سی او نه امکان
لري . له همدي امله د هغوي راهبان او اسقfan په خپلو عقایدو کي راګیر او پې
څوابه دی او ځکه نو مسلسل اسلام ته پناه وړي .

دا چي تحریف سوی انجیل او عیسویان ادعای کوي چي عیسی (ع) د خدای زوی
دی او هغه په خپل روح سره دې بې مریمی (ع) په نس کي داخل کړ او ګواکي
نه میاشتی وروسته وزوکپد ، هیڅ منطق او عقل بې نه منی . امام ابن القیم (رح)
ې څه بنه او معقول رد ورلاندی کړي دی : «پر خدای - که بې حکمت او نیت
تقاضا کولای چي بندگانو ته راخرګند سی او د خپلی عظیمي کرسی خخه راکښته
سی او مستقیماً پخپله د هغوي سره وړغیږي - لازمه وه چي د یوې بشخی شرمگاه
ته داخل نسي او د هغې د بدن په دنه کي د بولو ، مدفوع او وینو په منځ کي خو
میاشتی تیری نکړي . او خنگه چي شیدې خوری او ژاري ، باید راوتلي نه واي . خو خنگه
چي بیا هم دا پیښه وسوه ، نو ورته لازمه وه چي د انسانانو سره بې غذا نه خورلای
، او به بې نه خپلای او نه بیده کېدلای . خودا چي او به بې وختنلې او غذا بې
وختوله نو بیا ورته لازمه وه چي نه بې ادرار کولای او نه هم مدفوع . حال دا چي
الله د جلال او کمال د صفتونو لرونکي دی او دا خاص د ده صفات دي . یعنی هغه
کمالي او جلاли صفات چي آسمانونه او مھکه بې د پراخی او غټه والي حد نلري .

او د هغه کرسی خود آسمانو او مخکی په اندازه پراخه ده . پس دا خنگه کپدای سی چی د یوې بشئ فرج او شرمگاه دی د هغه پراخوالی او وسعت ولري ؟ نو پاک او منزه دی الله د دې بیهوده او چتى اقوالو خخه .» (هدایه الجباری فی اجویه اليهود والنصاری ؛ الامام ابن القیم ؛ ص : ۱۴۷ - ۱۴۸)

هو ، جبیر صاحب په خپل دغه علمی او تحقیقی اثر کی د بایبل چتیات ، اختلافات او تناقضات او د دې قولو رد د هغوي په خپلو کتابو سره تصریح او توضیح کړی دی . که خوک دغه جامع او نافع اثر په غور او حوصله ولولی ، نو ثابته به سی چی جبیر صاحب د نننی بایبل قول مجھولات او معلومات عمیقاً او دقیقاً لټولی دی . ده په خپل دغه علمی او عینی اثر کی بایبل د هغه په اصلی ماهیت او حقیقت سره را پیژندلی دی .

د کتاب زېه او لهجه پاکه او بې باکه ده . لوستونکو ته بې هر خه په دومره وسعت او قوت سره په مخکی اینېني دي چې هیڅ د پوبنتنی مجال نه پیدا کېږي . یعنی هر خه بې په دېر فصاحت او بلاغت سره شنلی او ویلی دي ، نو ستر رب دی ستر اجر ورکړي .

د دې خورا اړین او ګټور کتاب د ژوري لوستنی خخه به معلومه سی چی جبیر صاحب هغه په دېر دقت ، صداقت او محنت سره تهیه او ترتیب کړي دی . د ده ژوره مطالعه ، د موضوعاتو تل ته ورننونته ، د مبهمو تکو پلتنه او د مجھولو مفاهیمو ګروبرنې دا ثابتوي چې جبیر صاحب پر بایبل او قول عیسویت باندی مضبوطه غیر راګرځولې او هغه بې علمأ ، عملأ او عاملأ شنلی او را پیژندلی دی . نو ځکه زه دې پایلی ته ورسپدم چې د «بایبل پیژندنی» دغه معتبر او معتبرن اثر په خپله حصه کې یو کاملترین او شاملترین کتاب دی چې تر نه افغانی تولنی ته نه و وړاندی سوی . نو الله دی محترم جبیر صاحب ته دنیوی او اخروی بری عطا کړي

بایبل پیژندنه

۱۹

او درنو لوستونکو ته می سپارښته دا ده چې دا کتاب عميقاً او په بنه غور ولولی
تر خو نننی باطل عيسويت بنه ورته ثابت سی ،
والسلام

ستاسو د دعاوو محتاج نثار احمد صمد-کانادا

11، جون، چهار شنبه

پرکتاب باندی ددوكتوراکرام الدين الحاج ليكنه

زه((بایبل پېژندە)) داظهارالحق خلاصه بولم

ليكنه: دوكتوراکرام الدين الحاج- طرابلس ليبيا

ڇباره: فاطمه عمر- بحرین

الحمدللہ وحده والصلوة والسلام على من لانسی بعده.

په ډېره خوشحالی سره یو خوکربنې دخپل ورور عبدالغفار جُبیر صاحب په یوه
بسکلی، معلوماتي او حيرانونکي کتاب ((بایبل پېژندە)) باندی ليکم.

دنريوالومذهبونومطالعه اويرتله زماڊيره خوبنه ده، خوزمادڙوند محوريواخي پردي
باندی نه راگرخي، مادعيسيئيت په هکله دشیخ مرحوم احمدديدات رحمة الله عليه
كتابونه، مناظري ، بحثونه (الله في اليهودية والمسيحية والإسلام، المناظرة الكبرى،
حوار مع ديدات في باكستان، الخمر بين المسيحية والإسلام وغيرها) اويو نريوال كتاب
((اظهارالحق)) لوستي دى الحمدللہ ثم الحمدللہ، داچي عيسائيت او س نسبت تر
عجمويه عربوکي په سرعت سره روان دی داچکه چي عيسائي نړۍ ودې پايلوته
رسيدلي ده چي په مسکينانو خه جوره ده، ترسلو افريقيا یانيوبډايه عرب ودوي ته
ارزنيت لري، نوځکه دوي او س وعربي نړۍ ته مخه کړيده، نوځکه زه

ددوکلونوراهيسى دداسى مرکزاوملګروپه لته کي یم چي په عيسائيت کي ئې ژوره
مطالعه کړي وي اويو خه الهام ورڅخه واخلم ، چي يوله هغه خوبو ملګرو خخه
عبدالغفار جُبیر دی، ماچي کله (بایبل پېژندە) یو خوبرخی ولوستلي نوداسى فکرمى
کاوه چي مرحوم احمدديدات راسره ناست دی اویاهم مناظر عرب والعجم حضرت
مولانا رحمت الله کيرانوی الهندي رحمة الله راسره دی، الله الحمد والمنة
په حقیقت کي دعبدالغفار جُبیر صاحب داکتاب زه (اظهارالحق) خلاصه بولم اوبل

داقچي په دې کتاب کي له اوسيئواثارو خخه دېره گتې اخيستل شوپدە، هذامن فضل رب العالمين - زماتوصيه وتوله امت مسلمه مرحومه ته داده چي داکتاب باید په عربي ، انگليسي او نوروز بوتە وزباري، ترقولولومپى ما دعرىي ژې دزباري ژمنه ماورسەر كېيدە، خوزە بە دپوهنتون درسمىاتسەرە - سره ودى زباري ته اولىت ورکوم، داکتاب به هغە وخت ديراغىزمن شي چي په انگليسي ژې کي هم چاپ شي، وافوض امرالى الله ... دالله په مرستە سره هرخە شونى دى داھكە چي - ان الله على كل شيء قدير-

ددى کتاب بىكلاپە دې کي ده چي بىكلى نېيواڭ ماخذونە لرى، دەرماخذپانە او چاپخاي جوت دى، او هرخوک كولاي شي چي تل ورخخە دعلمى او اكاپميکى سرچىنى په توگە سره ورخخە استفادە و كېرى.

په عربي نېرى کي دمرحوم احمد ديدات كتابونە چاپىرى او خپىرى، خوداسى اشخاص دگوتويه شىپىرى چي په عيسائىت باندى نوي چېرىنى و كېرى او ددى چېرىنۇگراف پورتە كېرى، زە داکتاب (بایبل پیژندنه) ددى امت محمدى صلى الله عليه وسلم لپارە يوبىه زىرى او دسوکالى يوه بىلگە گەم.

دامت مسلمە مرحومە دې څوان ليکوال عبدالغفار جېرى دبايبل پرەرخە باندى رنالاچولي ده، زە داپە يقيني دول سره درته ويلاي شم چي ددى کتاب په لوستلۇسرە بە هيچخوک هم مرتدىشي، كە ئې يوخە ماغزە پە سركى وە، مىگر كە يوخوک دروپوا وياهم دېنخو پە جال کي راگىرشۇ نوبىاكىدای شي چي داسلام دمبارك دين لە كېرى خخە و وحى؛ اوپاتى دى نە وي چي عيسائىي نېرى تل دعيسائىت پە خپرولوكى دەمدغۇدو لا رو (دا لارو+ بىنخو) خخە كاراخىلى، خوکە پە حقىقت كى رىستنى اسلام او يىمان شتون ولرى نوبىادا هرخە (دا لار+ بىنخە) هىچ ارزىست نلىرى، او كە بىاهم مرتدىши نو پە اسلام کي دمەرتدۇوند (خسەرالدىن والآخرە)

ده، مورخودلته په لیبیا اونورو عربی هیوادونوکی دمرتدپه هکله هیخ نشوویلای، اوتل دمرتدپه هکله تأولونه کوو، چې دادقرآن او احادیثوسره په تکرکي دي. زه دقرآن عزیزددي ایات (واعدوا للهم ما استطعتم من قوة) په دائیره کي قلمي جهادهم داخل بولم، داچې زماسره به دامت مسلمه مرحومه علماء کرام موافق وي که يا، دابه وواحداحدالصمدجل جلاله ته معلومه وي، خودا په ډاډسره ويلاي شم چې دامت مسلمه مرحومه دعلماء مشراستادقرضاوي دام ظله اوپريوال استادوهب الزحيلي دامت برکاته زماسره هم فکره دي، دوى په دي آندي چې داسلام ددين دژغورلوپه موخه هرتکل، هود او حركت ددي ایات ترسیوری لاندی دي، الله الحمد. عبدالغفار جُبیر صاحب پربنه وخت باندی داکتابوليکي، داچې په افغانی تولنه کي عيسائیت صفردي او اوس خیني عيسائي کړي داکوبښن کوي چې دامنسوخ او متروک دين خپورکړي نودالازمه ده چې تولنه او اولس پروخت باندی ورته مسلح شي (فكري روزنه ولري)، زه وافGANI تولني ته دا زيری ورکوم چې که داکتاب په افغانی تولنه کي شتون ولري نوع عيسائیت به له صفره خخه هم کم شي، زه ددي کتاب مبارکي تره رخه نه مخکي و خوان ليکوال عبدالغفار جُبیر ته او بياپه مجموع کي و پول افغانی اولس ته ورکوم.

منه:

زه دفاطمه عمر خورخخه مننه کوم چې زمادايو خوکرنې ئې وزبارلي اوکله ئې هم د عبدالغفار جُبیر صاحب خه ليکنې په عربی اويا انگلیسي ژبوسره رالیبرلي دي. همدارنګه دې خور د عبدالغفار جُبیر (مامناظره دیوه عيسائي راهب سره، سوال خواب، ماولي اسلام قبول کړ؟، اسلام اونوي ساينسی خېرنې ۱، ۲، ۳ توکونه) ئې راوليبرل زه ډپورخخه خوشحال شوم که خه هم داکتابونه په پښتو باندی دي خوزماکتابتون ورباندی بشکاري، خوچې کله مي اراده شي چې داکتابونه

ولولم نو فاطمه عمر خورددی کتابونو یوه برحه راته ژباری، الله الحمد، او بیائی زه گورم.

غوبستنه:

۱- له ټولومسلمانانو خخه موپه کلکه سره داغوبستنه ده چي ددي کتاب په خپرلوکي پوره ونده واخلي، دابشکلی کتاب بايدونوروزبوته وزبارل شي، په ويب پانوکي خپورشي، په مجلوکي کي خپورشي، په ورڅانوکي خپورشي، پرانټرنېتې باندۍ انلاين خپورشي.

۲- دخوان تکره ليکوال عبدالغفار جبیر سره هر دول مرسته بايد وشي ، ترخدوي وکولاي شي چي په دي ارونډنوري ليکني هم وکړي، دکفري نړۍ عادت و مورته معلوم دی که چيری په غربی نړۍ کي دمسترشرقينوله لوري یوکتاب داسلام په خلاف ولیکل شي نوپه زرهاو خپرندوبي تولنې ورته په انتظاروي، اوکله چي ئې ويوي خپرندوبي تولنې ته ورکړي هغه تولنه بیاداکتاب په ډوروژبوسره په ميليونهاو توکه چاپوي اوپه نړۍ کي ئې خپروي نومورته هم پکارده چي داسلام لپاره و هرڅه ته چمتو شواورداداري نو سعادت و ګډو.

يامسبب الاسباب ياحي یاقیوم

اهدنالصراط المستقيم صراط الذين انعمت عليهم غير المغضوب عليهم ولا الضالين.

۳- داسلامي نړۍ د متدينو علماء او ليکوالانو خخه می داغوبستنه ده چي په هرځای کي دعيسائيت په خلاف قلم اوچت کړي، په ځانګړي ډول سره وافغانی تولنې ته داويل غواړم چي ددي مهلك سرطان (عيسيائیت) په مقابل کي قلم اوقدم بورته کړي، او خپل اولس ددي واپرس (عيسيائیت) خخه وزغوري، داځکه او س ئې لادرملنه شونې ده، اوکه مووخت ورکړي !!! نوبر خلیک به مودعني نړۍ په شان شي.

۴- زموريه تاريخ کي داسی مجاهدين وه چي تمرگه پوري ئې وصلیب ته ھانونه
تسلیم نکرل، لکه عمر مختار (السيد عمر بن مختار بن عمر المنفي الھلالی - ۱۸۵۸-
۱۹۳۱ ميلادي) چي ورته دصحر ازمری هم وايى، هغه ترهغه مهاله پوري چي ونيول
شو، شهيدشو (په داروخپول شو)، داسلام له دين خخه تيرنشو، اوحتى وصلبييانوته
ئې نرمە خبره هم جرم گانه، هغه به تل ويل داسلام روح په جهادکي دى، هلال
بايدد صليب خخه پورته وي، صليب بايدتل تعقيب او تذليل شي، داسلام په لاره کي
کوبىنى زماروخي غذاه، دتوري ترسىوري لاندى ۋۇندراتە
خپورتىيا ولوپتىادە، داسلام و دېمىنانتوھە تل په مورچىل کي اوسى تر خودوى
ستاسودروازە ونه تکوي او داسى نور...

وماتوفيقى الابالله، عليك توكلت

اخوكم فى الدين

شيخ دوكتور اكرام الدين الحاج - طرابلس ليبيا

السبت، ۱۵ شعبان، ۱۴۳۵

دسرخبری

ارین تکي

الحمد لله الذي خلق فقدر، وخلق آدم من طين، وعيسى بن مريم من غير أب ليكون حجة على العالمين فيثبت أن الخلق بالازادة لبالعلية، فتبارك الله أحسن الخالقين، والصلة والسلام على سيدنا محمدو سائر النبيين، المبعوثين رحمة للناس أجمعين.

اللهم صل على النبي محمد حتى لا يبقى من صلوتك شيء وبارك على النبي حتى لا يبقى من بركاتك شيء وارحم على النبي حتى لا يبقى من رحمتك شيء وسلم على النبي محمد حتى لا يبقى من سلامك شيء.

ولوي واحدا ولا يزال خدای جل جلاله ته دی داسمان دستورویه شان ثناء اوستاینه وي، اوپر فخر الموجودات امام الانبياء خاتم الانبياء حضرت محمد مصطفی صلی الله عليه وسلم باندی دی دغولو کائنا تو دشمنیه شان درودونه اوسلامونه وي، والله جل جلاله ته په دی سریه سجده او شکر اداء کوم چي زه احرئی ددی کتاب دلیکلو جوگه کرم، و ماته ئی دومره زمینه او وخت مساعد کر ترخو ما و کولای شوای چي ددی کتاب لپاره سرچینې دمختلفو هیوادونو خخه دمخلصو مسلمانان او غیر مسلمانانویه مرسته راتولی کرم، او بیانی دومرى طاقت و ماته را کر ترخو دا کتاب می بشپړک. الحمد لله ثم الحمد لله ثم الحمد لله ددی کتاب سرچینه او مصدر دعیسایی علماء، مؤرخین او خپړنکو مستندنې یوال کتابونه دی، په دی کتاب کی ډیل برده ګوکتابونو او ماذنو خخه کارا خیستل شوی دی چي دامت مسلمه علماء لیکلی دی، و بل لورته په دی کتاب کی خپرنی، پلتني

اوحقایق په عادلانه او صمیمانه دول سره شنل شوی دي؛ ددی کتاب دليکلوكخه موخه داده چي خپله افغانی او یه مجموع کي پښتنې ټولنه د عیسائیت په اصلی او حقيقی خهره خبرکړو، د عیسائیت بنست او رینې ورته روبانه کړو، د عیسائیت حقیقت ورته خرگندکړو دا خکه چي په مجموع کي عیسائی مبشرین پوره کوبښن کوي چي په افغانی او پښتنې ټولنه کي د عیسائیت داناولي څې خپري کړي، د دوی د خرگندونومطابق دوی د بایبل پښتو لمپری ژباره په هندوستان کي په (۱۸۵۳) ميلادي کال کي وکړه، او هغه ئې چاپ کړه، د بلوخي او براهوی ژيو بایبلونه ئې په (۱۹۰۷) ميلادي کال کي چاپ کړل، د دری/فارسی ژې بایبل په (۱۸۸۴) ميلادي کال کي خپرو او چاپ شو د نورومعلوماتولپاره تاسی کولاۍ شي چي لاندی کتاب وګوري:

قاموس الكتاب پانه ۱۶۷

ليکوال: اياف ايس خيرالله، خپرونکي: مسيحي اشاعت خانه ۳۶ فiroozpurood
لاهور ۲۰۰۸

عیسائی علماء دکلیساپه تاریخ (Church History) کي ليکي:
مورډپرکوبښن وکړچي په ټوله نړۍ کي صلیب و خلواو هرڅا د لوپي برطانيې پرمهاں کاميابه شو، خوپه سعودي عربستان او افغانستان کي موځاي ونه موندي.
موربه و خپلوراتلونکونسلونوته توصيه وکړچي د ټولامکاناتو خخه په استفادې په همداغو دوو ځایونو کي لوړۍ نوک ځای او پیاسوک ځای کړي.
ددوي هغه لوړۍ پښتو بایبل چي دوی په (۱۸۹۵) ميلادي کال کي چاپ کړي دی هغه (دالله کلام) په نامه سره دی چي دعهدنامه عتيق ۱۶ کتابونه ئې زماسره شته، او ويل لورته په هغه وخت کي مور په پښتو زبه سره کوم قرانکريم نه درلودي، چي داددوی پرکوبښن او زموږ برغفلت باندی دلالت کوي، په هندوستان

کی چی کله د قرآنکریم لومړی فارسی ژیاوه محدث دهلوی شاولی الله رحمة الله
علیه وکړه نوداکه یوه لورته ويأرټوبل لورته څینو خلکو خه ستونزی هم پیداکړي.
د اکتاب و تیول اولس ته لارښوددی و ساده لوحه، تعلیه یافته قشر، سیاستوالا اووپه
مجموعه کی وتلوته، هغه خوک چی د عیسائیت په حقیقت باندی خبرنې وي
نوکیدای شی چی د عیسائی مبشرینو جادو او سحرورباندی خه اغیزه وکړي اویا یې
د خه پیسو، امتیاز او جایداد په مقابل کی د اسلام دکړي خخه وباسی چی همداسی
ناکامه هله څلې دوی د خپل نسخ او فسخ دین لپاره تل کوي، دا ځکه چی دوی
وناخبرو مسلمانانو ته وائی چی ستاسویه قرآن کریم چی کوم دانجیل ، تورات
اوزبورنومونه راغلي دي هغه همدا کتابونه دي، خوددادوی تخیل او تجاهل دي
اویس، په دې کتاب کی به و تاسوته جوته شي چی او سنی تورات هغه تورات نه دي
، او سنی انجیلونه هغه انجیل نه دي او او سنی زبور هغه زبورنې دی چی مسلمانان
ورباندی ایمان او یقین لري او انشاء الله دوی به و خپل او برداوا کړو رادو ته ونه
رسیبرۍ .

په دې کتاب کی د بایبل پر منبع، منشاء، حقیقت، حقانیت، ماهیت
، تحریف، ترمیم، اونورو.... باندی پوره رنما چول شو پدہ. دنې ده مذهب منونکي
په ځانګړي ډول سره عیسایان او یهود په دې ګروهه دی چی زمور کتابونه الهمي
اوالهمي دی لکه د قرآن کریم په شان ، و بل لورته که د دوی څېرنه او کتنه وشي نو دابه
جوته شي چی دوی اصلًا په غلطه ګروهه دی دا ځکه چی کله مورددوی مقدسو
کتابونو متن او بطن گورونو هغه کتابونه و موبرتنه وائی چی موبکوم الهي او الهمي و حي
نه یو، چي داهرخه به په دې کتاب کی و تاسوته خرگند او بر بنده شي .
که په انصاف سره د عیسائیت مطالعه وشي نو دابه و رخخه بسکاره شي چی عیسائیت
توله د پولس (ساول/شاول) خرگندونې دي نه دحضرت عیسی علیه السلام تعليمات

پکنې دی اونه هم دهغه ویناوي، له همدي کبله د(۴۰۰) کلونوراهيسى دعيسائىت درنېت اومنېت تريوبشنلاندى دى، داڭكە چي په اوسنې عيسائىت کي دپولس هرڅه دحضرت عيسى عليه السلام خلاف دی، چي مائې په دې كتاب کي بيلگه ورکړيده، نړيوال منلى كتاب انسايكلوپيديا برنيانىكا په خرګندوتکوسره دکليسا دتاریخ (Church History) ترسليک لاندی ليکي:

مقدس پولس دعيسائىت خخه یونوي دين جوړکړ.

دوتلی نړيوال عالم زيسليه ویناچي؛

اوسنې عيسائىت په اصل کي پولسي عيسائىت دى.

ددې كتاب بنکلابه دې کي ده چي ددې كتاب ماخذونه او مصدرونه نړيوال منل شوي دمسلمانانو، عيسایانو ويهدو کتابونه دی.

واamt مسلمه قه توصيه!

له دې خخه علاوه دوى بایبل په (۴۰۰) ژبوناندی ژبارلى دى او خپروي ئې، په امريکاكىي دعيسایانو یوه ډله ده د مورمون (Mormon) په نامه دوى پخپلوپوهنتونونوکي په ۳۸ ژبوناندی تدریس کوي، چي داتول عيسایي مبشرین دی اوبيائي په نړۍ کي تقسيموي وهرې سيمې ته چي خې دهغې سيمې دخلکو عادات، عبادات، رواجونه او خویونه هم وربنودل کېږي دامبشرین بياهله خې اودعيسائىت تبلیغ کوي، دوى یوه ګنه هرمیاشت چاپوي په ۳۸ ژبوناندی او دهري ژې دګنو شمېرې ۶۰۰۰۰۰ (دوه ميلونه) دى، چي تولې ۷۶۰۰۰۰ ميلونه کېږي دا بياپه نړۍ کي خبروي و پاھرڅوک کولاي شي دا ګنه ولاسته راوري. دوى دخپل دغه نسخ او فسخ شوي دين لپاره په داسی لوړه کچه سره کوبنښ کوي زه به ددوی د مجلویه هکله یوه بله نمونه هم وړاندی کړم:

واچ تاوریه نامه مجله (۳۰۵۵۰۰۰) گني چاپيرى ،په يوه مياشت Watchtower

کي داگنه په (۱۰۴) ژيوباندي چاپيرى، بله مجله دعيسايانوله لوري چاپيرى داويك (Awake) په نامه سره ده ، (۳۰۶۳۰۰۰) گني چاپيرى په (۶۷) ژبوسره دامجله هم په هره مياشت کي چاپيرى، همداعيسايان يوكتاب چي چاپوي دوي يي (۹۴) ميليونه چاپوي، په (۸۴) ژبوسره، چي دادعيسايان نړۍ کونښن دی، افريقاپه لوړۍ خل (۳٪) عيسايان وه، خواوس تر (٪۵) اوښتي دي اوهمداسي نور.

وبل لورته موره (امت مسلمه) دغفلت او کهالت په خوب ویده يو، اوددوي وتوطبيوته موهیخ فکرنشه، هغه اسلامي داعيان ، ليکوالان، فکري روزونکي، اديبان اویه مجموع کي دقلم خښتنان چي په دې لاره کي کارکوي هغه هم د ګوتويه شماردي، نوزه دامت مسلمه دعلماء، مشايخلو، روحانيونو، دعلم اوپوهې دخاوندانو اویه مجموع کي دقلم دخښتنانوڅخه داهيله لرم چي دعيسايان نړۍ دهشوم پلان لپاره یومورچل خلاص کړي ترڅودتول امت لپاره دسوکالي سبب وګرځي. دا په هغه صورت کي امكان لري چي موربدپوره صداقت اومنتانت خخه کارواخلو، یووالی خپل کړو، په اسلامي اوالهي احکاموباندي عمل وکړو اودخپل مذهب خدمت عبادت اونصرت وګنو.

په اخرکي زه له تاسو لوستونکوڅخه داهيله لرم چي مااحقرله خپلو صالحو دعاوڅخه هېرنکري.

په اسلامي پاکه مينه

ستاسو رور

عبدالغفار جبیر

28، اپريل، 2014، دوشنبه

بایبل تە ولی بایبل وايى؟

ترەرخە نە مخکى موردى قرآن عزيزوراپاندوينوته خۇچى الله جل جلاله
دعيسايانو ايوهود مقدسوكتابونو يە هكىله و مورتە بيان كېيدى، لوى خېبتىن تعالى
جل جلاله و مورتە پە سپينوتىكۈكى خىرىگىدو يە چى دامقدس كتابونە (بایبل اوتمالود)
دۇي پە خېلولا سونوباندى ليكلى دى اوپيا (عيسىيان اوپيەود) وايى چى دالله
كتابونە دى بلکى داهىخكىله الهى كتابونە نە دى لىكە الله جل جلال چى فرمائى:

فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَوَيْلٌ لَّهُمْ مِمَّا كَتَبْتَ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَّهُمْ

مِمَّا يَكْسِبُونَ

ژبارە: نوعىداب(هلاكت او خرايى) دە لە پارە دەغۇكسانوچى ليكىي كتاب (لە خپلە
خانە) پە لاسوخپلوبىاوايى دغە (محرفىن خلکوتە) چى دا (ليكلى شوي) لە نزدە دالله
دى لپارە ددى چى واخلى پە دغە كتاب لىك قىمت لىرىنى (عذاب هلاكت او) خرايى
دە دۇي تە لە سببە دەغە شى چى ليكلى دى لاسوددۇي اوپيا خرايى دە دۇي تە لە
سببە دەغە كارچى كوى ئى (پە رشوت اخىستىل دى).

تولە عيسىاي اوپيەودى نېرى پە دې باندى اعتراف كوي چى داددۇي مقدس كتابونە
(بایبل اوتمالود) مختلف خلکولىكلى دى خۇوايى چى داروح القدس (حضرت
جبرائيل عليه السلام) دە دۇي تە راغلى دى او دۇي تە ئى وحى كېرى دى، خوپى
حقىقت كى خېرە داسى نە دە، چى پە راتلونكۈركىنى كېلىپتە جوتە شى.
لە دې خخە ورستە مورپىردې باندى رىناچىرو چى بایبل وختە شى تە وايى؟ دبایبل
پېژندنە دعيسىاي نېرپىوالو علماء پە خولە كور.

که دبایبل تعریف په یوه اسانه خبره کي خلاصه کرو نوبایبل يعني ((کتاب)) یاپه بل عبارت بایبل دیونانی ژې توری دی چي وکتاب ته ویل کیروی^۱ چي ددي خخه مطلب دادی چي (بایبل) يعني یوکتاب، لکه دنوروکتابو په بنه سره چي وي، خوکیدای شی دبایبل دالنده پیژندنه ولوستونکوته قناعت ورنکری نوپخپله به دبایبل وقاموس ته ولا پشو او دبایبل پوره تفصیلی پیژنده به وڅیرو:

بایبل دیونانی ژې د(Biblia) خخه اخیستل شویدی، چي (بیبلیا) دکتابویه معنا سره دی، دپنځلسی پېړی راهیسی دانوم ودې سپیڅلوكتابوته ورکول شویدی، داسپیڅلی کتابونه (۶۶) کتابونه دی دپروتستانویه نزداودکاتولیکانویه آند (۷۳) کتابونه دی، دمشرقی ارتودوکس په آند(۷۸) کتابونه دی، چي (۴۰) خلوینټو مختلفولیکوالانویا زیاتولیکلی دی په مختلفو ختوکی په مختلففوژبو سره، چي په دې لیکوالانوکی ددبدې خښتنان، واکمنان، دهقانان، پاچایان، کب نیونکی، مذهبی مشران، مالیه تولونکی، کېږدې جورونکی، شپانه، پوهه درلودونکی، بې تعلیمه، عیسویان او یهود شامل دی، چي دوی اکثر یو بدله سره نه پیژندله.^۲

دبایبل داعریف هرڅه روښانه کړل چي دامختلفو خلکویه مختلفو ختوکی په بېلاپلواحالاتوکی لیکلی دی چي داپه بنکاره سره جو تیری چي دا (بایبل) کوم الهي کتاب نه دی، که موریواخی ددې قاموس و تعریف ته بنه ئیشونو دابه راته جو ته اور روښانه شی چي حتی دحضرت عیسیی علیه السلام او بایبل پېغمبرنوم پکښې نشته او ددې قاموس لیکوال یقیناپه ریستنی ډول سره دبایبل پیژندنه درک کړي ده، ودې

^۱ بایبل سے فرآن تک، ج. ۱، ص. ۳۰۵ (اظہار الحق کا اردو شرح) لیکوال: شیخ الاسلام حضرت مولانا محمد تقی عثمانی

^۲ Easton's Bible Dictionary

كتاب(بایبل) ته بیاالهي کتاب ویل دانصاف، عقل او شعور خخه لیری خبره نه ده!!

ددهقان په لاس ليکل شوي کتاب بیاخنگه یواسمني کتاب و بولو؟
 دې تعليمه سړي کتاب کړشتوه خنگه یوالهي کتاب و وايو؟
 ایاداديوه الله جل جلاله په لورشان کې کفراوګستاخی نه ده?
 په مجموع کي دیوانسان دلاس ولیکل شوي کتاب ته خنگه یواسمني وحی و وايو?
 داهیخ عقل نه منی چي بایبل دی دخدای جل جلاله کتاب وي، اونه ئې هم کوم
 عقل سليم او یاهغه سرچي پکښې دیوې مرغى په شان ماغزه ولري دمنولوور ده.

د (Bible) بایبل دتوري دنسه پېژندلولپاره مخته حو:

بایبل دیوناني ژې د (Biblos) (بیبلوس) خخه اخيستل شویدی چي معنی ئې
 (كتاب) دی - ۳

دانګلیسي ژې یوبيل قاموس دبایبل تعريف داسی کوي:
 د بایبل توري (Bible) د فرانسوی توري (Biblia) (بیبلیا) خخه چي دافرانسوی
 توري بیا دیوناني ژې د (Byblos) (بیبلوس) خخه چي ددې توري جمع (Biblion)
 (بیبلین) يعني کتابونه دی ورڅخه اخيستل شویدی، او د الفظ ددې
 مقدسونسخولپاره د (۱۵) میلادی پېړی راهیسی استعمال پېړی. ۴
 په بل قاموس کي دبایبل تعريف داسی دی:

^۳ مرحوم شیخ احمد دیدات

^۴ Merriam Webster's Collegiate Dictionary, 10th Edition (۲۰۰۰)

(Bible) بایبل توری فرانسوی توری دی چي دا دلاتینی (Biblia) ببلياخخه اخیستل شوی دی، او دلاتینی توری بياديوناني توری د (Biblos) ببلاس خخه چي معنا ئى كتاب او جمع ئى (Biblion) ببلين يعنى كتابونه دى.^۵

ونور تعریفونوته نه ھۇچى ددى مطلب دادى چي (بایبل) په یونانى ژىئە كى وكتاب تە ويل كېرىي او دېنخىلىمى پېرى راهىسى ئى دوى دخپلومقدسونسخو (ددوى په گمان) لپاره استعمالوی. نودالفظ ددى كتابو دلىكلىمۇرۇستە اينبۇدل شوی دى، نه ددى كتاب نوم سيدنا حضرت عيسى عليه السلام پرايىنى دى، اونه خدائى جل جلاله ددى كتاب نوم اىينى دى اونه هم دا كوم الهى كتاب دى.

ھېبۈنۈكىي او دى تعجب خبرە خولادادە چي (بایبل) نوم پە هيچ بایبل كى نشته، اونه هم داكتاب ددى نامە تاكىدكۈي چي دادالله كتاب دى، دانوم پە هغە وخت ددى نسخوخپرونكۈرۈباندى اىينى دى، چي داكتاب بىھ خىخ او د خلکولىيالتىاورتە راڭش كېرى، دانوم چي او س دعام نوم خخە و خاص نامە تە او بىنتى دى دادخپرونكۈلە لورى پرايىبۇدل شوی دى. لىنە داچىي پە بایبل كى دانە دى راغلى

چى دادخدايى كتاب دى، اونه هم پردى باندى خە تىنگارشويدى.

دقرآن كريم تورى پە قرآن عزيزكى

وبل لورى تە كە موردا الله جل جلاله واخري كتاب (قرآن كريم) تە راسو، نودابە و هەرچاتە معلومە شى چي دادبىشىت لپاره دسوکالى يواخىنى بېلگە دە، او ددى كتاب نوم الله جل جلاله پرايىنى او يە قرآن كريم كى (قرآن) لفظ (۷۰) ئىلى راغلى دى او قرآن كريم ددى تائيدكۈي چي دادالله جل جلاله كتاب دى دېلگىي پە دو:

سرە:

^۵ Concise Oxford English Dictionary ۱۱th Edition

وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْءَانُ أَن يُفْتَرِي مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِكُنْ تَصْدِيقَ

الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ الْكِتَابِ لَا رَيْبٌ فِيهِ مِنْ رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٧﴾

(یونس ۳۷)

ڦباره:

اونه دی داقرآن (سره له داسی فصاحته ، بلاغته اواعجازه) چي په درواغوجورکړشی غيرله الله نه ولیکن دی تصدیق کوونکی دهغه (كتاب) چي تیرشوي دی په مخکنې دده اودی تفصیل کوونکی دهغه خه چي ليکلی شوی دی (پرتاسو) نشه هیڅ شک په دې کښې (چي راغلی دی) له لوری درب دعالیانو.

نَحْنُ نُقْصُلُ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْءَانَ

وَإِن كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الْغَافِلِينَ ﴿٣﴾ (سورت یوسف: ۳)

ڦباره:

موربیانو پرتاباندی ډیره نه کيسه له ټولوکیسویه سبب دوحی زموږتاته دغه قرآن اوې په شکه شان دادی چي وي ته پخوا (له نزوله) ددي قرآن خامحاله ناخبرو څخه.

الرَّحْمَنُ ﴿١﴾ عَلَّمَ الْقُرْءَانَ ﴿٢﴾ (الرحمن ۲)

ڦباره: رحمن (الله) ددي قرآن بنوونه کړیده.

فُلَّئِينَ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْءَانِ

لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَارَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿٨٨﴾ (الاسراء ۸۸)

زیاره: ووایه که انسانان اوپریان (قول) سره یوخای شی خوددی قرآن په خیرراوری نوهیحکله (په فصاحت اوبلاغت) کي ددي په خیرنه شی راوري.

بَلْ هُوَ قُرْءَانٌ مَّجِيدٌ ﴿٢١﴾ فِي لَوْحٍ مَّحْفُوظٍ ﴿٢٢﴾ (البروج ۲۱، ۲۲)

زیاره: (داسی نه ده چي کافران ئى انگيري) بلکي داپرمىن قرآن دى، په يوه خوندى تخته کي ليکل شوي دى.

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢﴾ (يوسف ۲)

زیاره:

مور هغه قرآن په عربى زبه نازل کريدي بنايى چي تاسى پري پوه شى.

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لِتُنذِرَ أَمَّ الْقُرَى وَمَنْ حَوْلَهَا

(الشورى ۷)

زیاره: اویه دې توګه موتابه عربى قرآن وحى کرخود(مکي) دنباراوددهغه دشاوخا خالک ووبروي.

انانحن نزلناعليک القرآن تنزيلا. (الدھر ۶۳)

زیاره: بي شكه مورقرآن پرتاپه تدریجي توګه نازل کريدي.

په بايبل کي دانشته چي داكتاب دانسانانو دهدايit يوكتاب دى، برعكس په قرآنکريم کي داهرخه شتون لرى دېلگي په چول سره قرآن کريم پخپله ددي گواهي ورکوی:

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْءَانُ هُدًى لِلنَّاسِ (البقره ۱۸۵)

زیاره: دروزی میاشت هغه (میاشت) ده چي قرآن په کښې نازل شوی دی، چي
دخلکولپاره هدایت دی.

إِنَّ هَذَا الْقُرْءَانَ يَهْدِي لِلّٰتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ

يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ﴿٩﴾ (الاسراء ٩)

زیاره: بې شکه چي دغه قرآن هغه لارښی چي هغه سمه سیخه ده
او هغومسلمانانوته چي بنه کارونه کوي زېرى ورکوي، چي ددوی لپاره چېرە لویه
بدله ده.

قرآن حکيم دباطني او ظاهري ناروغيو یواخنى درملنه ده لکه چي قرآن حکيم وايى:

وَنَزَّلْنَا مِنَ الْقُرْءَانِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٦﴾ (الاسراء ٨٦)

زیاره: او قرآن، چي دمسلمانانولپاره شفاء اولورينه ده (پراویه پراو) درياندي نازلورو.
او س راخو انجیل ته (چي پر عیسی ابن مریم علیه السلام باندی نازل شوی وو)
او تورات ته (چي پرسیدنا حضرت موسى علیه السلام باندی نازل شوی وو) چي
多多ی پیژندنه وکړو.

انجیل (Gospel) چه ته وايی؟

انجیل دیونانی زې د(انکلیون) خخه اخیستل شوی دی چې د(زېری اوپوهی) په معنی سره دی،^۶ یادانجیل توری دیونانی زې د(یوانگلیلیون) خخه اخیستل شوی دی،^۷ یعنی مطلب داچې هغه انجیل چې وحضرت عیسیٰ عليه سلام ته ورکول شوی وودالله جل جلاله له لوری هغه ویهودوته زېری دجنت وو، انجیل سیدناحضرت عیسیٰ عليه السلام تبلیغاوه، اودهغه لا ربسوونې ئې وبنی اسرائیلوته کولی، دهغه احکام ئې وبنی اسرائیلوته بیانول، چې پردې دتول امت مسلمه ایمان دی، دانجیل یوتوری دحضرت عیسیٰ عليه السلام په لاس نه دی لیکل شوی، اونه ئى امرکرپیدى چې نوشته ئې کړي، اونه هم دده په تول عمرکی یوایات نوشته شوی دی، چې عیسایی اویهودی علماء او مؤرخین هم پردې باندې په یوه خوله دي؛ هیڅوک ددې ثبوت نشی وراندې کولای اونه هم شتون لري -

ایا حضرت عیسیٰ عليه السلام داوسنی بایبل (نوی عهدنامه) چې (۲۷) کتابونه دی تبلیغول؟ ایا حضرت عیسیٰ عليه السلام دلوقا، متى، یوحنا اومرقوس انجیلونه و خلکوته تبلیغول؟

نه هیڅکله نه - چې پردې باندې هم توله عیسایی اویهودی نړۍ په یوه خوله اعتراض کوي چې داهغه انجیلونه نه دی چې حضرت عیسیٰ عليه السلام و خلکوته تبلیغول. هغه انجیل عیسیٰ چیری دی؟؟؟ هغه وحی چیری دی چې حضرت عیسیٰ عليه السلام تبلیغولي؟؟ ددې خواب نه عیسایی نړۍ لري اونه هم توله یهودی نړۍ.

^۶ بایبل سے قرآن تک ج. ۱ ، ص. ۳۱۶ (اظہار الحق کالاردو شرح) لیکوال: شیخ الاسلام حضرت مولانا محمد تقی عثمانی

^۷ قاموس الكتاب- پانه ۱۲۱، لیکوال: ایف ایس خیر الله، خپروونکی: مسیحی اشاعت خانه ۳۶ فیروز پور روڈ لاہور ۲۰۰۸

خونن سباھغه اصلی انجیل نشته او داچی دوی په پښتو، دری، فارسی، اردو، عربی او نورو ژیوکی کوم کتابونه لری چې و هريوه ته (انجیل متی، انجیل لوقا، انجیل مراقس او انجیل یوحنا) ليکل شوی دی، او ياداچی و دي څلورو کتابونوته د(زیري) عنوان ورکول شويدي داددي لپاره چې عام خلک په وغلولي او پرستگونې دجهالت خاورې و شيندي، او دا په ذهن کي ورکړي چې داهغه انجیل دی چې پرسيدنا حضرت عيسى عليه السلام باندی نازل شوی وو۔ (العياذ بالله)۔ چې ددي خبرې خيرنه به په راتلونکو پانوکي وشي۔

داچي دوی پرنوی عهدمامي باندی انجیل شریف ليکلی دی او دوی بی و پیاتقسیموی دانوم هم غلط دی دا خکه چې انجیلونه پکښې څلوردي او دوی دیو ه انجیل نوم ورباندی ليکلی دی، دا په دې خاطرچي و مسلمانانوته و بنسي چې داهغه انجیل دی چې پر حضرت عيسى عليه السلام باندی نازل شوی دی ، بلکې داهغه نه دی.

اصل انجیل خنګه له منځه ولاړی؟؟؟

کله چې و حضرت عيسى عليه السلام ته انجیل ورکړل شو، یهودوله ده سره عنادشروع کړ، او دول دول توطئې ئې ورته جوري کړي، کله به ئې په دبروویشتني، کله به ئې ملنډې په وهلي، چې بایبل هم پردي باندی ګواه دی، دا خبره تردې اندازې پوري ورسپدې چې یهودو حضرت عيسى عليه السلام دمرګ لپاره پلان جوري کړ، کله چې دوی غوښتل چې حضرت عيسى عليه السلام قتل کړي نوالله جل جلاله هغه واسمانوته پورته کړچي قرآن کريم په روښانه تکوسره دا واقعه بيان کړیده او فرمابي:

وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَىٰ مَرَيَمَ هَتَّنَا عَظِيْمًا ﴿١٥١﴾ وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَّنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرَيَمَ رَسُولَ اللَّهِ وَمَا قَاتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ آخْتَلُفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مَا هُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا أَتَّبَاعَ الظَّنِّ وَمَا قَاتَلُوهُ يَقِيْنًا ﴿١٥٧﴾ بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا

حِكِيمًا ﴿١٥٨﴾ (سورت النساء ١٥٦-١٥٩)

ژباره: اویه سبب دکفرد(نیکونود)دوی (مکرراً) او(په سبب د) ویلوددوی پرمیریمی دروغ دیرغت (دزنا) او(په سبب) دویلوددوی (داسی چی) بېشکە وزلى دی موردمیسیح عیسی زوی دمریمی رسول د الله (په گمان خپل) حال داچی نه ئۆزلى دوی دغه (عیسی) واقعاً نه په دارکپى و دغه (یقینا) لیکن مشتبه کپى شو دوی ته اویبى شکە هغه کسان چي اختلاف کپى دى دوی په (حق د) عیسی کىنبى خامخاپە شک کىنبى دى په شان دده کىنبىنىشته دوی ته په هكلە دده کىنبى هىچ علم مگرتىش متابعت دگومان کوي اونه ئۆزلى دوی عیسی بلکى پورته کپودى الله طرف ته خپل اودى الله بنه قوى غالب بنه حكمت والا.

له دې خخه وروسته یهودپه مجموع کي په دې تکل کي شول چي هغه انجیل چي حضرت عیسی عليه السلام تبليغاوه، اويانورو حوارىينویه خلکوکي عام کپى ۋېھودوداتول (اصل انجیل) په ٦٠ كلونوکى لە منخە يوور؛ حوارىين ئې يا شهیدان كېل اويايىي وهجرت ته مجبورە كېل، پولس هغه خوک ۋېچى خپل لە ئاخانە خخە ئې دعیسائیت بىنسىتى كىنبىنۇداوادا ئې ووپل چي زە هەرخە وايم هغه وماتە كىشف شوی دى يعنى هەرخە ئې لە ئاخانە ليكىل اويايىي ويل چي دالالەمى دى لىكە:

زماورونو! زه تاسوته داخبره صفاکوم چي کوم زيري چي مادرته اورولى دى هغه
دبني آدم جورکپى نه دى خكە چي هغه ماته ديو انسان له لوري نه دى رارسيدىلى
اونه چابنى ادم و ماته بنوولى دى بكله دكشf په معرفت دعيسى مسيح دطرف نه
شوي دى.

(دگلتيانوپه نوم دپولس خط ۱۳: ۱۱-۱۲)

له دې خخه ورسته ييادنوي انجيلونلپری پيل شول، هرچاکوبىنلى كاوه چي يوخه
وليكي او داصل انجيل په نامه سره ئې خپورکپى، داخكە چي حضرت عيسى عليه
السلام و عامو يهودوتە خكە بنه دقبول وروچى دده معجزى ئې ليلى وى، دمورزاده
راندو بىناكول، دېيس ناروغانو سمول، دمروزوندى كول او داسى نور چي قرآن
عزيزا و بايبل ورباندى گواه دى، يهودپه دې كى كاميابه شول اونوی انجيلونه ئې
وليكل اوپه خلکوكى ددى لپاره دحوارينوپه نامه سره كېل چي خلک ورخخه كركه
ونكپى او خلک ورباندى عمل و كپى، په سلها و وانجيلونه وليكل شول هغه چي
ويهودوتە چيرمحبوب و هغه ئې معلوم كېل اوپرنورانجيلونباندى ئې بندىزولگاوه
، داوسنى انجيلونه نه دحضرت عيسى عليه السلام دى اونه هم حضرت عيسى
عليه السلام پخپل عمركى وچاته ويلى دى چي يوه كربنه وليكه اونه دحوارينوپه
اونه هم داكومى الهى وحى دى زه به دلو قالنجيل تە راشم:

اي خوره تيوفيلوسه! دېرولخلکوپه دې لا س پوري كپى دى چي دهغه واقعات
ترتىب واره بيان كپى چي کوم چي زموږپه منځ کي تىرى شوي دى؛ بلکې هغوى
موږتە خبپى حواله كپى دى اوچاچى دا واقعات دسرنە پخپلو سترگوليدلى وې
او ذىرى خادمان وه نوزه هم په خپل وارسره اي خوره تيوفيلوسه! ستادپاره دپوره
تحقيق نه وروسته داتپولى خبپى په ترتىب سره نقل کوم، داددى لپاره چي تاته دهغه
خپروپه هككە صحيح معلومات درکوم دکومونه چي تە خبرکپى شوي ئې.

دلته خومهم تکي اړین دي، هغه داچي هرچاکوبښن کاوه چي دحضرت عيسى عليه السلام په هکله او هغه خه چي هغه تبليغول دهغه په هکله یوڅه ولیکي، بل داچي په دي کي احکام نشته یواخی او یواخی واقعات دي پیښې دي، نولوقاواي چي زه دهغو پیښو شاهدوم اودي و تیوفیلوس ته وايی چي زمالیکنه دپیښورښتنی دي او بس، اودي وايی چي زه هرڅه ليکم هغه له خپله خانه خڅه ليکم نه دروح القدس نوم شته اونه هم وايی چي ماته الهام يا وحى شوي دي او ياماته کشف شوي دي؛ چي په بنکاره له دي خڅه جو قبرى چي دوى له خپله خانه خڅه ليکلی دي او بیاپی و نوروته منسوب کړي دي. ټول هغه عیسایی علماء چي وحدانيت ته قايل وه پرهفوئی بدعتيانو مهرو لګاوه او هغه انجلیونه چي دیهودو خوبن نه وه هغه ئې لغواو باطل اعلان کړل.^٨

تورات (Pentateuch) خه ته وايی؟

تورات د عبراني ژې لفظ دی چي معنی ئې ده (شريعت، قانون او تعليم).^٩ تورات يعني قانون^{١٠}، يا تورات د عبراني ژې له (توره) خڅه اخيستل شوي دي^{١١} چي مرادورڅخه هغه احکام او قوانین دي چي الله جل جلاله و سیدنا حضرت موسى عليه السلام ته دبني اسرائیلو دلا رښوونې او هدایت د موندلولپاره نازل کړي وو، د او سني تورات یو توري د سیدنا حضرت موسى عليه السلام په لاس نه دي نوشته شوي، اونه هم ده پخپل ټول ژوندکي وي چاته حکم کړيدی چي یو توري نوشته

^٨ انجلیل شریف، اول جیبی چاپ ۱۹۹۶ میلادی، پاکستان بایبل سوسائٹی

^٩ بایبل سے قرآن تک ج۔ ۱، ص ۳۰۶ (اظہار الحق کا اردو شرح) لیکوال: شیخ الاسلام حضرت مولانا ځنڌی عثمانی

^{١٠} Bible Dictionary

^{١١} قاموس الكتاب۔ پاڼه ۱۲۱، لیکوال: ایف ایس خیرالله، خپروونکی: مسیحی اشاعت خانه ۳۶ فیروز پور روڈ لاہور ۲۰۰۸

که، داچي يهوداويسayan وايى اود(عهدنامه قديم) پنخه لومپي كتابونه وحضرت موسى عليه السلام ته منسوبوي؛ داهرخه بى بنستىه دى اودى هم ورباندى هىخ كره شواهداو ثبوت نلى - نه دحضرت موسى عليه السلام لاسليك ورباندى شته اونه هم حضرت موسى عليه السلام يوتوري ليكلى دى اونه هم بل صحابى - هرهغه خه چي وحضرت موسى عليه السلام ته دلوى الله جل جلاله له لوري وركول شوي وە، هغه حق ، رېستى اودىپوره لاينيونى رناوه، چي عبارت ورڅخه تورات دى، اومورورباندى ايمان او باورلرو-

اصل تورات خنگه له منځه ولاړي؟؟؟

دحضرت سليمان عليه السلام داولادې په وخت کي ديهودو ۱۶ مشهورو قبيلو خنځه ۱۰ قبيلو بغاوت وکي توله سره بيلې شوي، او ديهودو دوي پاچاياني جوري شوي چي يودبله سره په تکرکي وي، يهودا(Judah) او سرائيل، په ۷۶۲ ق م کي اسويريانو د اسرائيلىو پرشمالى سلطنت چي پلازمينه ئې سامریه وە، يرغل ئې پروکرچي اسرائيل ئې له منځه يوپول؛ او د اسرائيلىو قبلي ئې په قيدکي واچولي، مطلب داچي هغه اسرائيل چي پاتې شوي وە هغه ياله منځه ولاړ او يائې خانونه په نورو قومونو ګډکړل او د اسرائيلىو نښان اونوم ورک شو، د اسرائيلىو هغه دوي قبلي چي پاتې وي دبابل پاچاه بخت نصر(بنوکدنظر) دوه څلی په ۵۸۶ ق م کي تباہ کړلې په همدي حملوکي مقدس هيکل سليماني له منځه ولاړي ديهودو مقدس تول كتابونه له منځه ولاړ او وسخوں شول، د دغودو و قبيلو خنځه چي خوک ژوندي پاته شول هغه ئې وبابل ته بوتلل او هلتله (۵۰) کلونولپاره بندیان وە، ديرې ګنې مړه شول د پنځوسو (۵۰) كالويندوروسته دايران پاچا کي خسرو (سائرس) دوى خوشی کړل او دوى وخپل وطن فلسطين ته راغلل، زيات اسرائيل و مصر او بابل ته ولاړ په همدي بندکي هغه د مقدسو نسخو خنځه چي ئې په ذهنوكى وە هغه هم له منځه ولاړ اوضایع

شول، کله چي اسرائيل و فلسطين ته راغل پوره (۱۰۰) کاله وروسته دتورات عبراني نسخه يهودي عالم عزراپه (۴۵۸) ق م کي وليکل نوئکه واوسني عهدايي عتيق ته خلک ديوه افسانوي كتاب په سترگه گوري^{۱۳}

دعزادتورات ليکلوخنه وروسته بل ناورين واسرائيلوته راغي هعه داچي په (۱۶۱) ق م کي يوظالم پاچا انطيوکس (Antiochus) پرييت المقدس باندي حمله وکړل ديهودومقدس كتابونه او د عبادت خايونه ئې قول وروسوخول، له دې خخه وروسته بياحدحضرت عيسى عليه السلام دېيدايښت خخه (۷۰) کاله وروسته هغه خه چي يهودومقدس درلودل طيطس (Titus) پاچاوسوخول، په زرها وو يهودان ئې ووژل چي له دې پيښې خخه وروسته ديهودو تولي مقدسې نسخي له منځه ولاړي^{۱۴}

زبور: (Psalm) خه ته واي؟

په عبراني ژبه کي ودي ته (تحليم) يعني ديوچاستانيه او مدح کول دي،^{۱۵} داهげه كتاب وو، چي وحضرت داود عليه السلام ته دالله جل جلاله له لوري ورکول شوي وو، هرهجه خه چي حضرت داود عليه السلام تبليغول هغه پرحق او ربستنۍ وو، دحضرت داود عليه السلام هرڅه دالله جل جلاله له لوري وو، او دالله جل جلاله په امرسره ئې تبليغول او خلک ئې وهدایت ته رابلل، چي پرهجه زمور رايمان او یقین دي؛ او داچي په او سنی بايبل په (عهدايي قديم / عهدايي عتيق) کي ذبوريه نامه خه

^{۱۳} Encyclopedia of Christianity.p ۳۰۹
Encyclopedia Americana, vol. ۳.p. ۶۱۲
Boyd*s Bible Dictionary, pp. ۵۶, ۸۲

^{۱۴} Jesus in His Time, p. ۷۳
Flavius Josephus: Antiquities of the Jews, v: ۱۱,x: ۳
J.p. Boyd: BibleDictionary, p. ۸۵
F.G.Bratton: History of the Bible, p. ۱۰۰

^{۱۵}قاموس الكتاب- پاڼه ۴۷۰، ليکوال: ايف ايس خير الله، خپرونکي: مسيحي اشاعت خانه ۳۶
فiroozpurrud لاہور ۲۰۰۸

شتون لری، داهغه زبورنە دی، اونه حضرت داود علیه السلام یوتوری لیکلی دی
اونه ئى هم وچاتە امر کپى دی چى یوتورى ولېكى.

بایبل پردووبخوېشل شوی دی

بایبل په عمومي دول سره پردووبخوېشل شوی دی لومپى برخه بى زىزە عهندامه
(عهندامه قدیم/عهندامه عتیق) پخوانى ترپون (Old Testament) چى تر حضرت
عیسی علیه السلام مخکى لیکل شوی دی، او دوهەمە برخه ئى نوپى عهندامه
(عهندامه جدید) یانوی ترپون (New Testament) چى تر عیسی علیه السلام
وروستە لیکل شوی دی، چى پەھرى يۈپ باندى بە رنماواچۇوانشاء اللە.

عهندامه قدیم یا عهندامه عتیق (Old Testament) چى

(٤٦) کتابونە لری:

عهندامه قدیم، ددوی پە اندداھغە کتابونە اولىكىنى دی چى دى سىيدنا حضرت عیسى
علیه السلام خخە مخکى پە مختلفو خوتوكى مختلفو خلکولە خواختخە لیکل
شوی دی.

وقدیم عهندامى تە عهد عتیق ھم وايى، داعهندامە دەوارپە يەھودو او عیسی ايانوته
دمنلۇرپە و مقدسە ئى بولى؛ او دوى او س ددى عهندامى
ولومپى يۈنخۇك تابونو (پیدايىنت، خروج، احجار، اعداد، استثناء) تە تورات
وایى (Pentateuch)

ديھود مطابق دتورات یونانى ژيارة دمصدر دپاچاپە فرمایىش سره پە درىمە قبل الميلاد
پېرى كى دىھودى علماروپە و سىيلە سره ترسە شولە، چى ددى تورات سره دعبرانى

خخه نور ژیاپل شوی کتابونه اوخه نورمذھبی کتابونه چي و فلسطینی یهودوته داعتبار ور او سپیچلی نه وورسە یوئى شول.^{١٦}

چي همدغى نسخي ترميلادنه يوه پېرى مخکى رواج درلودى، چي له دى خخه وروسته عيسايى كليساهم داكتابونه دخپلوكتابويه بىرخە وگرخول، پە خلورمى ميلادى پېرى كى جيروم (St. Jerome) دبایبل لاتينى ژياپە وکپل، چي دبایبل دېنسىت خېتىه ئې كېپىبىدۇل.^{١٧} چي همداوس وکاتوليكانوته ترەربايبل د (Vulgate) يعنى داصلى لاتينى ژېي بايبل ترەتۈلۈمقدس دى چي پە دې بايبل كى هغە مشكۆك اومتروك قول کتابونه شتون لرى.

چي ددى پە مقابىل كى فلسطينى یهودوبيا و عبرانى بايبل تە ارزىنت ورکىي، اوودى لاتينى تە ئې هيچ ارزىنت ورنە كپ، اوھغە مشكۆك کتابونه ئې ورخخە وغۇرخول اوپاتە ئې پە عەدعتىق كى شامل كپل.^{١٨}

پە (٣٦٥) ميلادى كال كى دىقسطنطىنپاچادحکم مطابق عيسايى علماء ويە لویە غونىدە (نائىس) پە بىاركىي، چي دەھە بىارمشەھۈزۈم (نيقىيە) دە، جورە كپە ؛ چي دشكمۇكتابويھەككەلە يوه رېبىنتىپى فىصلە وکپى، چي دعيسايى علماء ويە دې غونىدە كى داپېكپە وشوه چي (يەودىت) کتاب الھامى او المقدس دى. لە دى خخە وروستە بل مجلس (لودىشىا) پە نامە سرە پە (٣٦٤) ميلادى كال كى دايىشۇ، چي پە دې غونىدە كى دەھەنلىقى پېكىرى تايد وشوا دالاندى کتابونه ھم واجب التسلىم، الھامى شول:

كتاب استير، ديعقوب خط، دپطرس دوھم خط، ديوحنادوھم اودرىم خط،
ديھوداخط، اوپولس خط دعبرايانویە نامە.

^{١٦} J.P.Boyd: Bible Dictionary

^{١٧} J.P. Boyd: op.cit. p.٨٥

^{١٨} The Catholic Bible p. ٧

په پورتنيودواړو مجلسوکي (یوحننا مکاشفات) مشکوک او د الهامي کتابوله فهرست خخه ويستل شو.

له دي خخه وروسته بل لوی مجلس دعیسایی علماءو دکارتیج (Carthage) ترسليک لاندی په (۳۹۷) ميلادي کال کي جوړشو، چي په دي لوی مجلس کي دعیسایی نړۍ یولوي مشهور عالم (اګستاين) او نور (۱۴۴) علماء شامل وه، چي دي علماءو د مخکنیو پېړکو رو تصدیق وکي اولاندی کتابونه ئې هم د مخکنیو کتابو سره یوځای کړل:

کتاب دانش (عقل اویوه)، کتاب طوبیا، کتاب باروک (باروخ)، واعظ، لومړي مقابین، دوهم مقابین او د یوحننا مکاشفات.

په دي مجلس کي دا پېړکو هم وشهو چي (کتاب باروک) (کتاب یرمیا) یوه برخه ده، دا هکه چي باروخ (باروک) علیه السلام د یرمیا علیه السلام نائي اوڅای ناستي

- ۶۶ -

چي له دي خخه وروسته بیادرې نور لوی مجلسونه جوړ شول لکه (ټرلو مجلس، دفلورنس مجلس او د ترنیت مجلس)، چي هغه ټول کتابونه چي مخکي شک پکښې ووهغه ئې په مقدسو کتابو کي ورداخل کړل، او په دي درو مجلسوکي یوه بله پېړکو دا هم وشهو چي (کتاب باروک) ئې بېل ولیکي.

تر (۱۴۰۰) کلونوپوري همدا کتابونه درست وه، الهامي وه، او سپېڅلی وه، چي په دي ترڅ کي دېرو قستانو دله رابنکاره شول (اصلاح کليسا) ترسليک لاندی ئې هلى څلې پیل کړي او دادعوه ئې وکړه چي (باروک، طوبیا، یهودیت، دانش، واعظ، لومړي مقابین او دوهم مقابین) دا توله واجب الرد، مشکوک، او غیراللهي او غیر مقدس دی.^{۱۹}

^{۱۹} بایبل سے قرآن تک ج. ۱، ص ۳۱۹، ۳۲۰، ۳۲۱: (اظہار الحق کا اردو شرح) لیکوال: شیخ الاسلام حضرت مولانا محمد تقی عثمانی

دکلیساداصلح ددلې مشرمارتن لوتهر، په (۱۵۳۴) میلادی کال کي دبایبل پخوانی عبرانی اویونانی نسخې وجرمنی ژې ته وزبارلې، اودائې ووبل چې داکتابونه الھی نه دی اویواخی دلوستلولپاره بنه دي اوبس، چې (Roman Church) رومن کلیسا ددې برخلاف په (۱۵۴۶) میلادی کال کي اوپه (۱۸۷۰) میلادی کي همداکتابونه مقدس اوالھامی وبلل.

پرعهدنامه قدیم باندی تول عیسایان لکه چې مخکی رنا ورباندی واچول شوه په یوه خوله نه دي، د مشرقی ارتودوکس عهدنامه قدیم (۵۱) کتابه دي، چې کاتولیکان بیا په دې کتابونوکي (لومړۍ اسدارس، دوهم اسدارس، درهم مکابین، خلورم مکابین او ۱۶ واړه پیغمبران) نه منی، له دې خخه وروسته بیادکاتولیکانو عهدنامه قدیم چې (۴۵ یا ۴۶) کتابونه لري پروتستان په دې عهدنامه کي (۳۸) کتابونه مقدس بولی اوپاته اووه کتابونه غیرمقدس ګنې، اووډې کتابوته دوي د(اپوکریفه، Apocrypha) استعمالوي.

اپوکریفه، Apocrypha وڅه شی ته وايی؟

همدا توري (اپوکریفه، Apocryphus) دلاتیني ژې دصفت (Apocryphus) دخلکو خخه چې معنا ئې ده پت اوغیرقانوني، اوھمدغه توري په اصل کي دیونانی ژې دصفت د (Apocryptein) اپوکریپtein خخه اخیستل شوي دي چې معنایي ده (پت بی که، ایسته ئې که) چې داپوکریفه معنا په مجموع کي داشوه چې د خلکو خخه پټې نسخې، مشکوکې نسخې، غیرصحیح نسخې یاپه دې مطلب چې دابايد دخلکو خخه پټې کړل شی دا خکه چې دا الھامي کتابونه نه دي. اووبل لورته کاتولیکان، اینگلیکن او مشرقی کلیسا داتول (۴۶) کتابونه مقدس اوالھامی بولی.

خویه دې درودلوکي هم ژوراخلاف شتون لري، مشرقی کلیسا

(Eastern Orthodox Church) میلادی کال کی یوه غوندہ جو په کړه (په ۱۶۷۶)

چې دافیصله ئې وکړه چې (باروک او دواړه مقابین) الهی کتابونه نه دي.^{۲۰} هغه کتابونه چې الهی نه دي ددي کتابویه شمېرکي هم لورتوپیراوزورا خلاف شته دي، عموماً دوي او س ولای چې ددي کتابوشمېر (۷) دی، خوپه اظهارالحق کي ددي شمېر (۹) بندول شویدی چې هغه دادي:

استر، باروک، ددانیال یوه برخه، طوبیا، یهودیت، پوهه، واعظ، لومړی مقابین، دوهم مقابین.^{۲۱} خوبل لورته په مجموع کي مشکوک او غیرالهامی کتابونه دعیسایی علماء په آند تول دادي:

(استر، باروک، ددانیال یوه برخه، طوبیا، یهودیت، پوهه، واعظ، لومړی مقابین، دوهم مقابین، دریم مقابین، خلورم مقابین، لومړی اسدراں، دوهم اسدراں،^{۱۶} واړه پیغمبران) چې تول ۱۴ کتابونه کېږي، چې ددي پر صحت باندی دعیسایی علماء پوره اختلاف شته تراووسه پوري.

وبل لورته دبایبل په پخوانیونسخوکي ددي کتابوشمېر ددې خخه زیات دي، لکه دبایبل په اسکندریه نسخه (Codex Alexanadrinus) کي دعهدنامه قدیم دکتابوشمېر (۵۰) دی، چې دغیرالهامی کتابوشمېر ددې خخه هم زیاتېږي؛ دکاتولیکانو او دپروتستانو دبایبل په ایاتوکي هم دپرتوپیرله ورایه جو تېږي، دېلګې په ډول سره دپروتستانو په بایبل کي لومړی او دوهم پاچایان شته خود دکاتولیکانو په بایبل کي دریم او خلورم پاچایان هم شته، يالکه (استر) کتاب چې هم دکاتولیکانو او هم دپروتستانو په بایبل کي شتون لري، او دکاتولیکانو دبایبل (استر)

^{۲۰} Encyclo. Brit. (۱۹۶۲)، vol. ۳، p ۵۷۷
^{۲۱} بایبل سے قرآن تک ج. ۱، ص ۳۱۴، ۳۱۵ (اظہار الحق کا اردو شرح) (لیکووال: شیخ الاسلام حضرت مولانا محمد تقی عثمانی

تقریباً (١٠٠) ایاتونه دپرتوستانو دبایبل (استر) خخه اضافه دی، چی داتوییره دپروکتابوکی شته.

خنگه به سپری له خپل و جدان او ضمیر سره دا پریکره و کپری چی دادی الهامی کتابونه وی، ددی دومرو اختلافاتویه در لودلوسره او حال داچی دوی پردی اختلافاتو باندی اعتراف کوي او هم ئی منی لکه په انسایکلوبیکی چی راغلی دی:

دعهدنامه قدیم دمستندونسخویه هکله هیخ داعتماد او باور ثبوت نشته.^{٢٣}

دعهدنامه قدیم کتابونه په پښتو، عربی، اردو و انگلیسی ژبه کي:

انگلیسی	اردو/کاتولیک/ پروتستان	عربی	پښتو	
Genesis	تکوین/پیدایش	التكوين	پیدایخت	۱
Exodus	خروج	الخروج	وقت(خروج)	۲
Leviticus	احبار	اللاوین	لاویان	۳
Numbers	عدد/گنتی	العدد	اعداد	۴
Deuteronomy	تشنیه/استثنا	التنمية	تشنیه	۵
Joshua	بوشع	يشوع	بوشع	۶
Judges	قضات	قضاة	قاضيان	۷
Ruth	راعوت/رُوت	راغوت	روت	۸
١ Samuel	١ سموئیل	صموئیل الاول	لومړۍ سموئیل	۹
٢ Samuel	٢ سموئیل	صموئیل الثاني	دوههم سموئیل	۱۰
١ Kings	ملوک/ ١ سلاطین	الملك الاول	لومړۍ پاچایان	۱۱

^{٢٣} American People*s Encyclopedia. Vol. ٣, p. ٤٢٠

بایبل پیزندنه

۵۰

۶ Kings	ملوک/ ۶ سلاطین	الموک الثاني	دوهم پاچایان	۱۲
۱ Chronicles	اخبار/ تواریخ	اخبارالایام الاول	دلومرپورخوتار یخ	۱۳
۶ Chronicles	اخبار/ تواریخ	اخبارالایام الثانی	دوهم تاریخ	۱۴
Ezra	عزرا	عزرا	عزرا	۱۵
Nehemiah	نحمیا	نحمیا	نحمیا(نحمیه)	۱۶
Esther	استیر/ آستر	استیر	آستر	۱۷
Job	ایوب	ایوب	ایوب	۱۸
Psalms	مزامیر/ زبور	المزمیر	مزامیر	۱۹
Proverbs	امثال	الامثال	امثال	۲۰
Ecclesiastes	جامع/ واعظ	الجامعه	تولنه (جامعه)	۲۱
Song of Solomon	نشیدالانشید/ غزل الغرلات	نشیدالانشاد	دلیلیمان غزلونه	۲۲
Wisdom	حکمت	الحكمة	حکمت	۲۳
Jesus son of Sirach	یشوع بن سیراخ	یشوع بن سیراخ	یشوع دسیراخ خوی	۲۴
Isaiah	اشعیا/ یسعیا	اشعیا	اشعیا	۲۵
Jeremiah	ارمیا/ یرمیا	ارمیا	ارمیا	۲۶
Ezekiel	حرقیال/ حرقی ایل	حرقیال	حرقیل	۲۷
Daniel	دانیال/ دانی ایل	دانیال	دانیال	۲۸
Hosea	هوشیع/ یوسیع	هوشع	هوشع	۲۹
Joel	یوئیل/ یوایل	یوئیل	یوئیل	۳۰
Amos	عاموس	عاموس	عاموس	۳۱
Obadiah	عوبدیا/ عبدیا	عوبدیا	عوبدیا	۳۲
Jonah	یونس/ یوناه	یونان	یونس	۳۳

Micah	میکا/میکاه	میخا	میکاه	۳۴
Nahum	نحوم/ناحوم	ناحوم	ناحوم	۳۵
Habakkuk	حقوق	حقوق	حقوق	۳۶
Zephaniah	صفن یا/صفنیاه	صفنیا	صفنیا	۳۷
Haggai	حجایی/حجی	حجای	حجی	۳۸
Zechariah	زکریا	زکریا	زکریا	۳۹
Malachi	ملائکی	ملائخی	ملائکی	۴۰
Tobit	طوبیا	طوبیا	طوبیا	۴۱
Baruch	باروک	باروخ	باروک	۴۲
Judith	یهودیت	یهودیة	یهودیت	۴۳
۱ Maccabees	۱ مکابین	مکابین الاول	لومپی مقابین	۴۴
۲ Maccabees	۲ مکابین	مکابین الثاني	دوهم مقابین	۴۵
The Prayer	پنداورنصایح	النصایح	دکلیساننصیحتونه	۴۶

ددی کتابونو شمپریه چینوبایبلوکی (۴۵) په چینوکی (۴۶) اویه چینوکی (۴۷) دی، د اخکه چي په چینوبایبلوکی (دیرمیاه لیکونه-مرثی) بېل کتاب دی اویه چینوکی دیرمیاه دکتاب سره یوځای دی. ماچی دکوموبایبلوڅخه دانومونه را خیستی دی هغه دادی.^{۴۳}.

وبل لورته مشرقي ارتودوكس (Eastern Orthodox Church) کلیسا

بیاداعهدنامه پر (۵۱) کتابونو باندی مشتمله بولی ددوی په بایبلوکی ئې

شمپر همدادی، مشرقي ارتودوكس کلیسا پاچلوبایبلوکی (اسدراس ۱، Esdras ۲، Maccabees ۳، ۴ مکابین ۱۲ او ۱۳، Esdras ۱۴، Maccabees ۱۵) اسدراس

^{۴۳} کتاب مقدس، بایبل سوسایتی انارکلی لاھور ۲۰۱۱

کلام مقدس، کاتولیک بایبل کمیشن پاکستان ۲۰۱۱

الكتاب المقدس عربي، لبنان، ۱۹۹۵

Holly Bible, The British and Foreign Society, ۱۴۶ Queen Victoria Street

کوچنی پیغمبران Minor Prophets (۱۶) اضافه لري؛ همدارنگه کاتولیکان

بیاد عهدنامه قدیم (۴۵، ۴۶) کتابونه بولی لکه چی پورته لیکل شوی دی اوپروتستان بیاهمداکتابونه (۳۸، ۳۹) بولی چی ددې خخه مطلب او موخه داده چی پروتستان پخچلوبایبلوکی (باروک، طوبیا، یهودیت، دانش، واعظ، لومړی مقابین او د هم مقابین، دریم مقابین، خلورم مقابین، لومړی اسدراس، دوهم اسدراس، او ۱۶ واره پیغمبران) نلري.

وټولو عیسایانوته (۳۸) کتابونه دعهدنامه قدیم مسلم او د منلو ور دی، په دې کي (استیر) هم مشکوک دی، پردي دقولې عیسایی نړۍ اتفاق دی.^۴ په عمومي ډول سره هغه کتابونه چی دعیسایانوورباندی اختلاف دی هغه ۱۶ کتابونه دی چی پورته ذکرشول.

سامري فرقه (Somarians) چي دفلسطين دسامره وبنارته منسوبه ده اووس ودې بناارتله (نابلس) ويل کېږي، دافقه دعهدنامه قدیم صرف لومړی ۷ کتابونه تسلیموی او نورتول غلط بولی هغه ۷ کتابونه دادي:

(پیدایښت، خروج، لاویان، اعداد، تثنیه، یوشع، قاضیان)^۵

وبل لورته خپله عیسایی علماء وابی چی دا پله یواخی دبایبل پنځه کتابونه (پیدایښت، خروج، لاویان، اعداد، تثنیه) الهامي بولی او بس.^۶ په بایبل کې ودې پنځوکتابو (پیدایښت، خروج، لاویان، اعداد، استثناء) ته تورات ويل کېږي، او دوي دا کتابونه وحضرت موسى عليه السلام ته منسوب کړیدي. چي په دې خپله عیسایی نړۍ د دې راختلافاتونې کارده-

^۴ بایبل کیا هے؟ ۲۱-۱۹ مخ لیکوال: شیخ الاسلام مفتی محمد تقی عثمانی صاحب، مکتبہ دارالعلوم کراچی ۱۴۳۰ هق

^۵ اعجاز عیسوی، ۲۴ مخ لیکوال مناظر اسلام مولانا رحمت الله کیرانوی رح، اداره اسلامیات لاهور قاموس الكتاب پیانه ۱۲۱، لیکوال: ایس ایف خیر الله، خپرونکی مسیحی اشاعت خانه ۳۶ فیروز پور روڈ لاهور ۲۰۰۸-.

که يو عالم خپل تول عمر دبایبل په اختلافاتو کي صرف او تپر کړي بیا هم امكان نلري چي تول اختلافونه سره را توګل کړي، دیوه عیسایي مرکز خخه بايبلونه چاپ شوي دي په يوه کال ئې يوبايبل يوشانته وي او په بل کال هغه بايبل وبل شانته وي، کله دبایبل يوکتاب يو خاۍ وي او کله بیابل خاۍ وي، داسی خود پېښته چي کله يوه فقره يادیري فقرې په يوه کتاب کي وي او کله بیانه وي، همدا اختلافات اوناورین به ترقیامته پوری دوام ولري دا خکه چي دبایبل په تعريفونو کي موررو ويل چي دا کوم الهمي اوالهي كتابونه نه دي بلکې دادانسانانو په لاسونولیکل شوي کتابونه دي نوځکه دخرا فاتو، تکرنيو، غلطيانو، پوچو خبرو، فحشا او داسی نورو.... خخه ډک دي او هيڅکله به عیسایي نړۍ په دې ونه توانيږي چي له دې مشکلات او سرگردانی خخه خلاصون و مومي.

د عهدنامه قدیم لیکوالان خوک دی؟؟؟؟

۱: د او سنی تورات (Pentateuch) لیکوال خوک دی؟

عیسایي نړۍ په دې آنددي چي د عهدنامه قدیم دا پنځه کتابونه ئې وحضرت موسى عليه السلام ته منسوب کړي دي او حال دا چي ددوی دا دعا دادې پنځو کتابونو دهري فقرې په هکله غلطة ده، لکه چي رنابه ورباندي واچول شي.

يوسی بېس (Eusebeus) چي يو یهودي مشهور مؤرخ دی اوور سره نور خپرونکي داوايي چي کتاب پیدا یښت حضرت موسى عليه السلام هغه وخت ولیکي چي کله دی له خپل خسر (حضرت شعيب عليه السلام) سره په مدین کي ټ، او تیو پورت (Theodore) چي یوم مشهور عیسایي مؤرخ او راهب ټئه دې آنددي چي حضرت موسى عليه السلام دا کتابونه هغه وخت لیکلی دي چي کله ئې د مصرا خخه بنی اسرائیل ایستله، او دیوه یهودی عالم موسی بن نکمان دا خیال دی چي داهغه

وخت لیکل شوی دی چي کله حضرت موسى عليه السلام ٤٠ ورخی په کوه طورکي
و؛ زیات په دې عقیده دی چي دا حضرت موسى عليه السلام هغه وخت لیکل
دی چي دی په مدین کي د حضرت شعیب عليه السلام سره و، اوحال داچي په
دغه وخت کي حضرت موسى عليه السلام ته نبوت نه وورکول شوی، نوئکه
داكتابونه الهامي اوالهي نه دي.

اودكتاب خروج په هکله گمان دادی چي داهげ وخت لیکل شوی دی چي کله
حضرت موسى عليه السلام دطوردغره خخه لوحی راولی او صندوق يی تيارکړ.
اودكتاب اعدادپه هکله دا گمان دی چي دامواپ په دښته کي لیکل شوی دی،
اودكتاب استثناء په هکله داخیال دی چي دامواپ په دښته کي دحضرت
موسى عليه السلام دوفات خخه لمخکي لیکل شوی دی.

۲: دكتاب یوشع ليکوال:

ددې کتاب په ليکوال کي ډيرقولونه دی، حبرهارډ، ډیودینی، هيوبت، بشپ پیتمړک
اوټاملاڻ اوډاکترګرۍ په دې آنڌي چي دا حضرت یوشع عليه السلام لیکل
دي، دډاکترلائت فت په آنڌا فينخاس لیکل دی، دکالون په آنڌا کتاب
العاذرلیکل دی، دهنري په آنڌا کتاب یرمیاه عليه السلام لیکل دی، دوانقل په
آنڌا کتاب سمئيل عليه السلام لیکل دی.

۳: دقاضيانوليکوال:

په دې کتاب کي هم ژوراخلافات شتون لري، ځيني علماء وايی چي دافينخاس
ليکل دی، ځيني بیاوايی چي حرقیاه لیکل دی، ځيني مؤرخین وايی چي یرمیاه
عليه السلام لیکل دی، ځيني وايی چي حضرت حرقیل عليه السلام لیکل دی
اوئيني وايی چي عزرا عليه السلام لیکل دی، خوکره خبره داده چي دا کتاب
حرقیاه لیکل دی دا خکه الهامي نه دی چي هغه نبی نه ئېلکې یوپاچاو.

دقاچیانو دیکلوكره نپه معلومه نه ده، اویه لیکوال کی ئې هم اختلاف دی داکیدای شى چي سموئیل دی لیکلی وي، اودرسته خبره به داوي چي دسموئیل نبى ددایرپى يوكس لیکلی دى.^٧

٤: دکتاب روت (راعوت) لیکوال:

ددپی کتاب لیکوال يوه معماگرخېدلپى ده، ددپی کتاب لیکوال هم معلوم نه دى خوداسى ويل كىرى چي ددپی کتاب لیکوال بە سموئیل وي.^٨ ئىينى واىي دادحرزقياه لىكنه ده، ئىينى واىي دادعزرا عليه السلام لىكنه ده، ، په هر صورت په دې کي هم ژوراخلاف شته او محققين واىي چي داکتاب حزقياه لیکلی دى نوڭكە داللهامي نه دى.

٥: دکتاب سموئیل لیکوال:

داسى ويل كىرى چي دلومپى سموئیل ٢٤ بابونه حضرت سموئیل عليه السلام لیکلی دى، نورپاتى بابونه او دوهم سموئیل بىاگاد اونتهان لیکلی دى داتراوسه نه ده معلومه چي خومرى گاپ او خومرى نتهان لیکلی دى.

دلته مورنشوکولاى چي دسموئیل لیکوالان معلوم كپودتاریخ خخه دا خرگىدىپى چي كيداي شى داکتاب سموئیل، ناتناوجادىپە گەپه سره لیکلی وي.^٩ داھم ويل كىرى چي داکتاب درجعام پاچاه په وخت كى لىكل شوي دى.^{١٠}

٦: دپاچایان او تواریخ لیکوالان:

^٧قاموس الكتاب، پانه ٧٥٣، لیکوال: ايس ايف خير الله، خپرونكى مسيحى اشاعت خانه ٣٦ فېروزپور رود لاھور ٢٠٠٨ -

^٨قاموس الكتاب، پانه ٤٤، لیکوال: ايس ايف خير الله، خپرونكى مسيحى اشاعت خانه ٣٦ فېروزپور رود لاھور ٢٠٠٨ -

^٩قاموس الكتاب، پانه ٥٤١، لیکوال: ايس ايف خير الله، خپرونكى مسيحى اشاعت خانه ٣٦ فېروزپور رود لاھور ٢٠٠٨ -

^{١٠}كلام مقدس، (اردو بايبل) ٢٩٧ پانه/ كاتوليک بايبل كميشن پاکستان ٢٠١١

په لوړۍ اوډوهم پاچایانوکی هم ژوراختلافات تر سترګو کېږي، ځینې وايې چي دا حضرت داؤد عليه السلام، حضرت سليمان عليه السلام او حرقیاه لیکلی دی او د خپلوا پاچاهیو حال ئې پکښې لیکلی دی، او ځینې بیاپه دې آنددي چي دا کتابونه گاد، نتهان، شيعا عليه السلام، یرمیاه عليه السلام او په یهودوکی نورومبعوث شوو پیغمبرانو لیکلی دی.

دلوړ پیور خوتاریخ اوډوهم تاریخ، ځینې خلک په دې ګمان دی چي حضرت عزرا عليه السلام لیکلی دی، او د ای د حضرت حجی عليه السلام او حضرت زکریا عليه السلام په مرسته سره لیکلی دی، ځینې بیاپه دې آنددي چي ددې لیکوال هم هغه خوک دی چي پاچایان بی لیکلی دی.

د یهودویه سپیخی کتاب مشناکی راغلی دی چي ددې کتاب لیکوال یرمیاه دی، لیکن دادامکان خخه وتلبی خبره ده، اصل خبره داده چي ددې کتاب لیکوال یونوم ورکي کس دی او ضرور به دیرمیاه عليه السلام هم عصره ^{۳۱} تواريخ د یهودویه آند عزرا به لیکلی وي په ۴۵۰ قبل المیلاد کي.^{۳۲}

۷: د کتاب نحمیاه لیکوال:

انهانیشیس، اېي نی نیس او کریزاستم اونوریه دې فکردي چي ددې کتاب لیکوال حضرت عزرا عليه السلام دی، او ځینې بیاوابې چي دادن حمیاه لیکنه ده، او اکثره په دوهم قول باندی اتفاق لري.

وبل لورته د نحمیاه د حکلیا دزوی په هکله هیڅ معلومات نشيته.^{۳۳}

^{۳۱} قاموس الكتاب، پانه ۵۲۴، لیکوال: ایس ایف خیر الله، خپرو نکی مسیحی اشاعت خانه ۳۶ فیروز پور رود لاہور ۲۰۰۸ -

^{۳۲} قاموس الكتاب، پانه ۲۶۴، لیکوال: ایس ایف خیر الله، خپرو نکی مسیحی اشاعت خانه ۳۶ فیروز پور رود لاہور ۲۰۰۸ -

^{۳۳} قاموس الكتاب، پانه ۱۰۳۰، لیکوال: ایس ایف خیر الله، خپرو نکی مسیحی اشاعت خانه ۳۶ فیروز پور رود لاہور ۲۰۰۸ -

٨: د کتاب ایوب لیکوال:

دایوب دکتاب حالت ډیر بدی، یهودی علماء لکه ممانی ډیر، لیکلرک، هیکالس، سملراویشپ استاک اونوروایی چي ایوب محض یوفرضی اوافسانوی نوم دی اوکوم کتاب چي ده ته منسوب دی داصرف یوه افسانه او دروغ دی؛ اوبل لورته کامت، کانتل اونوریباوایی چي یا ایوب عليه السلام په واقعیت کی یوشخصیت ټ.

هغه علماء چي په دې قایل دی چي حضرت ایوب عليه السلام یو واقعی کس

ؤددوی ترمنځ بیا خلاف شتون لري څوک وايی چي دی دحضرت موسی عليه

السلام همعصره ټ، ځینی وايی چي دی دیوشع عليه السلام خخه وروسته

دقاضیانوپه دوره کی ټ، ځینی په دې آندي چي دی داهاسی رُوس یادايران دپاچاه

داردشیریه وخت کی ټ، او ځینی بیاپه دې خیال دی چي دی دحضرت سليمان عليه

السلام هم عصره ټ، ځینو دې بخت نصرخینو دحضرت یعقوب عليه السلام ددورې

کس بللي دی؛ ځینی په دې عقیده هم دی چي دی دحضرت ابراهیم عليه السلام

وکنعان ته ترراتگ مخکي ټ.

بل اختلاف په دې کی دی چي په کتاب ایوب کی په لوړۍ فقره کی (عوچ) نوم

راغلی دی، دانه ده جوته چي دی دکوم ځای ټ؟ بوچارت، سپاټهم، کامت اونوریه

دې باوردي چي دی دعروپه یوه ریگستانی سیمه کی واقع ټ؛ مکالس اوالجن بیادده

ځای دمشق بولی، بشپ لور، ارج بشپ ماجی، داکټرهیلز، داکټر ګود اونور

متاخرین په دې عقیده دی چي دی دغوط او دادومیه دی.

بل غټه اختلاف په دې کی دی چي ددې کتاب لیکوال اليهودی، ځینی وايی

حضرت ایوب عليه السلام دی، ځینی وايی لیکوال ئې حضرت موسی عليه السلام

دی، ځینی په دې باوردي چي لیکوال ئې حضرت سليمان عليه السلام دی، ځینی

وايی چي شعیاعله السلام بی لیکوال دی، ځینی په دې عقیده دی چي ددې

لیکوال دپاچامنسى زمانې یونوم ورکي کس دى، ئىينى بىاوايى چى لیکوال بى حرقيل عليه السلام دى، ئىينى په دې آندي چى لیکوال ئې عزرا عليه السلام دى اوالجن بىاپه دې يقين سره دى چى ددى كتاب لیکوال داليهوداداولادى خخه يوڅوک دى.

اوسيوي خپرۇندا ثابته كېيدە چى داكتاب ديوه لیکوال لىكىنه نه ده، بلکى^{٣٤} دېروليكوالانو لىكلى دى، چى داددى كتاب له متن او بطن خخه معلومىرى.^{٣٥} ددى كتاب لیکوال نامعلوم دى، خويھودى ثقه معلومات وايى چى دادموسى لىكىنه ده، خود ادامكانه خخه ليرى ده، كره خبره داده چى ددى كتاب لیکوال نامعلوم دى، او داكتاب غالباً دسلیمان عليه السلام په وخت كى لىكل شوي دى.

٩: دزبور ليكوالان:

اورىجىن، كريزاستم، آگستاين، انبروس، يوتھيميس اونورپه دې آندي چى ددى كتاب لیکوال حضرت داؤد عليه السلام دى، وبل لورته هيلىرى، اتهاينيشيس، جيروم، يوسى بيس اونورپه دې باوردى چى ددى لیکوال حضرت داؤد عليه السلام نه دى، هارن صاحب وايى چى لومپى قول په دې غلط دى چى ددى كتاب ئىينى برخى دحضرت داؤد عليه السلام خخه مخكى لىكل شوي دى او ئىينى برخى ئې وروسته لىكلى شويدى، دبايبل ئىينى مفسرين په دې عقيده دى چى دازبور دمكايانوپه زمانه كى لىكل شويدى، ئىينى بىاوايى:

- هغه زبورونه چى لیکوال بى معلوم نه دى هغه قول ٣٠ دى.
- هغه زبورونه چى حضرت موسى عليه السلام لىكلى دى توله ١٠ دى.

^{٣٤} انسانيكلوبېديابر ياتنيكا، ١٩٥٠

^{٣٥} قاموس الكتاب پانه ١١١، لیکوال: ايس ايف خير الله، خپرونكى مسيحى اشاعت خانه ٣٦ فيروزپور روډ لاھور - ٢٠٠٨.

- هغه زبورونه چي حضرت داؤدعلیه السلام لیکلی دی هغه توله ۷۱ دی.
- هغه زبورونه چي اساف لیکلی دی هغه تول ۱۶ دی.
- ئینى چپرونكى بياوايى چي اساف هيچ زبورونه دى لیکلی.
- هغه زبورونه چي دقورح درې زامنولىكلى دى هغه تول ۱۱ دی.
- هغه زبورجي هيمان لیکلی دى هغه يودى (۸۸ زبور).
- هغه زبورجي اتهان لیکلی دى هغه يودى (۸۹ زبور).
- هغه زبورونه چي حضرت سليمان عليه السلام لیکلی دى هغه ۲ دی
- (زبورونه ۷۲، ۱۲۷)

- هغه زبورونه چي جدتهن لیکلی دى هغه ۳ زبورونه دى.
 لنده داچىي (۳۰) زبوروهيچ لیکوال معلوم نه دى، ئينى په دې آندىي چي زبورنورولىكلى دى اوپوخاى كې داؤدعلیه السلام دى، بىادا زبورونوپوخاى كيدل ددى په وخت كى هم كافى اختلاف شتون لري، ئينى وايى چي دادحضرت داؤدعلیه السلام په زمانه كى سره يوخاى شوي دى، ئينى بياوايى چي دحرقىاپه زمانه كى سره يوخاى شوي دى اوپوخىنى بل خە وايى.
 دزبوروپه نومونوباندى هم ژوراختلاف شته، اكتره په دې عقيده دى چي دزبوروچى كوم نومونه دى دادنوم ورکوكسانونومونه دى . اودوى نبيان نه وە، چي له پورتنييور خيرنوخخه داجوته شول چي زبوركوم الهايمى اوالھي كتاب نه دى:
 ۷۳ زبورونه داؤدعلیه السلام ته منسوب شوي دى، ددى نورليکوالان دادي:
 آسف، بنى قورح، سليمان، ايتان، اوپه ډيروزبوروکي شك شته، اودادداۋدنە دى چي داگرە خبرە دە، دادداۋد سره هيچ تعلق نلرى.^{۳۶}
۱۰: دامتال لیکوال:

^{۳۶}قاموس الكتاب، پانە ۴۶۸، لیکوال: ايس ايف خير الله، چپرونكى مسيحي اشاعت خانه فiroozpurood لاھور - ۲۰۰۸.

خینی په دې باوردي چي ددي لیکوال حضرت سليمان عليه السلام دی، داقول په دې باندی غلط دی چي دجملو تکرار او اختلاف خخه معلومبری چي داد حضرت سليمان عليه السلام ليکنه نه ده، او همدارنگه (٣١ او ٣٢ بابو) خخه داپوره معلومبری چي داد حضرت سليمان عليه السلام ليکنه بلکل نه ده، وبل لورته جمهور علماء په دې يقين سره دي چي دحرقياه، اشعيا، عزرا او نوروسره راتول کريدي.

١١: دكتاب جامعه (تولنه) لیکوال:

خه علماء په دې باوردي چي داد حضرت سليمان عليه السلام كتاب دی، مشهوريهودي عالم رب قمچي بياوايي چي داشعياعليه السلام كتاب دی، دتاللود علماء وايي چي داحرقياه كتاب دی، مشهوري عيسائي عالم جهان او درمني خيني علماء بياوايي چي داهغه وخت ليکل شوي دي چي كله يهوددبابل دقید خخه خلاص شول؛ زرقليل بياوايي چي دادانتيوكس ايپي فانس په زمانه کي ليکل شوي دي، كله چي يهودله بابل خخه خلاص شول، دی زياتوي چي ددي كتاب توله مضامين له مقدسوكتابو دفه رست خخه وغورخوي او ويل بي چي داد بدعا تو خرافاتو خخه ډک كتاب دی، چي بياوروسته بيرته د المقدسوكتابو ډه لړکي راغلی.

١٢: دغزل الغلات (نشيد الانشاد) لیکوال:

ددې كتاب نسبت خيني وحضرت سليمان عليه السلام ته کوي، پاکېرنۍ کاتې او خيني متاخرین علماء په دې باوردي چي داڅکه دحضرت سليمان عليه السلام ليکنه نه ده چي داد حضرت سليمان عليه السلام دوفات خخه وروسته ليکل شویدي؛ دسوشيا بشپ پادری تهيو دورچي په پنځمه پېړي کي تيرشوي دي پردي كتاب او پرکتاب ايوب باندی ديربدوyle، سيمن او لیکلرک خوبیا دې

دوروكتابونوربنتيولى په هىيخ چول سره نه تصدق قول، وشن بياپه دې نظرؤچى داپى
خايىه اوناجايىزه غزلى دى او دابايدله مقدسوكتابو خخه واىستل شي، دسيملرقول دى
چى داكتابونه جعلى دى، واردىكتهوليك پخپل كتاب اغلاطنامه كى ليكلى دى
چى داحكم صادر شوچى بايىداكتاب لە عهدعتيق خخه خارج شى داىخكە چى په
دې كى ناجايىزه غزلى دى.

دانظمنو زيات خلک وسليمان عليه السلام تە منسوبوي، باباپتھراپه دې آنددى
چى غزل الغزلات دحزقياه كاتبانولىكلى دى.^{٣٧}

١٣: دكتاب حزقى ايل ليکوال:

ديھود دعلماء په دې كتاب كى زىنته ديراختلاف دى، چى ايامور داكتاب په
مقدسوكتابو كى شامل كپوکه يا؟ ئىينى واپى چى ددى ليکوال يشوع بن سيراخ
دى.^{٣٨}

١٤: دكتاب داني ايل (دانىال) ليکوال:

زيات يهودي علماء په دې باوردى چى كە داكتاب بە دانىال ليكلى وي نوهغە
خونبى نە ۋاوهغە دبابل دپاچاھ يوملازم ئۇنۇڭكە دا نشو ويلاي چى داكتاب دى
الهامي وي؛ نوربىوارايى چى
داكتاب پە ١٦٥ ق م كى يوه نوم وركى كىس ليكلى دى، ياددى ليکوال يو يهودي
مديرئ.^{٣٩}

١٥: دكتاب يوئيل ليکوال:

^{٣٧}قاموس الكتاب، پانە ٦٨٤، ليکوال: ايس ايف خير الله، خپرونكىي مسيحى اشاعت خانە ٣٦ فېروزپور رود لاھور ٢٠٠٨ -

^{٣٨}قاموس الكتاب، پانە ٣٢٤، ليکوال: ايس ايف خير الله، خپرونكىي مسيحى اشاعت خانە ٣٦ فېروزپور رود لاھور ٢٠٠٨ -

^{٣٩}قاموس الكتاب، پانە ٣٨٩، ليکوال: ايس ايف خير الله، خپرونكىي مسيحى اشاعت خانە ٣٦ فېروزپور رود لاھور ٢٠٠٨ -

دانه ده جوته چي داکتاب کله ليکل شويدي؟ او همدارنگه ديوئيل عليه السلام په هکله هم معلومات نشهه چي چيري او کله تير شويدي؟ کله چي ديوکتاب ليکوال نامعلوم وي نوكتاب به ئې هم بې درکه وي، رب قمچى اونوروايى چي يوايل دبورام دپاچاهى په دوره کي ۋ، ارج بشپ نيوكم، اولام جارچى اونوريهودى علماء بياوايى چي يوايل دمنسامين په دوره کي ۋ، وبل لورته تارنوويس، اكرمن، كامت اونوربياوايى چي يوايل ديوسيادحکومت په دوره کي تيرشويدي؛ اوروت، رنکامولپن، هور، روزن ملر، ابارنبل اونوريه دې يقين سره دى چي يوايل دعزيزادحکومت په دوره کي تيرشويدي.

ددې کتاب دليکلواتكىل كول محاله دى، ددې کتاب ليکوال كيداي شى دعاموس او هوسيع هم عصره شوي وي، ياددې کتاب ليکوال يونبى ۋچى دفتوايل زوى ۋ.^{٤٠}

١٦: دكتاب عوبديا ليکوال:

وهيچاته معلومه نه ده چي داکتاب کله ليکل شويدي؟ جيروم اونوريهودى علماء په دې باوردي چي داکتاب عبدىالىكلى دى او داهغه عوبديادى چي داچات دپاچاه په زمانه کي ديوه ولايت والي ۋ، نورخىپونكى بياوايى دى ديوسياله لورى دىيت المقدس لپاره مقرركۈل شوي ۋ، ددويين ويناده چي داکتاب داحازدحکومت په دوره کي ليکل شويدي، وبل لورته كروتيس، هيوت، داکترلاشت فت اونورمفسرين بياوايى چي دهوشىع، يوايل او عاموس په زمانه کي ليکل شويدي، دلوى بشپ نيوكم داخىال دى چي داکتاب ديرمياه عليه السلام په زمانه کي ليکل شويدي.

ددې کتاب ليکوال پە ٥٥ م پېرى کي ژوندكاوه، او دى دپاچاخى اب خدمت گارنه ۋ، او نه هم دعزراسالار ۋ داكتاب عبدىاھ نبى تە منسوب دى.^{٤١}

^{٤٠}قاموس الكتاب، پانه ١١٥٦، ليکوال: ايس ايف خير الله، خپرونكى مسيحي اشاعت خانه ٣٦ فپروزپور روڈ لاھور - ٢٠٠٨.

١٧: دکتاب ناحوم (نحمیا) لیکوال:

ددي کتاب زمانه هم معلومه نه ده، خوک وايى چي دانحمیا علیه السلام دیوتام
دحکومت په دوره کي لیکلى دي، اوخیني بیاپه دې نظردي چي داکتاب ٧١٥ ق م
په شاوخواکي لیکل شويدي.

ناحوم نبي (القوش) اوسپدونکي ټچي گمان داسى کيرى چي دي په يهوداکي
ؤ، دده دنبوت درسته نېته وچانه معلومه نه ده؛ لیکن کيداي سى چي دي په ٦٦٤ ق
م، یا ٦٦٣ ق م کي ؤ.^{٤٢}

١٨: دکتاب حقوق لیکوال:

داهم دنوركتابونویه شان نامعلوم اوسرگردانه دي، ځيني په دې فکراوآنددي چي
داکتاب دمنسامين دحکومت په دوره کي لیکل شويدي، لوی بشپ اشریهویاقیم
بیاوايی چي دادیرمیا علیه السلام په دوره کي لیکل شويدي، او دليکوال داهم نه ده
معلومه چي دي په کوم قوم او تېريوري تړلې ۋاپيھ کومه علاقه کي ؤ.

دحبنوق نبي په هکله معلومات چي خپاره شويدي دا پول اتكل او ګمان دي، ددي
کتاب دليکوال او دليکلونېته هيڅ نه ده معلومه، داسى معلومېري چي دابه په (٦٠٥)
ق م کي لیکل شوي وي.^{٤٣}

^{٤١} قاموس الكتاب، پانه ٦٢٦، لیکوال: ايس ايف خير الله، خپرونکي مسيحي اشاعت خانه ٣٦
فirozporrood lahor ٢٠٠٨ -

^{٤٢} قاموس الكتاب، پانه ٩٩٥، لیکوال: ايس ايف خير الله، خپرونکي مسيحي اشاعت خانه ٣٦
فirozporrood lahor ٢٠٠٨ -

^{٤٣} قاموس الكتاب، پانه ٣١٨، لیکوال: ايس ايف خير الله، خپرونکي مسيحي اشاعت خانه ٣٦
فirozporrood lahor ٢٠٠٨ -

١٩: دکتاب ملاخیا، ملاخی (ملاکی) لیکوال:

دارجن ویناده چی په اصل کي ملاکي دانسان دنسل خخه نه ؤبلکي هغه یوه فرشته وه او دانسان په شان ئې خان تراشلى ؤ، کامت، جيروم او نور بياوايي چي ملاکي په اصل کي داد عزرا دوهم نوم دى، البته روزن ملريباوايي چي داکس دعزا خخه بيل کس دى، ارچ بشپ نيوکم بياوايي چي داکس په ٤٣٦ ق م کي تېر شويدي، ډاکتيرکنى کات بياوايي چي داشخص په ٤٤٠ ق م کي تېر شويدي. داهげ کتابونه ۋە چي دې تولومسيحى علماء ورباندى اتفاق دى.

٢٠: دکتاب آستير(استر) لیکوال:

دایوه يهودى بىئھە وە، كله چي بخت نصر حمله وکره داپه جلا وطنو کي شامله وە، پاچا اخسوسىرس چي كله له خپلى لومرى بىئھى خخه ناراضه شونولە استرسەرە ئې واده وکر، داکتاب ١٠ بابه دى او همداكىسى پىكىنى دە. داکتاب دېرۋەستاناپە بايبل کي نشته

داکتاب غالباً ٤٦٥ ق م خخه وروستە ليکل شوي دى كيداي شى چي ددى لیکوال يو يهودى (مروكى) وي، داکتاب په يوناني نسخوکي (١٠٧) اياته زيات دى، خوداسى هم ويل كىپى چي كيداي شى چي داکتاب بە په ١١٤ ق م کي ليکل شويوي.^{٤٤}

٢١: دکتاب باروک (باروخ) لیکوال:

داکتاب وحضرت باروخ عليه السلام تە منسوب دى، چي دحضرت يرمىاه عليه السلام شاگىدۇ اودھە دوحى كاتب ھم ؤ، داکتاب دېرۋەستاناپە بايبل کي نشته عام گمان دادى چي داکتاب د

^{٤٤}قاموس الكتاب، پانه ٤، لیکوال: ايس ايف خير الله، خپرونكى مسيحى اشاعت خانه ٣٦ فيروزپور رود لاهور - ٢٠٠٨

(١٠٠-٥٠) عیسیوی پپری په منځ کي لیکل شوی دی، باروک په عبراني ژبه کي و(مبارک) ته ویل کېږي.^{٤٥}

٩٩: کتاب طوبیا:

طوبیت یویهودی ئده داخپل زوی (طوبیا) په هکله ئې داکتاب ولیکی دادنستانی نسل خخه یویهودی ئو، او dalle لقب البار(نيک) ئو، مفسرین په دې آنددي چې داکتاب دالهامي کتابوپه لړکي نه دی^{٤٦} داکتاب هم دپروتستانویه بایبل کي نشته: ٩٣: کتاب یهودیت:

داویوپه یهودی کونډې بنځی ته منسوب کتاب دی، داخپل په قوم کي یوه زپوره بنځه وه، داکتاب دپروتستانویه بایبل کي نشته

٩٤: کتاب دانش (دسلیمان پوهه):

ددی لیکوال هم نامعلوم دی. داکتاب دپروتستانویه بایبل کي نشته

٩٥: دکلیسانصیحتونه:

داکتاب په ٤٠٠ ق م کي دیوه شخص مسیح ابن سروش ولسی ته منسوب دی.

داکتاب دپروتستانویه بایبل کي نشته^{٤٧}

^{٤٥}قاموس الكتاب، پانه ۱۱۶، لیکوال: ایس ایف خیرالله، خپرونکی مسیحی اشاعت خانه ۳۶ فیروزپور روڈ لاہور ۲۰۰۸۔

^{٤٦}کلام مقدس، (اردو بایبل) پانه ۵۳۸ کاتولیک بایبل کمیشن پاکستان ۲۰۱۱
^{٤٧}اعجاز عیسیوی، مخ ۴۵-۲۰ لیکوال: مناظر اسلام منار حمت الله کیر انوی رح، اداره اسلامیات لاہور

په (ار ایس وی RS.V) بایبل کي دعهدنامه قدیم

دكتابونوليكولان:

پيداينست: دايدپنخوكتابو خخه دحضرت موسى عليه السلام دي.

خروج: داکپدای سی چی موسى عليه السلام به ليکلی وي.

احبار(لاويان): داکپدای سی چی موسى عليه السلام به ليکلی وي.

اعداد: داکپدای سی چی موسى عليه السلام به ليکلی وي.

استثناء: داکپدای سی چی موسى عليه السلام به ليکلی وي.

يشوع: زياته برخه ئې يشوع ليکلې ده

قاضيان: امكان لرى چي سموئيل به ليکلی وي.

رُوت: په رىتنى چول سره ئې ليکوال معلوم نه دى، اوگمان كىرى چي سموئيل به ليکلی وي.

لومرى سموئيل: ليکوال ئې معلوم نه دى، چي چالىكلى دى؟

دوهم سموئيل: ليکوال ئې معلوم نه دى، چي چابه ليکلی وي؟

لومرى پاچايان: ليکوال ئې معلوم نه دى ، چي چابه ليکلی وي؟

دوهم پاچايان: ليکوال ئې معلوم نه دى چي چابه ليکلی وي؟

لومرى تواريخ: ليکوال ئې معلوم نه دى، البتە عُزراسره راتول كپيدى.

دوهم تواريخ: گمان كىرى چي عُزرابه ليکلی وي اوهم ده به سره راتول كپرى وي.

عُزرا: غالب گمان داکپدای چي عُزرادى پخپله ليکلی وي.

استير: ليکوال ئې هيچ معلوم نه دى، چي چابه ليكلى وي؟

يعقوب: ليکوال ئې هيچ معلوم نه دى، چي چابه ليكلى وي؟

زبور: ليکوال ئې حضرت داود عليه السلام دى، اوحال داچى نورليکوالان ھم پكبنې دى.

واعظ: په يقينى ډول سره ئې ليکوال شكمن دى، اوزيات داويل كيرى چي سليمان عليه السلام ئې ليکوال دي.

يسعيا(اشعيا): داكتاب ويسعياته منسوب دى، كېدای سى چي ئىينى برخى ئې نوروليكلى وي.

يوناه (يونس عليه السلام): ددى ليکوال هيچ معلوم نه ، چي چابه ليكلى وي؟

حقوق: دليکوال په هکله ئې هيچ معلومات نشته، نه دخاي په هکله، نه دوخت

په هکله نه دېيدايىنت په هکله اوداسى نور^{٤٨} .

كه اوسم خه لريوشوك دعقل سليم خخه کارواخلی هغه كتاب چي نه ئې هيچ ليکوال معلوم وي، نه وسیدناحضرت عيسى عليه السلام ته منسوب وي، اونه هم وخدای جل جلاله ته منسوب وي، دابه خنگه دخدای كتاب شى؟؟؟

عيساىي نېرى پخپله په دې گواهى ورکوي چي دادخدای كتاب نه دى، او هغه چاچى ليكلى دى دهغو هم هيچ درک نه معلومىرى، دهغو دېيدايىنت معلومات نشته، دهغو دخاي معلومات نشته، داداسى شوي دى چي داکىسى په يهودوکي دخلکويادوې، هغه ئې راقيولې كې اوكتاب بنه ئې ورکړه چي دوخت په تېربىدوسره دبايبل برخه وګرځدي اوامس دوى ويوه لورته وايى چي ددى كتاب دليکوال هيچ

^{٤٨} د (اري اسى وي) بایبل چاپ: ۱۹۷۱، ص- ۱۲- ۱۷) چي همداصفه مرحوم شيخ احمد ديدات پخپل كتاب? Is the Bible God*s Word? په ۵۹ صفحه کي هم چاپ کريدي.

درک نشته اوبل لورته وايى چى نعوذ بالله دادخداي كلام او داكتاب الهى او الهامى دى.

عهدنامه قدیم (عتيق) له خە شى خخە بحث كوي؟

پە لنە دول سره ورباندى رنا اچوو.

١: كتاب پيداينبىت:

ودى كتاب تە (سفرالخليقە) هم وايى، سفرد (سین) پە زىرسره او د (فا) پە سكون سره، چى پە عربى كي ورته صحيفە ياكتاب وايى، داكتاب (٥٠) بابه دى، چى دھمكى او اسامانو دېداينبىت خخە نىولى دحضرت يوسف عليه السلام تروفات پورى پە لنە دول سره حالات ييانوى علاوه له دى خخە دحضرت آدم عليه السلام، حضرت حوا عليها السلام، حضرت نوح عليه السلام، حضرت ابراهيم عليه السلام، حضرت اسحاق عليه السلام، حضرت يعقوب عليه السلام حالات شتە.

٢: كتاب خروج:

ودى كتاب تە سفرالخروج هم وايى، دا (٤٠) بابه دى، پە دى كتاب كى دفرعون او د موسى عليه السلام كيسە، وبنى اسرائيلو تە تكلىفونه رسول، حضرت موسى عليه السلام نبى كېدل، وفرعون تە معجزى بشكارە كول، دقلزم پە درياب كى غرقىدل، بنى اسرائىل لە مصرە وتل اوپە سيناصحرائى مشتىدل، دحضرت موسى عليه السلام وکوه طورته تلل، اوئىنى نورا حكام.

٣: كتاب لا ويان (احبار):

ودى كتاب تە (كتاب قوانين) هم وايى، داكتاب (٢٧) بابه دى، پە دى كتاب كى احکام، پرسيناھ غره باندى دقرىانى سوخل، او داسى نورا حکام دىنى اسرائىلولپارە شامل دى.

٤: کتاب اعداد:

ودی کتاب ته (کتاب شمار) اویا (سفرالعدد) هم وايى، دا (٣٦) بابونه دي، په دي
کتاب کي دبني اسرائيلوو ١٦ چلوبيان، دده دخوردمريمي وفات، دده دمشورو رهارون
عليه السلام وفات، دوحى په ذريعه دده دوفات نېتىه معلوميدل، حضرت يوشع عليه
السلام خپل خليفه مقررول، دبني اسرائيلوو مصراخه ومواب ته سفر، بلعم بن
باعورا، دحضرت موسى عليه السلام ئينى غزاگانى، اواداسى نور... شامل دي.

٥: کتاب استثناء:

ودي کتاب ته کتاب تکرارهم ويل كيبرى، دا کتاب (٣٤) بابونه لرى، په دي کتاب
کي هغه احکام دي چي وحضرت موسى عليه السلام ته دمواپ په خمکه کي
ورکول شوي وە، په دي کتاب کي وحضرت موسى عليه السلام ته منسوب
تقريرونه، اواداسى نورييان هم شته چي دده ترمرگه پوري رسپرى.

٦: کتاب پشوع:

دا کتاب (٤٤) بابونه لرى، دحضرت يوشع عليه السلام دبني اسرائيلوسره ديردين
درودخخه تيريدل، دسرکنبوسره جهادکول، دکنغان فتح، دبني اسرائيلوو (١٦) قبيلوته
خمکه وپشل، اواداسى نور واقعات پكىنى شامل دي.

٧: کتاب قاضيان:

دا ٤١ بابه دي، په دي کي دبني اسرائيلوو دلواختلاف، اوددوى ترمنع جنگونه چي
دحضرت يوشع عليه السلام دمرگ خخه وروسته دوى سره شکپل شول.

٨: کتاب روت (راعوت، رعوت):

دا ٤ بابه لرى، په دي کي دراعوت په نامه ديوپى بىخى كيسه ده، اواداسى نور...

٩: کتاب لومپى سموئيل:

داكتاب (۳۱) بابه دى، ساول چي دبني اسرائيلولومرى پاچاۋ، دسموئيل مرگ، دەغە
بىخول، ديوپى پېرى تارىخ بىانوى، اوادسى نور...

١٠: كتاب دوھم سموئيل:

دا ٢٠ بابونه لرى، پە دې كىي دساول دخاندان بىرادىدل، دحضرت داود عليه السلام
پاچاكىدل، اوددە دپاچاھى حالات.

١١: كتاب لومرى پاچاييان:

دا ٢٢ بابه دى، دحضرت داؤ عليه السلام دمرگ خخە وروستە دحضرت سليمان عليه
السلام پرخاى كىنېناستل، دملکى سباكىسە، دېت پرستى بىان، داسرائيلوپاچاھى
جورپىدل، دىھود دپاچادىوشافاط بىان، دحضرت ايلياھ عليه السلام بىان
اودنورۇپاچاھانو بىان .

١٢: كتاب دوھم پاچاھان:

داكتاب ٢٥ بابه دى، داكتاب داخزىدپاچاھى خخە دبني اسرائيلوتراخرى پاچايوشىع
پورى، پە دې كىي دېخت نصرفتح، دايلىيپىغمبر واسمان تە پورتە كىدل، اوددە پرخاى
داليسۇ كىنېناستل اوادسى نور...

١٣: كتاب دلومريپورخوتارىخ:

داكتاب ٢٩ بابه دى، دبني اسرائيلو دلوبىيان، دساول پە ھكىلە خە بىان، دحضرت داؤد
عليه السلام تروفات پورى حالات.

١٤: كتاب دوھم توارىخ:

داكتاب ٣٦ بابه دى، پە دې كتاب كىي دحضرت سليمان عليه السلام خخە تربخت
نصرپاچا پورى اودهغە دتسلط حالات.

١٥: كتاب عزرا:

دا(۱۰) بابه دی، دبني اسرائيلو دبابل دقیدخخه خلاصون دايران دپاچاپه حکم، ددوهم ھل لپاره و خپل ملک ته راتلل، دبيت المقدس دوهم ھل ابادول او داسي نور...

۱۶: کتاب نحمياه:

داكتاب ۱۳ بابه دی، نحمياه دبابل دپاچاارت خشتاپه حکم سره راتلل، نوي بناري جورول، او داسي نور...

۱۷: کتاب طوبياه:

داكتاب (۱۴) بابه دی، په دي کتاب کي دطوبياه ددينداري او سخاوت په هکله بيان شوي دی.

۱۸: کتاب يهوديت:

داكتاب (۱۶) بابه دی، پريهودوسخت مصيبة راتلل، ارددې بنسخي (يهوديت) په هکله بيان او داسي نور...

۱۹: کتاب آستر:

داكتاب (۱۰) بابه دی، دادبنيامين دپلي خخه يوه يهودي بنسخه وه، ددي ټوله حال پکبني دي.

۲۰: کتاب ايوب:

دا(۴۶) بابه دی، په دي کي حضرت ايوب عليه السلام خوشحاله کيدل، په ناروغى اخته کيدل، دده اولادو مال هلاک کيدل او ددوهم ھل لپاره دخداي فضل ورباندي کيدل.

۲۱: کتاب زبور(مزامير):

دا(١٥٠) زبوره دی، په دې کتاب کي دحضرت داؤد علیه السلام دعاوې
شته، مناجات، ترانې، مرثیه، اونظمونه شته.

٦٦: کتاب امثال:

داکتاب ٣١ بابه دی، په دې کي قوله نصیحتونه دی.

٦٧: کتاب جامع (قولنه/ واعظ):

داکتاب (١١) بابه دی، په دې کي دشريعت دا حکامو اتباع او داسی نور... شتون
لري.

٦٨: کتاب غزل الغزلاط (نشید الاناشید):

دا(٨) بابه دی، په دې کي عاشقانه مضامين ليکل شويدي.

٦٩: کتاب حکمت:

داکتاب (١١) بابه دی، په دې کتاب کي دحکمت فضیلت، دهغه اثار او داسی نور
شته.

٧٠: کتاب یشوع بن سیراخ:

داکتاب (٥١) بابه دی، په دې کتاب کي گستاخی، نصیحتونه، مختلف
بیانونه، دزنپه هکله، دېغمبرانویه هکله او داسی نور.

٧١: کتاب یسعیاه (اشعیا):

داکتاب (٦٦) بابه دی، دیروشلم دتباهی و راندوینې، او خه داسی مضامين پکښې
دي چې دبني اسرائیلو سره تړ او لري او داسی نور...

٧٢: کتاب یرمیاه:

داکتاب (٥٦) بابه دی، په دې کي دیرمیاه و راندوینه دیروشلم (بیت المقدس)
(دتباهی، دبابل دتباهی او د مصر دتباهی دی، دصدقيا پاچا احوال او داسی نور...)

۲۹: کتاب نوحه (مرثی):

دآکتاب ۵ بابه دی، دبابل دپاچاپه واسطه چی کومی تباھی راڭى پرهۇباندى غم كول.

۳۰: کتاب باروک (باروخ):

دآکتاب (۶) بابه دی، په دې کتاب کي دېيت المقدس قبضه كول، ومصر او بابل ته تگ اوداسى نور...

۳۱: کتاب حزقى ايل (حزقيال):

دآکتاب (۴۸) بابه دی، په دې کتاب کي دېنى اسرائىلودقىدەخخە خلاصون، او دزراھا وانسانان توڑۇندى كىدل چى ھىۋوکىي بى خاورى شوي وە، ياجوج ماجوج، او داسى نور...

۳۲: کتاب دانى ايل (دانیال):

دا (۱۶) بابه دی، په دې کي دنبوت دخوبونا و داسى نوروبيان شتە...

۳۳: کتاب ھوشیع:

دآکتاب (۱۴) بابه دی، په دې کتاب کي داسرائىلوبى و فايى، و اسرائىلۇتە سزا، او داسى نور...

۳۴: کتاب يوايل:

دآکتاب (۳) بابه دی، دېنى اسرائىلودگناھونو خخە توبە، زىرى او داسى نور...

۳۵: کتاب عاموس:

دآکتاب ۹ بابه دی، ددمشق دتباهى و راندوينى، و بىنى اسرائىلۇتە مصىبەت رسيدل او پرهەغە باندى افسوس كول، خوبونە، دخدايى قەھراوغىضب او داسى نور..

۳۶: کتاب عوبدياھ / عبدياھ:

داکتاب(۱) باب دی، چي په دې کي داوم دتباهى ورپاندوينه شویده.

۳۷: کتاب یونس(یونا):

داکتاب(۴) بابه دی په دې کي دحضرت یونس عليه السلام کيسه ده.

۳۸: کتاب میکاه(میخا):

داکتاب(۷) بابه دی په دې کي خه ورپاندوینې شته، اووبنی اسرائیلوته دزجر وعظ کوي.

۳۹: کتاب نحمیاه(ناحوم/نحوم):

داکتاب ۳ بابه دی، په دې کي دنینوادتباهى ورپاندوینه شامله ده.

۴۰: کتاب حقوق:

داکتاب(۳) بابه دی، په دې کي دکلدانیانو تسلط او ددوي لپاره دعا و مناجات.

۴۱: کتاب صفينیاه:

داکتاب هم (۳) بابه دی، په دې کي هم خه ورپاندوینې شته، پربنی اسرائیلو، فلستویانو اوینموآب باندی مصیبت، اووبنی اسرائیلوته زیری دخلاصون.

۴۲: کتاب حجی/حجائی:

داکتاب(۲) بابه دی، وحجي ته داوحى وشوي چي دبابل پرتخت کښينه، دبیت المقدس تعمیر او داسی نور..

۴۳: کتاب زکریا:

دا(۱۴) بابه دی، دیروشلم ددوهم خل لپاره ابادول، او داسی نور...

۴۴: کتاب ملاکی(ملاخی):

داکتاب(۴) بابه دی، په دې کي وبنی اسرائیلو او کاهنانو ته وعظ او داسی نور...

۴۵: لومړی مکابین:

داكتاب (١٦) بابه دی، په دې کتاب کي فتوحات، جنگونه، دبيت المقدس محاصره اوادسي نور شته.

٤٦: دوهم مکابین:

داكتاب (١٥) بابه دی، په دې کتاب کي ليکونه، دهیکل بي حرمتي، ديهودو فتوحات او دهیکل پاکوالی، اوادسي نور...

نوی عهندامه / نوی تپون (New Testament) چي (٢٧)

كتابونه لري او هغه دادي

دنوي عهندامي / نوی تپون كتابونه دهولوعيسائي علماء په نزدباندي اتفاقى نه دي، اکثره په دې آنددي چي دا (٢٧) كتابونه دي خوبيل لورته خيني عيسائي علماء په چي دا (٢٣) دي، خيني وايي چي دا (٢٣) كتابونه دي، خويه هر صورت داهغه كتابونه دي چي ددوی په اندسيدنا حضرت عيسى عليه السلام خخه وروسته مختلفوليکوالانویه بېلاپيلو ختوکي ليکلی دي، مورکولاي شو چي نوی عهندامه په لنډپول سره پر دروېر خووویشون:

لومړۍ برخه:

خلوارانجليونه (متى، مرقوس، لوقا او يوحنا)

دوهمه برخه:

خطونه (ليکونه) دپولس، پطروس، يوحنا، يهودا او يعقوب

دریمه برخه:

مکاشفات دیوحنا

داوسنی نوی عہدنامی (۲۷) کتابونه دادی:

انگلیسی	اردو	عربی	پښتو	
Matthew	انجیل متی	متی	انجیل متی	۱
Mark	انجیل مرقس	مرقس	انجیل مرقوس	۲
Luke	انجیل لوقا	لوقا	انجیل لوقا	۳
John	انجیل یوحنا	یوحنا	انجیل یوحنا	۴
The Acts	رسولوں کے اعمال	اعمال الرسل	اعمال رسولان	۵
Romans	رومیوں کے نام	رومة	درومیانویہ نوم دپولس خط	۶
۱Corinthians	۱-قرنٹیوں کے نام	کورنثوس الاولی	دکورنٹینانویہ نوم دپولس خط (۱)	۷
۲Corinthians	۲-قرنٹیوں کے نام	کورنثوس الثانیة	دکورنٹینانویہ نوم دپولس خط (۲)	۸
Galatians	غالاطیوں کے نام	غلاطیة	دگلتیانویہ نوم دپولس خط	۹
Ephesians	افسیوں کے نام	افسس	دافسیانویہ نوم دپولس خط	۱۰
Philippians	فیلیپیوں کے نام	فیلیبی	دفلیپیانویہ نوم دپولس خط	۱۱
Colossians	کلسیوں کے نام	کولوسی	دکولوسیانوپہ نوم دپولس خط	۱۲
۱Thessalonians	۱ تسلالونیکیوں کے نام	تسالونیکی الاولی	دتسالالونیکیانوپہ نوم دپولس خط (۱)	۱۳

۶ Thessalonians	۶ تسالونیکیوں کے نام	تسالونیکی الثانية	تسالونیکیانو په نوم دپولس خط (۲)	۱۴
۱ Timothy	۱ تیموتاوس کے نام	تیموتاوس الاولی	تیموتاوس په نوم دپولس خط (۱)	۱۵
۶ Timothy	۶ تیموتاوس کے نام	تیموتاوس الثانية	تیموتاوس په نوم دپولس خط (۲)	۱۶
Titus	طیطس کے نام	تیطس	تیطس په نوم دپولس خط	۱۷
Philemon	فلیمون کے نام	فیلیمون	فلیمون په نوم دپولس خط	۱۸
Hebrews	عربانیوں کے نام	عربانین	عربانیانویہ نوم دپولس خط	۱۹
James	ازیعقوب	یعقوب	دیعقوب عام خط	۲۰
۱ Peter	۱- ازیطرس	بطرس الاولی	بطرس اول خط	۲۱
۶ Peter	۶- ازیطرس	بطرس الثانية	بطرس دوهم خط	۲۲
۱ John	۱- ازیوحنا	یوحنا الاولی	دیوحنا اول خط	۲۳
۶ John	۶- ازیوحنا	یوحنا الثانية	دیوحنا دوهم خط	۲۴
۳ John	۳- ازیوحنا	یوحنا الثالثة	دیوحنادریم خط	۲۵
Jude	ازیہودہ	یہودا	دیہودہ خط	۲۶
Revelation	مکاشفہ	رؤیا و حنا	دیوحنا مکاشفات	۲۷

دنوي عهندامي كتابونه، دهغوليکوالان اوداختلافاتو خپي

۱: انجيل متى:

په خلوروانجيلوکي دمتى انجيل پومبى مقام لري، وبل لورته ددي انجيل حالت دېرويچار دى؛ داځکه چي متى حوارى دالنجيل په عبراني ژبه سره ليکلې دى، لakan عيسائي متاخرين علماء داهه منى، یونوم ورکي کس د عبراني ژبي خخه ويوناني ژبي ته ژبارلى دى، اوابل عرباني انجيل اوسل شتون نلري، اپي فينيس داثابته کړيده چي په اصل کي دمتى انجيل په عبراني ژبه سره ئاوېه یوناني ژبه سره نه ؤ، ريوصاحد هم پخپل کتاب (تاریخ انجيل) کي ليکي چي داپه عرباني ژبه سره ؤ، یوسى بېس هم پخپل کتاب کي ليکلې دى چي داپه عرباني ژبه سره ؤ، لارډنې پخپل تفسير(کليات) توک ۲ مخ ۱۱۹ کي ليکي چي دمتى انجيل په عبراني ژبه سره ؤ، اوکثره عيسائي علماء اوڅپونکي په دې آنددي لکه هورن صاحب چي پخپل تفسيرکي راوري دې دېبليکي په دول سره بلمن، کروتيس، کسابن، بشپ والتن، بشپ تاملائن، داکټركيو، همد، دمل، هارورد، اودن، دیکن بل، رايی سلارک، سائمن، ټلى منت، اوډوین، کامت ميکالس، اري نيس، اريجن، سرل، اپي فينيس، کريزاستيم، جيروم اونور... داچي اصلي انجيل نشته او ويوناني ژبي ته ژبارل شوي دى اوژبارن ئې هم نامعلوم کس دى نوځکه موبوپلاي شوچي داهغه دحوارى متى انجيل نه دى اوبل لورته موبېردي انجيل باندی دعيسائي علماء قولونه لرو.

فاس提س چي دخلورمي ميلادي پېړي یولوړ عالم دی وايي چي کوم انجيل چي ومتى ته منسوب دی دادهغه انجيل نه دی، پروفيسرباير جرمني بياوايي چي دالنجيل تول

درواغ او غلط دی، دډاکتار لیمن په آندمتی دانجیل اول او دوهم بابونه الحقی
بولي.

۲: انجیل مرقوس:

مرقوس خپله حواری نه ئېلکې دحضرت عیسیٰ عليه السلام دحواری پطروس
شاگردو.

کاډتس او ملرملاتین په دې آندي چي په اصل کي دمرقوس انجیل په لاطيني ژبه
سره ۋ ورسىتە داوىونانى ژېپى تە وزېپارل شو، اوغۇت شواھىدى دادى چي دوينىس په
كتب خانە کي دمرقوس انجیل خە برخە موجودە وە چي په لاطيني ژبه سره وە، پە
دې كتب خانە کي يوبى دمرقس انجیل ھم شتون لرى چي په سريانى ژبه سره دى،
اوپرەغە باندى پە بىكارە تىكوسە ليكلى دى چي دمرقوس انجیل په اصل کي په
لاطيني ژبه سره دى، ويل لورتە جمهور عيسىايى علماء پە دې عقىدە دى چي داسى
نه ده بلکې دمرقوس انجیل پە يونانى ژبه سره دى.

وارد صاحب پخپل اغلاطنامە کي ويلى دى چي جىروم پخپل يوخىط کي ليكلى وە
چي زيات متقدمين عيسىايى علماء ددى انجیل اخري باب نه مني.

۳: انجیل لوقا:

لوقاھم حوارى نه ئېلکې يوطىبب ۋچى دپولس سره پە سفرونوكى ملگرى ۋ، بولتىن
اوکونلى وايى چي لوقاپە شروع کي هىچ مذھب تە قايل نه ۋورستە بىايهودى شو.
داسى ويل كىرى چي دالنجیل بە لوقاليكلى وي، ئىينى عيسىايى علماء ددى انجیل
پە ۲۶ باب کي شىڭ لرى، دمارسىونى فرقى پە انجیل کي داباب
نشتە، دپروتستانو دېلى مئسىس او دعيسىيانو مشھور عالم مارتىن لوتهرييە دې آنڊؤچى
دادرى سره انجىلۇنە مشكوك دى، او ويل بى چي دادرى سره الهامى نه دى، او دى

وايى : چى پە تولە عەدەنامە جىدىكىي دېپرس خە لە ۋەلۇخخە درست او صحىح دى اوھىداپاڭ انجىل دى.

٤: انجىل يوحنە:

كاتولىك هىرالد مطبوعە ۱۸۴۴ ميلادى توک ۷ مخ ۲۰۵ كى ليكلى دى چى استارلن پخپل كتاب كى ليكلى دى چى بېلە شكە او شېھى ديوحنا انجىل داسكىندرىپى دمىرسى يوطالب العلم ليكلى دى، هورن صاحب پخپل تفسير ۱۸۶۹ ميلادى توک ۴ كى ليكى چى پە دوهەم ميلادى پېرى كى يوه عيسىايى دله د(الوجين) پە نامە سره وە چى ددى انجىل خخە منكروه، هەمانگە ئې ديوحنا دتولو ليكتۇخخە انكاركاوه، مشھور چېرىنگىي عالم بىرطشىندرواىي چى ديوحنا انجىل او وەيەناتە منسوب ليكونە ديوحنا لىكىنە نە دە بلکى پە دوهەم عيسىايى پېرى كى يوكس ليكلى دى او بىيايى وە تە منسوب كريدى، وېل لورتە جمهور و عيسىايى علماء ددى انجىل ۷ باب دخىنوايات توخخە انكار كريدى، وتلى مشھور محقق عالم كروتىسىس وايى چى پە دې انجىل كى ۲۰ بابە وە، او دافسىس كلىسا ۲۱ باب و رسە يوخاي كې ديوحنا دوفات خخە و روستە.

د خلۇر و انجىلۇنۇ دلىكلىونېتىپى

هورن صاحب پخپل تفسير كى ليكى چى دانجىلۇنوجى كومى نىتىپى دى ھەم غير معتمدى او غير معنىپى دى، نوئىكە سېرى ويلائى شى چى دانجىلۇنە الھامى نە دى، دېيلگى پە ۋول سره:

لومپى انجىل پە ۳۷ ميلادى كال كى، ياخ ۱۸ م، ياخ ۴۱ م، ياخ ۴۸ م، ياخ ۶۱ م، ياخ ۶۲ م، ياخ ۶۳ م او ياهم پە ۶۴ ميلادى كال كى ليكلى شويدى.

دوھم انجىل پە ۵۶ م، يابه ۶۵ م، يابه ۶۰ م، او ياهم پە ۶۵ ميلادى كال كى ليكلى شويدى.

دریم انجیل په په ۵۳م، یاپه ۶۳م، یا ۶۴ میلادی کال کي لیکل شویدی.
خلورم انجیل په ۶۸م، یا ۷۰م، اویاهم په ۹۸ میلادی کال کي لیکل شویدی.
۵: درسولانواعمال:

دالوقاوچل شاگردتهیفلس ته لیکلې ده، چې په دې کي دحضرت عیسی علیه السلام دھینو حواریینواحوال پکبې دی. دعیسايی نړۍ وتلوعلماء لکه دولن ای أغنسی، مارسیونی، سویرینس اومنانی کیزدلووددي کتاب خخه انکارکړیدی.
۶: دپولس لیکونه:

دپولس دليکونوپه نېټه اوصحت کي هم ژوراخلاف دی، ځینې عیسایی علماء ځینې لیکونه تسلیموی اوځینې یې بیانه منی، دليکونو نېټه هم توپیر لري لکه دپولس خط درومیانوپه نوم په ۵۵ م کال کي، یا ۵۷م، یا ۵۸م، یاد ۵۹میلادی کال په پیل کي لیکل شویدی، دتیموتیوس په نوم دپولس خط په ۵۶م، ۶۴م، ۵۸م، یاپه ۶۵ میلادی کال کي لیکل شویدی، اوځینې علماء وايی چې ددې لیک وخت معلوم نه دی چې دتیموتیوس په نوم لیک کله لیکل شویدی؟ کله چې پولس په لومړي خل وروم ته ولاری اوکه په دوهم خل کي؟ دتیطوس په نوم دپولس خط په ۵۶م کال کي لیکل شویدی، یا ۵۷م، یا ۶۴م، اویاهم په ۶۵ میلادی کال کي.
دپولس په ټولولیکونوکي ژوراخلاف شته، ځینې عیسایی علماء یې نه منی اوورڅخه منکردي.

۷: دپطرس لیکونه، دیوحنالیکونه، دیعقوب رساله، دیهودا رساله او دیوحنامکاشفه:

یوسی بیوس پچل کتاب تاریخ کلیساکی (كتاب ۳ باب ۳) لیکلې دی چې دپطرس لومړي لیک درست دی او دوهم لیک ئې هیڅکله هم په مقدسوکتابونوکي نه ۋە داخل، ددې کتاب بە ۲۵ باب کي لیکي:

په دې کي دخلکواختلاف دی، چي دیعقوب لیک، دیهودالیک، دپطرس دوهم لیک، او دیوحنادوهم اوردیم لیکونه به دانجیل لیکوالانولیکلی وي؟ او یابه نوروکسانولیکلی وي اووروسته به ئې ودوی ته منسوب كړۍ وي، او دپولس اعمال، مکاشفه، دپطرس لیکونه داتول جعلی اوفرضی دی، په اصل کي حقیقت نلري.

د عبرانيانویه نوم دپولس لیک په هکله ارنیس بشپ ليس چي په ۱۷۸ م کال کي تیرشویدی، هپ پولیتیس چي په ۲۶۰ م کي ۋ، دروم لوی پادری نوتیس چي په ۴۵۱ م کي ۋ، هغوي ټولوددې لیک خخه انکارکریدی، وبل لورته سریانی کلیساتراوسه پوری دپطرس ددهم لیک، دیوحنادوهم اوردیم لیک خخه انکارکوی اونه بی تسلیموی، او سکالچربیاوایی چي هرچاچی دپطرس دوهم لیک لیکلی دی هغه خپل وخت خوشی ضایع کریدی؛ لا رېزیخپل تفسیرتوك ۴ مخ ۱۷۵ کي لیکی: چي سرل او دبیت المقدس کلیساو مکاشفه نه قبلو، اوله دې سره ئې کتاب باروک او دیرمیاه رساله یوځای کوله، خینی عیسایی علماء په دې اندی دی چي دیوحنامکاشفه نه حواری لیکلې ده اونه هم درست کس لیکلې ده، دابې معناجهالت او غلط کاردي. او دابايدله مقدسو کتابونو خخه خارجه شي. یوسى بېس پخپل کتاب تاریخ کلیساکی لیکی: چي دیعقوب لیک یوجعلی اوفرضی لیک دی، زیات متقدمین علماء په دې انددی چي دیهودارساله هیڅ حقیقت نلري، میک چي برحن سینتیورستمس واي چي دیعقوب لیک دحوارینو دتعلیماتو خخه خلاف دی، دپروتستانو یووتولى لوی عالم راجرنس لاندنی کتابونه دمقدسو کتابونوله لرڅخه وايستل:

دپولس لیک د عبرانيانویه نوم، دیعقوب لیک، دیوحنادوهم اوردیم لیک، دیهودالیک او دیوحنامکاشفه.

نوی عهده‌نامه (نوی ترون) له خه شی خخه بحث کوی؟

۱- انجیل متی:

دحضرت عیسی علیه السلام پیدایینت، نسب نامه، ازمایینت، دده وعظ، معجزی، ورآندوینی، دده صلیب کیدل، اوداسی نور.

۲- انجیل مرقس:

دحضرت عیسی علیه السلام معجزی، دده ازمایینت، دده مرگ، دده واسمان ته ختل اوداسی نور...

۳- انجیل لوقا:

دحضرت عیسی علیه السلام پیدایینت، دحضرت یحیی علیه السلام پیتسمه، دحضرت عیسی علیه السلام نسب نامه، معجزی، دده مرگ او بیازوند کیدل اوداسی نور.

۴- انجیل یوحنا:

دحضرت عیسی علیه السلام معجزی، دیهودوانکارله مسیح خخه، دده مرگ، بیازوندی کیدل اوداسی نور...

۵- اعمال درسولانو:

دیهوداخای ناستی، روح القدس، پطرس اویوحنا، وعظ، دیعقوب قتل او پطرس نیول، پولس او برناباس، دپولس نیول، دپولس ایمان راویل پرعیسی علیه السلام باندی، دپولس سفر، اوداسی نور...

۶- درومیانویه نوم دپولس رسول خط:

دپولس سفر، دیهودانو شریعت، ادم او مسیح، اسرائیل، دپولس تبلیغ اوداسی نور..

۷- دکورنتیانویه نوم دپولس رسول اول خط:

دمسیح پیغام، درسولانو خدمت، عشاء ریانی، دمسیح بیاژوندی کید.

-۸- دکورنیتانویه نوم دپولس رسول دوهم خط:

دپولس شکر، اندیبننه، تیطوس اودهغه ملگری، دپولس خدمت.

-۹- دگلتیانویه نوم دپولس رسول خط:

دپولس رسول کیدل، دپرس رتل، اخیر خبرداری او برکت.

-۱۰- دافسیانویه نوم دپولس رسول خط:

دپولس دعا، دپولس خدمت، دمسیح مینه، ماشومان مور او پلار، اخیر سلام.

-۱۱- دفیلیپیانویه نوم دپولس رسول خط:

دفیلیپیانولپاره دپولس دعا، تیموتیوس اوایفرو دیتوس، نصیحتونه، اخیر سلام.

-۱۲- دکولوسیانویه نوم دپولس رسول خط:

دخای شکر، دپولس خدمت، نصیحتونه، اخیر سلام.

-۱۳- دتساوونیکیانویه نوم دپولس رسول اول خط:

ددی خلکوایمانونه، دپولس خدمت، نصیحتونه.

-۱۴- دتسالونیکیاپه نوم دپولس رسول دوهم خط:

دمسیح بیاراتلل، دعا، برکت.

-۱۵- دتیموتیوس په نوم دپولس رسول اول خط:

نصیحتونه، دمسیح خادم، دایمان جنگ.

-۱۶- دتیموتیوس په نوم دپولس رسول دوهم خط:

دمسیح بنه سپاهی، نصیحتونه، سلام.

-۱۷- دتیطوس په نوم دپولس رسول خط:

تعلیم، شخصی نصیحتونه او سلامونه.

۱۸- دفیلیمون په نوم دپولس رسول خط:

دپولس سفارش، اخري سلامونه.

۱۹- دعبرايانویه نوم خط:

لوی خلاصون، عيسى له موسى نه لوی دي، دملک صدق دکهانت طریقه، عبادت،
دمسيح په قرباني گناه ليرى كيبرى، نصيحت، ايمان، برکت او اخري سلام.

۲۰- ديعقوب عام خط:

ازماينيت اولسون، ددنياسره دوستي کوي، صبراودعا.

۲۱- دپتروس رسول اول خط:

ژوندي اميد، دمسيح مصيبيتونه، بشخي او خاوندان، اخري سلامونه.

۲۲- دپتروس رسول دوهم خط:

ددرواغونبيان، دمالک دراتلولوظ.

۲۳- ديوحنارسول اول خط:

خداي نوردي، خرجال، دخداي بچي، دخداي روح او دخرجال روح.

۲۴- ديوحنارسول دوهم خط:

حقiqet او مينه، اخري سلام.

۲۵- ديوحنارسول دريم خط:

مرسته او مخالفت کول، اخري سلام.

۲۶- ديهوداه خط:

ددرواغجنواستاذانيه خلاف عدالت، خبرداري.

۲۷- ديوحنامکاشفات:

دمسیح په هکله خوب، پیغامونه، په اسرائیلومهرلگیدل، دسرناواز، فرشته اوکتاب، بشئه اولوی مار، دبابل بربادی، زرکاله، نوی اسمان اونوی ٿمکه..

دبایبل ایاتونه او باونه

لکه مخکی چي ماورياندي رفواچول چي یو خوک خپل ټول عمردبایبل په مطالعه کي تيرکري بياهم لبردي، داخکه چي بایبل پريوه حال نه دي، نه ئې بابونه په یوه حال دي، نه ئې ایاتونه پريوه حال دي، نه ئې مضامين پريوه حال دي، نه ئې فقرى اوکلمى پريوه حال دي، مناظراسلام مرحوم شيخ احمديدات رحمة الله عليه پوره (۴۰) کاله دعيسائیت مطالعه وکړل له هغه خخه ئې وروسته دعيسائي مبلغينو، مبشرينو، راهبانو، بيشفانو او علماء سره بحثونه او مناظري پيل کري، عيسائي علماء واي چي او س موربایبل په (۲۰۰۰) ژبوسره زيارلى اوچاب کري دي چي په دې کي هشيخ شک نشته خوويل لورته دابایبلونه دهري ژې بایبل دبلی سره توپير لري، په عربي بایبل کي یوه فقره وي او هغه فقره بياپه پښتو بایبل کي نه وي، اوداسي نور...

زره عهندنامه/عهندنامه عتيق/زوريتون (۹۶۹) بابونه او (۲۳۱۴۵) ایاتونه دي.
نوی عهندنامه/عهندنامه جديد/نوی ترون (۶۰) بابونه لري او (۷۹۵۸) ایاتونه دي، دبروتستانوبایبل چي (۶۶) کتابه دي تقریبا په مجموع کي (۳۱۲۷۳) ایاتونه لري، خودتولپروتستانو بایبلونه هم یوشانته نه دي دبيلگي په ډول سره مشهور بایبل کنگ جيمز بایبل (King James Version) (۳۱۱۰۲) ایاتونه لري، خوبل لورته دکانوليکانو بایبل چي (۷۳) کتابونه لري په مجموع کي (۳۳۰۰) ایاتونه لري، داهم یوشانته نه دي خيني لادير ایاتونه لري او خيني کم، عموماً بایبل (۱۱۸۹) بابونه لري په عمومي ډول سره په بایبل کي (۲۷۴) ایاتونه کومه شماره هم نلري، زماتوصيه

و هغوليکوانوته چي پرعيسائیت باندي خه ليکي داده چي ديوه کتاب په حواله باندي دبایبل په هکله اكتفاء و نکري بلکي بایبل خپله و گوري، دهغه دچاب خاى اونپته هم ورسه ولیکي داچکه چي بایبلونه بدليبری، که فرضاً زه ولیکم چي دالیات په دغه باب کي دی نو(۱۰) کاله وروسته داحواله په دې کارنه کوي چي دغه ايات عيسائي علماء بياوبيل باب ته اپوري نوبنه به داوي چي دبایبل په هکله هرخه معلومات چي شوني وي ولیکل شی، ديرداسي بایبلونه دي چي زه کله و عيسائيانوته دنيت دبایبل حواله ورکرم دوي ورڅخه منکره شي، اوکله چي دچاب شوي بایبل حواله ورکرم بیاپي مني نوبه لیکنوکي بایدداسي بایبل خخه کارواخیستل شي چي چاپ شوي وي.

دعيسائي علماء اختلاف دنوی عهدنامي دكتابو په هکله

دنوي عهدنامي (زېږي) پر (۲۰) کتابو دعيسائي نړۍ اتفاق دی، په نورو(۷) کتابو کي ئې ژوراخلاف شته، او ده ګوی په الهامي کيدوکي پوره شک شته. هغه کتابونه چي ګمان کېږي چي الهامي نه دي هغه دادي:
دپولس ليک د عبرانيانوې نوم، د پطروس دوهم ليک، ديوحنا دوهم ليک، ديوحنا دريم ليک، ديعقوب ليک، ديهوداه ليک او ديوحنا مکاشفات.^{۴۹}

يوسي بئيس (Eusebius) چي کلیسادتاریخ پلار (Father of Church) بلل کېږي، په (۳۴۰) میلادی کال کي ده اونور عيسائي علماء و دا تصديق کړل چي:
(ديعقوب ليک، د پطروس دوهم ليک، ديهوداه ليک، ديوحنا دوهم او دريم ليک)
داتوله غیرالهامي او غيرمستندي په سُرياني

^{۴۹} بایبل بایبل سے قرآن تک ج- ۱، ص ۳۱۶، ۳۱۵، ۳۱۷ و ۳۱۵، (اطهار الحق کاردو شرح) لیکوال: شیخ الاسلام حضرت مولانا مجنتی عثمانی

؛ بایبل کی هم چي د پیشیتا (Peshitta) په نامه سره یادیری همدغه کتابونه اوتوتی پکنې نشته.^{۵۰}

دیوسی بئپس خخه مخکی یوبیل مسيحی عالم، مفکراوليکوال ایری نئپس (Irenaes) په (۴۰۰) ميلادي کال کی چي کوم دعيسايی الهامی کتابوللیک خپورکی په هغوكی دپطرس دوهم لیک، دیوحنا دريم لیک، ديعقوب اویهوداليكونه اوهمدارنگه دپولس لیک دعبرايانویه نامه پکنې نشته.^{۵۱} ددوهمی اودریمي پپری داسکندری نامتوبیشف کلیمنت (Clement) په (۲۱۵) ميلادي کال کی دعيسايی الهامی کتابوچی کوم فهرست خپورک په هغه کی دپطرس دوهم لیک، دیوحنا دريم لیک اوديعقوب لیک شامل نه وو، اودبربناس ليكونه پکنې وو، چي دبرربناس ليكونه په اوسنی بایبل کی هیچ شتون نلری؛ اوهمدارنگه دکلیسپاپلار طرطلين (Tertullian) په (۲۳۳) ميلادي کال کی دالهامی کتابوله فهرست خخه دیوحنا دوهم لیک، دپطرس دوهم لیک او دپولس لیک دعبرايانویه نوم وغورخول اودائی خرگنده کړه چي داکوم ارزښت نلری داخکه چي دالهامي نه دي.^{۵۲}

دا هرڅه اختلافات ټولوعيسايی علماء واعيسايی نړۍ درک کړي، اوورسره بلد اوشنادي او دوی پخپله داسی اعتراف کوي:

نوې عهندامه تردوهمی پپری پوري دیوې مستندې مجموعی په ډول سره نه وو پېژندل شوې، او بالا خره بیاهم دریمي پپری تراخره پوري دایوه دا خلاف نه ډکه او منازعه مجموعه و پېژندل شول.^{۵۳}

^{۵۰} Concise Oxford Dictionary of the Church, p. ۳۹۳

^{۵۱} Bratton*s History of the Bible, p. ۱۲۲

^{۵۲} Bratton*s History of the Bible, p. ۱۲۲

^{۵۳} American People*s Encyclopedia, vol, ۳, p. ۴۲۶

داخپله دعیسایی نپری اقراردی، چي دحضرت عیسی علیه السلام خخه وروسته هم تر (٣٠٠) کالوپوری بیاهم عیسایی نپری په یوه خوله نشول چي نوی عهندنامه يوالهامي كتاب وبولي، بلکي لکه چي مورذکرکړل چي خپله دعیسائیت بنست اپښودونکو دنوي عهندنامي خه کتابونه بي بنسته کړل، اودائی په واضح ډول سره ليکلی دي چي دالهامي کتابونه نه دي، چي مطلب دادی چي ددي متابعت اوپه دي عمل کول پکارنه دي، اodalکه دنپري دنرو ليکوالانو په شان کتابونه دي خه تقدس نلري، خه کيسې، خه تاريخ، اوڅه دهغه وخت حالات پکښې نغښتی دي اونور پکښې هیڅ شی نشتہ۔^{٥٤}

دبایبل په هکله دعیسایی نپریوالو علماء او خپرونکو سکاره

خرګندونې

۱: په انجیلونوکی بدلونونه له ورایه معلومېږي ، دبیلګې په ډول سره دبل ځایه خخه پوره - پوره عبارتونه را خیستل شوی دي اودبایبل سره گډشویدي او خلکو دا کارقصداً په دي کرپدی چي انجیلونه نور ګټورشي او دا کاريډ دوهمه میلادي پېړۍ کي شویدي داسې پېړشیان پکښې دي چي هیڅ سرچینه او مصدر نلري.^{٥٥}

۲: په اتمه پېړۍ کي په منځني ختیئ اور دروم په بحیره کي یوادې انقلاب راغي، پاچاهانو و خلکو ته دا جازه ورکړه چي ددوی رعب او د بدبه ولیکي او لیکوالان داسې لیکنې راتولې کړي او همداسي وشول اوپه همداسي لیکنو باندی کتابتونونه بشکلی شول؛ په یونان کي هم دا کاروشو، اسرائيلو دیهودو د مؤرخينو کيسې راتولې اووه ئې

^{٥٤} اعجاز عیسوی، ٤٥-٦٤ لیکوال: مناظر اسلام مولانا حمت الله کبرانوی رح، اداره اسلامیات لاھور
^{٥٥} Encyclopedia Britannica- ١٩٤٦

لیکلپ او د بایبل دېنخو کتابونو (پیدایښت، خروج، لاویان، اعداد، تثنیه) سره ئې یوغای کې.^{٥٦}

٣: په ٦٢٢ ق م کي د هيکل سليماني د بياو د انلو پرمهاں يوه ليکنه پيدا شوه کله چي وکتل شوه د اسی ويل کيدل چي داهعه تورات دی چي وحضرت موسى عليه السلام ته ورکول شوي ۋ، حال داچي اصلی تورات په ليکلپ چول سره نه ۋ؛ چي په دغه وخت کي (كتاب استثنا/ثنية) ولیکل شوه، له دې خخه وروسته (كتاب سمئيل، كتاب پاچahan) هم دخلکوله خواوليکل شوه دانونوی تورات دی، چي هيچانه خوبناوه.^{٥٧}

٤: په ٥٨٦ ق م کي بخت نصريه بيت المقدس باندی حمله وکړه، هيکل سليماني ئې وسوخاوه او تورات هم وسواوله منځه ولاړي، له دې خخه وروسته بیا ٥ کتابونه تورات شول او (لاویان او اعداد) ورسره اضافه شول.^{٥٨}

٥: په ٥٣٩ ق م کي نوي کتابونه رامنځته شول چي (پیدایښت، خروج، لاویان، اعداد، استثناء، يشوع، قاضيان سمئيل او پاچايان وو.^{٥٩}

٦: غالباً د تورات په روحانیت کي د عزراوندې دېره ده، داځکه چي دی کاهن ۋ، دی ذهین ۋ، اوهم دی کاتب ۋ، ده د تورات قوانين او احکام ئې منظم کېل داځکه دی عالم ۋ.^{٦٠}

^{٥٦} Frank Moore Cross, from Epic to Canon: History and literature in Ancient Israel, Baltimore and London, ١٩٩٨, pp ٤١-٤٢

^{٥٧} how the Bible became a book? pp, ١٢٤-١٢٦,

R.E. Clements, God and Temple, Oxford, ١٩٦٥, pp >٨٩- ٩٥
The Original Torah ,pp ١٤٦-١٤٧

^{٥٨} Akenson ,Surpassing Wonder, pp>٢٢٩- ٢٤٣

^{٥٩} The Bible The Biography: by Karen Armstrong- ٢٠٠٩

^{٦٠} Ezra ١:١٠. Fishbane translation, ibid, p ٦٦

٧: کله چي عزراپاخپل لاس ليکلى تورات و خلکوته اوراوه نوهجه حیران شول اوويل ئې چي داخوهنه تورات نه دى چي پرحضرت موسى عليه السلام باندى نازل شوي دى، په دغه وخت كى بایبل دوي بربخى ئ(تورات ، كتب الانبياء) له دې خخه وروسته مقدس ليکونه ورسره يوخاي شول اوبيا(تواريخ) ولېكل شول ؛ چي داپه اصل كى دكتاب سموئيل، پاچاهان اوكتاب استشناتفسيره.^{١١}

٨: (كتاب دانيال) په دوهم قبل الميلادكى ولېكل شو.^{١٢}

٩: په ٧٠ عيسوی کال كى پاچا ويسيپيشين بيت المقدس فتح كې اوھيكل ئې په اورو سوخاوه، اوپول هغه گتابونه چي ليکل شوي ووې مكمله توگه سره له منځه ولاپل.^{١٣}

١٠: په ((اوشا)) كى يهودي علماء (تواريخ، استر، عزرا، نحمياه، امثال، واعظ، غزل الغزلات، ايوب) داتوله ردکره او ١٣٥-١٦٠ يهودي علماء سره راتول شول اونوی بایبل ئې جورپکچي دمشناء (Mishna) په نامه سره دى.^{١٤}

١١: دساول(شاول/پولس) دوفات خخه وروسته ٦٠٥ عيسوی کال په لسيزه کي هغه مسيحي ليکوالان چي دپولس ئې ديراحترام کاوه دده په نامه سره يى افسيانواوتسالوكيانوپه نامه ليکونه ولېكل اوھمدارنگه ئې دتيموتيوس اوتيطس خطونه ولېكل اودده په نامه يى کړل.^{١٥}

^{١١} Bruns, Midrash and Allegory, pp. ٦٢٦ - ٦٢٧

^{١٢} Fishbane, Garments of Torah, pp ٦٧ - ٦٩

The invention of the Bible and Talmuds, New York, San Diego and London, ١٩٩٨, pp. ٨٩-٩٠.

^{١٣} The Bible The Biography: by Karen Armstrong-٢٠٠٩

^{١٤} The History of the Scripture through Ages-٢٠٠٥

^{١٥} The Bible The Biography: by Karen Armstrong-٢٠٠٩

۱۶: ددوهمی میلادی پیری په منځ کي دنوی عهدنامې ۲۷ کتابونه پوره شول اوخلور انجیلونه معتمدشول، حال داچي نورانجیلونه هم موجودوو، لکه انجیل تامس (۵۰ میلادی) چي دادحضرت عیسی علیه السلام دخبروتولگه وه، نورانجیلونه هم لکه: Nazarenes, Ebionites, Quelle, Hebrew^{۱۱}

۱۳: وموږته بالکل دامعلومه نه ده چي انجیلونه چالیکلی دي؟ کله چي دلومړي خل لپاره بسکاره شوه دادنوم ورکوسانویه نامه سره وو، یعنی لیکوالان ئې نه درلودل؛ وروسته ئې دکلیساو دمشهورو شخصیتونویه نامه سره ونومول اووهغوي ته ئې منسوب کړل او اکثره لیکوالان بې یهودي عیسایان وو.^{۱۲}

۱۴: (کتاب مکافه) یوزهرجن کتاب دی، خپله کلیساورڅخه نفرت کوي، له همدي کبله ئې دبایبل اخري کتاب کړید.^{۱۳}

۱۵: دکتاب پیدایښت په لوړۍ باب کي چې په ۶ ورځوکي داهرخه پیداشویدي دا حمقانه خبره ده او دا بې عقلي ده.^{۱۴}

۱۶: (W.Whiston) په ۱۷۴۵ میلادی کال کي دعهدنامې جدید (نوی تپون) داسی متن خپورکړ چي په هغه کي دتثلث رد، داچي خدای په حضرت عیسی علیه السلام کي حلول کړي دی ددې رد، او دادعوه ئې هم وکړه چي دادکلیساو دشنارنوله لوري پر موږ تریل شوی دی، په ۱۷۶۰ میلادی کال ئې انجیل برناباس خپور کړچي په هغه کي دالله وحدانيت شته نه تثلیث، نورو له ده سره په یوه خوله وویل چي دبایبل اصل حقیقت معلومول دامکان څخه لیری خبره ده.^{۱۵}

^{۱۱} Akenson ,*Surpassing Wonder*, pp>۲۲۹- ۲۴۳

A Collection of these Gnostic gospels was discovered at Nag Hammadi in Egypt in ۱۹۴۵

^{۱۲} Fridricksen, Jesus p ۱۹

^{۱۳} what is scripture?

^{۱۴} On The Confusion of Tongues

^{۱۵} What Really Jesus say?

۱۷: په ۱۸ میلادی پېرى کي چي کله جرمنی علماء بایبل مطالعه کړنووئي ويل چي
دبایبل لومړي پنځه کتابونه (تورات) چي وحضرت موسى عليه السلام ته منسوب
دی دادمختلفو ليکوالانو ليکنه ده، ددوی ليکني بيلې دي، په یوه کتاب کي وخدای
ته (ایلوهم) Elihim په بل کتاب کي ورته یهوه Yehwhe ويل شوی دی اوداسی
نور... اختلافونه ډېردي نومورپه جرأت سره ويلاي سوچي داپنځه کتابونه ديوه
کس (حضرت موسى عليه السلام) ليکنه نه ده.^{۷۱}

۱۸: بناغلی ډيوبيت په ۱۸۰۵ میلادی کي وویل چي (كتاب استثناء) چي دتورات
اخري کتاب دی داپه یوسیاه کي په ۷۰۰ قبل الميلاد کي ليکل شويدي، له ده سره
پروفيسر هرمن هپفلد (۱۸۶۶-۱۷۹۶) هم اتفاق وکړ.^{۷۲}

۱۹: داسی هم شوی دی چي یوه کاتب حاشیه ليکلې وي اوړهه بیاپه متن بدل شوی
وي داسی غلطیاني په بایبل کي زښته شته.^{۷۳}

۴۰- دعهدنامه قدیم (دپخوانی تپون) دمستندونسخوشتون هیڅ اعتبارنلري.^{۷۴}

۴۱- د موجوده تورات زیاته برخه دحضرت موسى عليه السلام ليکنه نه ده، ددي
ليکونکي ديرزيات دي.^{۷۵}

۴۲- په کوم وخت کي چي انجیلونه ليکل شوی دی په دې وخت کي دخدای په
هکله توهم اوخيالات ډېروه، نوله همدي کبله دعيسائیت نشواونماپرتوهم
اوخيالاتوباندی ولاړه ده.^{۷۶}

^{۷۱} The History of the Bibel ۱۹۹۰.

^{۷۲} The Origin of the Bible- ۱۹۸۸

قاموس الكتاب، پانه ۱۲۵، ليکوال: ايس ايف خير الله، خپرونکي مسيحي اشاعت خانه ۳۶
فiroozpurood lahor ۲۰۰۸-

^{۷۴} American People*s Encyclopedia, vol. ۳. ۴۲۰

^{۷۵} Dr.E.Sellier: Introduction to the Old Testament, English Translation by W. Montgomery, London ۱۹۲۳

^{۷۶} John Lewis: Religions of the World Made Simple< London

-٦٣- په بایبل کي به کيداي شى دوحى رنگ گدوی، خواوس چي کومي نسخې
ومورته پاتې دی هغه تولى سره توته توته دي.^{٧٧}

-٦٤- دبایبل (عهدنامه قدیم) زیاته برخه داسرائیلوپرمحیط، ددوی پرعقلی اوسياسي
تجربوباندی راخرخی، په اصل کي ددوی هیڅ لیکوال هم نه دی معلوم چي
چالیکلی دی؟ په عمومي ډول سره داسی ویل کېږي چي انبیاء، پوهانو، مناجات
ليکونکو، رسولانو اوکاګنانوليکلی دی چي په دې هکله هم لمعلمات شته.^{٧٨}

-٦٥- ددي نسخواکثره لیکوالان نامعلوم دی په واقعیت کي، يا کيداي شى په اصل
کي دليکوال اخلاص پکښې وي خو، اوستي بنې ئې درسته نه ده.^{٧٩}

-٦٦- په یهودوکي دارواج وو چي یوه نسخه به ئې ويچوانې نبي يا رسول ته منسوېول
لكه حضرت موسى عليه السلام یاعزراته داپه یهودي تولنه کي یوعادی کارو،
نوداسی ويلاي شى چي داكتابونه چي دوى ورته منسوب کړیدي په اصل دې
خلکونه دی لیکلی.^{٨٠}

-٦٧- دیهودوخیالی کيسې اولیکنې اوس بایبل شو!!!!^{٨١}

-٦٨- دانجیلونو اوكتاب اعمال په اصل کي دنوم ورکوکسانوليکنې وي ددوی نومونه
اوهرخه وروسته ورسه ضم شول.^{٨٢}

-٦٩- په ۱۹ پېړۍ کي ډیروعيسايی علماء دارد کړل چي یوحنانجیل دی دیوحنالیکنه
وي، اوهمدارنګه ئې وویل چي دامشکله ده چي یوڅوک دامعلومه کړي چي خلورم
انجیل چالیکلی دی؟^{٨٣}

^{٧٧} Dr.Maurice Bucaille: The Bible, The Quraan and Science

^{٧٨} The New Funk and Wagnall*s Encyclopedia, New York ١٩٤٩

^{٧٩} Stanley Cook: Introduction to the Bible ١٩٥٦

^{٨٠} Bratton*s History of the Bible

^{٨١} Collier*r Encyclopedia

^{٨٢} Encyclopedia.Brit ١٩٧٣

^{٨٣} Collier*r Encyclopedia

-٣٠ کله چي ودي مقدسونسخوته وکتل شى نولكه چي ورسولاً نوته ئى منسوب

^{٨٤} كريدى هم هغسى توكي پكشى نشته.

-٣١ كوم بایبل چي اوس زمودسره شتون لرى په همدغه شان بایبل په خلورمه

^{٨٥} عيسىوپيرى كي موجودنه ۋ.

-٣٢ دبایبل هيچ داسى نسخه شتون نلرى چي خپله ليكوال ليكلى وي اوھغه

^{٨٦} تصدقىكى اويمهركىپى وي.

-٣٣ بایبل (٢٤٠٠) نسخى ليكلى شويدى خودوي نسخى ئى يوشانته نه دى.

-٣٤ دھغه بایبل په سرېزە كى چي دپاپ له لورى تصدقىشوى دى اوئىھ تولەنرى

كى زيات لوستونكى لرى او محبوبىت لرى داراغلى دى:

داخلورانجيلونه دحضرت عيسى عليه السلام ۋوندىپانە نه دە بلکى

دادعيسىيانو خپل افكاراوت خيل دى.

دحضرت عيسى عليه السلام نسب پانە چي په انجيلونو كى راغلى دە دادحضرت

عيسى عليه السلام درسته نسب پانە نه دە.

داخربەشكمنە دە، چي خە چي په انجيلونو كى ليكلى شوي دى او وحضرت عيسى

عليه السلام تە منسوب دى چي دادى پە واقعىت كى دحضرت عيسى عليه السلام

^{٨٧} ويناوي وي كە ياي؟.

-٣٥ بروس متزروايى:

دنوي عهدنامى ديونانى نسخى ٥٨٤٧ نسخى ليكلى شوي دى او دا نسخى ئى

يوشانته نه دى، داوسنى نوى عهدنامى كتابونە پە دى شان نه دى لكە پە يوانانى

New Catholic Encyclopedia

^{٨٤} Encyclopedia.Brit ١٩٧٣

^{٨٥} Encyclopedia Americana

^{٨٦} Funk And Waggnall*s Encyclopedia>

^{٨٧} The New American Bible, the new catholic translation

نسخی کي چي دي، ددي نسخی ۲۸۱۱ نسخی په واره قلم ليکل شوي دي، په ۹
 ميلادي پيرې کي ۶۷۹ نسخی تحريف شوي دي، يواخې ددي نسخو ۳۰ نسخی د ۹
 ميلادي پيرې مخکي ويل كيدلي اوبس.^{۸۸}

۳۶- بارت دی ارمن (Bart D. Ehrmann) وايى:

كله چي موردبایبل يوه نسخه دبلې نسخی سره مقاييسه کړه نويوې نسخی دبلې
 نسخی خخه د (۳۰۰۰۰-۴۰۰۰) توپرونه درلودل چي داديردي.
 په ۱۶۱۵ ميلادي کال کي چي دنوی عهندامي لومړۍ یوناني نسخه وړاندی شو
 ډيرداسي شيان پکښې وه چي په اصلي نسخې کي نه وه.

۳۷- تيدي بيزا (Teddy Beza) وايى:

دبايبل دبارزنطي اویوناني فاسدونسخوڅخه په ۱۵۶۵ ميلادي او ۱۶۰۴ ميلادي کال کي
 يوه تحريف شوي نسخه جوړه شو چي ودې ته کنګ جيمبربایبل (King James Bible) وايى.

۳۸- قسطنطين وان (Constantin Van Tischendorf) وايى:

كله چي موردنوي عهندامي اوسنی بنې داصلې نسخې سره وکتل نو (۱۴۸۰۰) بدلونونه
 پکښې راغلې وه، دېلگې په دول سره دحضرت عيسى عليه السلام په هکله
 مختلفي کيسې، په اصلي نسخې کي تسلیث نشته يعني لاندی اياتونه نشته:
 درې دي چي گواهې ورکوی په اسمان کي پلاړ، خوی اوروح القدس اودادري سره
 يو دي. (لومړۍ لیک دیوحننا: ۵-۷)

په اصلي نسخه کي دیوحنانجیل ۸ باب: ۱-۱۶ پوري چي دیوې زناکاري بېڅې
 کيسه ده نشته.

^{۸۸} Text for the Newtestament/Bruce Metzger)

حضرت عیسی علیه السلام ختل واسمان ته چې په مرقوس انجیل ۱۶ باب: ۱۹ اوهدارنگه لوقانجیل ۴۴ باب: ۵۰-۵۳ اوهدارنگه اعمال درسولانولومړی باب: ۱۱-۹ په اصلی نسخه کی نشته.

که چیری مورسینای اوaticکانی (وطیقانی) نسخه سره مقایسه کړونو ددې
دوونسخویه منځ کې (۳۰۳۶) اختلافونه شته دیلګې په ډول سره:
په انجیل متی کې - ۶۵۶ اختلافونه
په انجیل مرقوس کې - ۵۶۷ اختلافونه
په انجیل لوقا کې - ۷۹۱ اختلافونه
په انجیل یوحنا کې - ۱۰۶۲ اختلافونه یو دبله سره لري.

-۳۹ عیسایی عالم فاضل پروفیسر بلیک هارډ وايی:
که مورددې درو انجیلونو (مرقوس، متی، لوقا) وسلني ته راشونو ويلاي شو چې:
دلوقانجیل ۴۵٪ سلنہ او دمتی انجیل ۱۴٪ سلنہ دمرقوس انجیل خخه اخیستل
شوی دی، بیا دلوقا ۵۵٪ سلنہ دمتی ۵۳٪ سلنہ سره برابر ده، یواخی ۶۰٪ سلنہ
دلوقانجیل دنورا انجیلونو خخه بېل دی، او دمتی انجیل دنورو خخه ۳۵٪ سلنہ بېل
دي، نوموردا په جرائیت سره ويلاي شوچې کله چې یوانجیل لیکل شوی دی، نوهغه
انجیل دبل انجیل لیکوال مطالعه کړي دی اوپوره اخذئې ورخخه کړیدی یا په بل
صورت یوانجیل دبل انجیل سرچینه ده..

-۴۰ هانس کونگ^{۸۹} (Hans Kung) پخپل کتاب^{۹۰} کې وايی:
هیشوک دانشی ويلاي چې دنوی عهدمامي کتابونه له اسمان خخه رانا زل شوي
دي، وېل لورته موردو يلاي شوچې دا انسانانو لیکلی دي اوله انسانانو خخه ئې سرچينه
اخیستې ده، په څانګړي ډول سره که موردو لوقانجیل ۱ باب: ۱-۵) وګورو.

^{۸۹} Dirctor: Institute of Ecumenical Studies- Germany
^{۹۰} Infallible?

اى خوره تيو فيلوسه! ڊپرو خلکويه دې لا س پوري کړي دې چې ده گه واقعات
ترتيب واره بيان کړي چې کوم چې زموږ په منځ کې تيري شوي دي؛ بلکې هغوي
موبته خبرې حواله کړي دې اوچاچي دا واقعات دسرنې پخپلو ستر ګوليدلي وي
او ذيرې خادمان وه نوزه هم په خپل وارسره اى خوره تيو فيلوسه! ستاد پاره دپوره
تحقيق نه وروسته دا ټولې خبرې په ترتیب سره نقل کوم، داد دې لپاره چې تانه ده گه
خبرو په هکله صحیح معلومات درکرم دکومونه چې ته خبر کړي شوي ئې.
(دلو قالانجیل لو مرپی باب: ۱-۵)^{۹۱}

هغه انجلیونه چې د اسلام دراتګ څخه مخکي موجود

وه:

- ۱: د مصریانو انجلیل ، چې د دوهی پېړی په منځ نیوختونو کې وو.
- ۲: د عبریانو انجلیل په لو مرپی پېړی کې.
- ۳: د پطرس انجلیل په دوهی پېړی کې.
- ۴: د پولس انجلیل په دوهی پېړی کې.
- ۵: اندرياس انجلیل.
- ۶: د بربابس انجلیل
- ۷: د برتولوماس انجلیل
- ۸: د جیمز انجلیل
- ۹: د قدیوس انجلیل
- ۱۰: د اپلس انجلیل
- ۱۱: د باسیلیدس انجلیل

^{۹۱} انجلیل شریف، اول جیبی چاپ ۱۹۹۶ میلادی، پاکستان بایبل سوسائٹی

۱۶: دکرینتوس انجل

۱۳: دایونتنس انجل

۱۴: دحوانجیل

۱۵: داسخربوطی یهوداه انجل

۱۶: دحیوه انجل

۱۷: دمریم انجل

۱۸: دستایس انجل

۱۹: دکامیل انجل

۲۰: دفلیپ انجل

۲۱: دلوقس انجل

۲۲: روبنستیا انجل

۲۳: دمارکیون انجل

۲۴: دنیقدیمس انجل، چي ددي سپېخلي رسالي په لاندی ډول سره دي:

۱: دعیسی المسيح حکمت

۲: اپوکریف یوحنا

۳: دمریم نسل

۴: داندریاس اعمال

۵: دیوختنا اعمال

۶: دپولس اعمال

۷: دپطرس اعمال

۸: دپطرس موعظه

۹: دتوماس اعمال

۱۰: دحوای دروازې موعظه

۱۱، ۱۲ دلومړۍ او دوهم کلیمانټ لیکونه

۱۵، ۱۶ دحضرت مریم دبکارت په هکله دکلیمانټ لیکونه

۱۷، ۱۸ جیمز ته دکلیمانټ لیکونه

۱۹: داګناتیوس لیک

۲۰: دپولیکارت لیک

۲۱ او ۲۲، لوروکیانوا سکندریانوته دپولس لیکونه.^{۹۳}

د بایبل پخوانی نسخې

۱- سینایی نسخه (Codex Sinaiticus):

دانسخه په (۱۸۴۴) میلادی کال کي مشهور عالم تشنډ ارف د سینایه غره کي وموندل، ودې نسخي ته الف وايی، داسی گمان کېږي چي دابه په خلورمه پېړي کي ليکل شوي وي، په دې نسخه کي زيانه برخه دعهد عتيق شته، مګر هغه هم بشپړه نه ده، دنوی عهدا نامې هغه برخې پکښې دې چي د بایبل برخه نه ده، لکه د بربناباس لیک او داسی نورودې ته د (ای) نوم روکول شوي دی او دانسخه په برټش موزیم کي پرته ده.

۲- سکندریه نسخه (Codex Alexanderinus):

دانسخه هم په برټش موزیم کي پرته ده، ودې نسخي ته د (A) نسخه ويل کېږي، دا په ۵ میلادی پېړي کي ليکل شوي ده، دالا هم پوره یقیني نه ده چي کله ليکل شوي ده، دا هم مکمله نسخه نه ده، په دې کي هم عهدا نامه عتيق شته، په دې

^{۹۳} Encyclopedia of Britannica, ۱۳th edition, vol ۲. ۱۷۹۱, ۱۸۰.

کي هم دنوی عهندامې هغه برخى شاملى دی چي په اوسيي بایبل کي نشته، لکه دکلیمنت لیكونه او داسی نور....

۳- وطیقانی نسخه (Codex Vaticanus)

دانسخه دپاپ په کتابتون کي پرته ده ودي نسخې ته (B)، ويل کېږي، په دې نسخه کي عهندامه قدیم شته او پیره نامکمله ده، دانسخه (759) پانې ده، چي په دې نسخه کي پیدایښت او زبورونه یوڅه شتون لري دا هم دخلورمي میلادي پېړي ده دانسخه په ۱۴۸۱ میلادي کال کي مومندل شوه.

۴- افرائیمي نسخه (Codex Ephraemi Syri Rescriptus)

دانسخه دپاریس په کتب خانه کي موجوده وه، دا هم په پنځمه میلادي پېړي کي لیکلې شویده، په دې نسخه کي یوڅه دعهندامه قدیم او یوڅه دعهندامه جدیدبرخې شتون لري. په ۱۳ میلادي پېړي کي یوڅه خرابه شوي ده، او نورخه ورباندي لیکل شوي دي. په دې نسخه کي دالاندي برخې دبایبل شتون لري:

- کتاب پیدایښت ابواب ۱-۴۶

- زبور ۵-۱۳۷

- د عبرانيانویه نامه لیک ۹-۱۴

۵- بیزائی نسخه (Codex Bezae)

دانسخه د کیمبرج په پوهنتون کي موجوده وه دانسخه په (1562) میلادي کال کي مومندل شوه، دانسخه په دووزبوباندي لیکل شوي ده، په یونانی ژبه او یه لاطيني ژبه باندي، ودي نسخې ته (D) ويل کېږي، دا هم دېنځمي پېړي ده، د خبرنوم طابق دانسخه هم د (5-7) میلادي پېړي په منځ کي لیکل شویده، چي لیکوالان ئې معلوم نه دي.

۶- د مردارې بحیرې طومار:

دانسخه په (۱۹۴۷-۱۹۵۳) ميلادي کي دمداداري بحيري په غارونو کي ومندل شوه، داويل کيبری چي دانسخه تزورنسخويخوانی ده، البته داکره خبره ده چي ددي نسخي تعلق د (۱۰۰) ق م خخه تر (۱۰۰) ميلادي کال پوري ده، په دي نسخه کي هم عهدنامه قدیم شته اوهم عهدنامه جدیدشته، داهم غيرمکمله ده.^{۹۳}

د عهدتقيق / قدیم عهدنامه پخوانی نسخی دری دی

۱- عبراني نسخه:

داديهودوپه نزدمعتبره ده اوهمدارنگه وپروستانوته هم پوره اعتبارلري.

۲- یوناني نسخه:

دانسخه وعيسایانوته ۱۵ ميلادي پېړي خخه تر ۱۷ ميلادي پېړي پوري معتره وه، وپل لورته عيسایي نپې وعبراني نسخې ته ديوې تحريف شوي نسخې په سترګه گوري، یوناني نسخه په یوناني او مشرقي کلیساوړکي خورامعتبره ده، دادواري نسخې د عهدتقيق توله کتابونه لري،

۳- سامری نسخه:

دانسخه وسامريانوته دمنلوروډه، دانسخه په حقیقت کي عبراني نسخه ده البته په دې نسخه کي د عهدتقيق ۷ کتابونه شتون لري.

^{۹۳}قاموس الكتاب، پانه ۱۲۶، لیکوال: ایس ایف خیرالله، خپرونکی مسيحي اشاعت خانه ۳۶ فیروزپور روڈ لاہور - ۲۰۰۸.

دباييل هره نسخه دبلي نسخي خخه که هغه نوي نسخه وي اوکه پخوانی نسخه
وي ڏپرتوييرلري چي موربه اوس دپورته ذكرشوی دباييل دپخوانيو نسختوپيرونه
دبيلگي په ڏول سره بيان کرو:

حضرت آدم علیه السلام خخه حضرت نوح علیه السلام ترتیبانه پوری زمانه اووخت په عبرانی نسخه کي (۱۶۵۶) کاله دي، په یونانی نسخه کي (۲۲۶۲) کاله دي، په سامری نسخه کي (۱۳۰۷) کاله دي.

حضرت نوح عليه السلام دتوپان خخه نیولی ترابراہیم عليه السلام پوری په عربانی نسخه کی (۹۶۲) کاله دی، په یونانی نسخه کی (۱۰۷۲) کاله دی، په سامری نسخه کی (۹۴۲) کاله دی.^{۹۴}

او داسی نورترشمپروتلى توپیرونە چى ھیخوک نشى كولاي چى داپېچلى معماھل
كىرى، دومرى توپیرونە ئى شته لكە دىخىكىپ اوسمان ترمنىخ نوچى پە
پخوانىيونسخوکى ئى داسى توپیرونە، تحرىفات اوغلطيانى شته نواوسنى نسخى بە
ئى خنگە درستى وي ؟!! داهىيچ امكان نلىرى.

هفتادی ترجمہ (Septuaginta) سپتواگنٹا / سپتواجنٹا:

ددي لغوي معناده (٧٠ بزرگ خلک)، په عربي زبه کي ورته سبعينه نسخه وايی، دادعه‌دنامي قدیم ترقولو پخوانی نسخه ده، چي په ۳۴ قبل الميلادکي دعبراپي خخه ويوناني ژبي ته داژباړه وشوه، ودي ته (LXX) وايی چي په رومي حساب (٧٠) دېهودود روایاتو مطابق داسکندرې دکتب خانې ساتونکي دمصر دپاچابطليمس اول (٢٨٥ ق- ٩٤٦ ق م) خخه غونتنه وکړه چي دېهودومقدس

^{٤٤} بابیل سے قرآن تک ، ج- ۲، ص- ۱۴ - ۱۸ (اظہار الحق کا اردو شرح) لیکوال: شیخ الاسلام حضرت مولانا محمد تقی عثمانی

کتاب په دې کتب خانه کي کښېردي، پاچابطليمس دېيت المقدس دمشرکاهن
خخه غوبتنه وکړه چې داکاروکړي، پاچا (۷۰) یهودي علماء ديوې مستندې نسخي
سره یوځای واسکندرې ته ولېړل او هغه داکارې (۷۲) ورڅوکې وکړي یعنی هفتادی
زباره ئې بشپړ کړله، په دې زباره کي ئې توله شکمن او پوکريغه کتابونه شامل کړل،
هغه متروکې نسخي چې خلکوورته توجه نه کوله هغه په دې نسخه کي ورګړې
شولي: ^{۹۵}

له همدي کبله پروستانو دانسخه غیر قبوله اوردکړه او دا بې وویل چې په دې نسخه
کي مشکوک او متروک کتابونه شتون لري چې هغه هیڅ ارزښت نلري.

دورزن (Version) او زبارې ترمینځ توپیر:

دورزن (Version) توری دلاتیني ژې د (Versio) (ورژیو) خخه اخیستل شوی
دې، چې معنی ئې ده (اړول، بدلوں)، او داتوری د (۱۵۸۶) ميلادي کال راهیسي
استعمالیږي. ^{۹۶}

په ځینوقاموسونوکي د (ورزن) معنی (متن او نسخه) لیکل شویدی ^{۹۷}؛ او په
ځینو نوروکي بیاپه لنډدول سره داسي لیکل شویدی:
(ورزن) عبارت ده ګه متن، نسخي او بیان خخه دی چې صورت ئې بدلون موندلی
وی. ^{۹۸}

يا په بل عبارت، (ورزن) یعنی بیل متن یا هغه متن چې د مخکنې متن خخه
تو پيرولري. ^{۹۹}

^{۹۵} قاموس الكتاب- پانه ۱۰۸۱، ليکوال: ايف ايس خير الله، خپرونکي: مسيحي اشاعت خانه ۳۶
فيرا زپور رود لا هور ۲۰۰۸

^{۹۶} Merriam Webster's Collegiate Dictionary, ۱۰th edition

^{۹۷} بهيج انگلیسي پښتو سيند

^{۹۸} Practical Combined Dictionary

^{۹۹} Oxford Advanced Learner's Dictionary ۷th edition (۲۰۰۵)

دېلگې په دول سره (بایبل) یوورژن اوبل ورژن چي وروسته به په تفصیل سره ورباندی بحث وشی، چي همدا اصطلاح اوسل پر هر بایبل باندی نوشته وي چي دا (اول ورژن دی)، دا (دوهم ورژن دی) او داسی نور--- او هرورژن دبل ورژن خخه توپیرلري.

ترجمه (ژباره) خه ته واي:

داتوري (ترجمه) دعربي ژبي توري دی چي په پښتوکې ورته (ژباره) واي، داتوري (اسم واحد مونث) دی چي معنى ئې:

ديوپ ژبي خخه وبلې ژبي ته اپونه ده.^{۱۰۰}، ژباره یو عام توري دی چي دادب په کورکي ددي استعمال زنته چېردي، هره تولنه او اولس ورسره اشنادي لکه دقراڭكريم ژباره چي دنپرې په بېلايلوژبوکي شوي ده. او دا ژباره و خپل خانته يوه طريقه او بنسټيز توکي او اوصول لرى، او تقریبا هراولس ورسره اشنا دى، دا خکه چي ليکوالان دېوپ ژبي خخه وبلې ژبي ته ژبارې کوي دېلگې په دول سره ناولونه، لنډې كيسې، تارىخى، كلتوري اوسلامى كتابونه او داسى نور. كله چي دا اصطلاحات بنه واضح اوروپانه شول نووروسته بيا په راتلونكويابونه پوهيدلای شي، دا خکه چي کله موردورژن خبره كونونتاسي پوهيرى چي بېل متن دى او كله موردرژباري خبره کوو، په بایبل کي ورژن شته خويه قرآنكريم کي ورژن نشته، دەنمكې دەگرې دشمال خخه ترجونو به پوري او بیادختیغ خخه تر لویدیغ پوري تول يوقرآن عزىزدى ديوه پېښ، زبراوزىريه انداز پکبېي بدلون نشته، البتە قرآن كريم په مختلف فوژبو سره ژبارل شوي دى.

^{۱۰۰} دریاب، پښتو لغت، مولفین قاندر مومند او فرید صحرائی، ص. ۳۳۷

په تورات کي (٧٠٠) خلی راغلي دي چي دادخداي

كتاب نه دي:

داوسني تورات په دې پنځوكتابوکي (پيداينېت، خروج، لاويان، اعداد، استثنا) داراغلي دي چي ، موسى وخدائي ته ووبل اوخدائي وموسى ته ووبل، چي مطلب ئې دادي چي دريم سري دا خبرې لیکلې دي، نه سيدناحضرت موسى عليه السلام؛ اوکه چيرى لکه تاسى (عيسىيانو) چي تورات دحضرت موسى عليه السلام كتاب بولی نويکارداوه چي داسى لیکلې واي: چي ما(موسى) وخدائي ته ووبل اوخدائي وماته ووبل، هرڅای وحضرت موسى عليه سلام ته دغایب (دریم) شخص توري استعمال شوي دي نه د (متکلم) لومړۍ شخص؛ چي داپوره ددي ثبوت دي چي دانه دسیدناحضرت موسى عليه سلام په لاس او حکم لیکل شویدی اونه هم دخداي کلام دي بلکې داپه واقعيت کي په لايزال خدائي جل جلاله او حضرت موسى عليه السلام پوری له خانه خخه جوړشوي بي هوده، ليکنې، کيسې اوکربنې دي؛ چي داپه حقیقت کي دلوی خدائي جل جلاله او حضرت موسى عليه السلام په حق کي گستاخي اوبي عزي دي.

زه اوس غواړم چي یوه پېلګه ئې وړاندی کړم.

اوسمى تورات دحضرت موسى عليه السلام كتاب نه دي
لکه په بایبل کي چي راخې:

۱: او موسى دخداي بنده دخداي دفرمان مطابق په مواب کي وفات شو، او د مواب په یوه شله (وادی) بیت فغورکي بنسخ کړل شو، چي تراوشه داقبروهیچاته معلوم نه دي، او موسى دوفات پرمھال د (۱۴۰) کالووو، او بنی اسرائیل د موسى لپاره د مواب په دښته

کي (۳۰) ورخى وزيل، اودهغه مهاله راهيسى تراوسه په بنى اسرائيلو کي دموسي په
شان بل پېغمبرنې راغى- (استثناء، ۴:۳۴، ۵ اووروستني اياتونه)
ايدا اياتونه حضرت موسى عليه السلام ليکل دى؟

ايدا اياتونه دحضرت موسى عليه السلام په ڙوندکي ليکل شويدي؟

ايا حضرت موسى عليه السلام ويوجاته حكم وکړچي داوليکه؟

ايدا دالله جل جلاله وحى دى وحضرت موسى عليه السلام ته؟

ايدا سى بي بنیاده ، پېھوده اوسرگردانه توري والله ته منسوبول اویاهم دالله جل

جلاله والوالعظام پېغمبرته منسوبول پوره توھين اوسيپکاوی نه دى؟

۲: اوسرائيل ومنخي ته ولاپل او ددر(عادر) دېرج سره ئې پېراو واچاوه.

(پیداينت ۲۱:۳۵)

ادر(عادر) دېيت المقدس په دروازه کي يوه مناره و ه چي دحضرت موسى عليه
السلام خخه په سلهاوکلونه وروسته تعميرشوي وه. چي پردي باندي قوله عيسائي
اوغيرعيسائي نړۍ په يوه خوله دي.

نوله دې خخه په بنکاره معلوميږي چي داکتاب حضرت موسى عليه السلام نه دى
ليکل بلکي دهغه خخه ډيرکلونه وروسته ليکل شوي دى.

۳: هغه عماليقه اوکعنانيان چي پرهغه غره باندي او سبدل پرهغوباندي ئې يرغل
وکړاو هغه ئې وزيل او هغوي ئې ترحمې پوري وهل.

(اعداد ۱۵:۴۵)

هدارنگه د(حرمه) توري په استثناء ۱:۴۴) کي راغلي دى ، دا پښنه د یوشع بن نون
عليه السلام خخه لا وروسته شوي ده، او حضرت یوشع بن نون عليه السلام
ترحضرت موسى عليه السلام وروسته ټ، نوځکه موربويلاي سوچي دا پنځه کتابونه

چي دوي ورته تورات وايي داوروستو خلکوليكلى دى اوبيايني وحضرت موسى عليه السلام ته منسوب كريدى.
اوداسي نور...

كتاب يشوع ديسواع كتاب نه دى!

كه مورديشوع وكتاب ته راشونوپه دغه كتاب کي يشوع هرخاي په غايب ضمير(دريم کس) باندی ليکل شوي دى لکه يشوع وخدای ته وویل اوخدای ويشوع ته وویل چي داكتاب هم دريم سپى ليکلى دى، نه خدای ويشوع ته ويلی دى اونه هم يشوع وخدای ته ويلی دى، يوكس داوريدلی دى اوبيايني ليکلى دى زه يى يوه بېلگە وړاندی کوم:

اوپس ددي خبرې داسى وشوه چي يشوع دنون ځوي دخدای بندې مرېشو اوھغه ديوسل لسوکالوؤ... دافرائيم په کوهستان کي ئې بېخ کړ دجعس غره په قطب طرف.

(كتاب يشوع: ٤٤ باب: ٣١-٣٩)^{۱۰۱}

له دي خخه علاوه عيسائي علماء ديسواع دكتاب په هکله وايي:
داكتيرلائت فت وايي چي داكتاب دفيخاس ليکنه ده.
کالون داسى وايي چي داكتاب دعزرا ليکنه ده.
واقتل وايي چي داكتاب دسموئيل عليه السلام ليکنه ده.
هنرى وايي چي داكتاب دارمياه عليه السلام ليکنه ده.^{۱۰۲}
خومري اختلافات پکنې شتون لري، ددادسي اختلافاتو دشتون سره سره به خوک
ووايي چي دايوالهامي كتاب دى؟!!

^{۱۰۱} دالله کلام، درمطبع برتيش بایبل فارن سوسايتي لندن ۱۸۹۵

^{۱۰۲} بایبل سے قرآن تک، ج. ۱، ص. ۳۴۰ (اظہار الحق کالاردو شرح) (ليکوال: شیخ الاسلام حضرت مولانا محمد تقی عثمان

او هم دارنگه دعهدنامه قدیم نور کتابونه...

داهم دنوم ورکی کس لیکنه ده، ده اور بدلی دی چې یشوع داسی مړشو او په دغه عمرؤ او په دغه ئای کې بنخ شو، داچې ددې لیکوال دغه خبره به رښتنې وي او که يادا پله خبره ده، داچې یشوع بن نون عليه السلام واقعاً^(۱۰) کالو؟ او واقعاً دی په افرائیم کې بنخ کړل شوی دی؟ داهم نه ده معلومه او داسی نورې پوښتنې بې خوابه دی؛ دانه دیشوع کلام دی اونه هم دخدای کلام دی، اونه هم په دې کړښوکی کوم الهی حکم، انسانی ګته او نورخه نغښتی دی.

عهدنامه عتیق څکه د خدای کتاب نه دی!!!

تاسی به په دې ایاتونه پوه شوي یاست چې دانه دخدای کلام دی اونه هم دحضرت موسی عليه السلام ویناده، اونه حضرت موسی عليه السلام دdasی پوچو ویناولپاره رالېرل شوی ئ، بلکې دادیوه داسی سړی ویناولیکنه ده چې دحضرت موسی عليه السلام دمرګه خخه ډپوروسته ئی داسی ګنگوسي دخلکو خخه اور بدلی او بیانی لیکلی دی۔

- ۱- دې نخوکتابونو (کتب خمسه) اکثره برخې دحضرت موسی عليه السلام خخه نه دې نقل شوي، دا پېږي سرچینې سره یو خای شوی چې ځینې عیسایي علماء او فاضلانو ددې پنخوکتابولیکوالان ددوه درخنه خخه زیات بولی^{۱۰۳}۔
- ۲- په پیداینېت کې راخې چې ابراهیم عليه السلام پخپلو دې منانو پسې تر (دان) بناره پوری ولاړی۔ دایات هم نه پرموسی عليه السلام نازل شوی دی، اونه هم ابراهیم عليه السلام لیکلی دی؛ دا څکه چې د موسی عليه السلام او ابراهیم عليه

^{۱۰۳} Dr.E.Sellier: Introduction to the Old Testament, English Translation by W. Montgomery, London, (۱۹۲۳), pp. ۲۵/۲۶

السلام پرمھال ددی سنارنوم (لیس) وو، لکه چي په پیداینست (۱۴:۱۴) اوقاضیان
(۲۹:۱۸) کي راغلی دي.

۳- عهدنامه قدیم (زورترن) دپخوانیوپوچو، بې معنا، بې مفهومه، تاریخي
اوئیمۇتاریخوكىساوپېباوتوھم نە ڈکە يوه مجموعه ده، لکه چي (گلیدستون
برېتن) پخپل يوكتاب کي چي (بایبل تاریخ) په نامه سره يادېرى داسى لىكى:
بایبل پرمنظوم، روایتى كيسو، تاریخي، ولسى اوقومى پېباوھەعونظموباندى
مشتمل دى چي داسراييلودپلرونوچخە سينه په سينه راغلی دي؛ چي په دې
كىسوکىي سرگرداھ اوغىرېبىنتى كېسى ڈېرى دى، چي داسى كېسى دېيدايىنست په
۲۱ او ۲۶ باب کي په ابراهيم اوسحاق پورى تېل شوی روایات دى.^{۱۰۴}

۴- بایبل داداسى بى مفهومه كېنىونە ڈک دى چي يوانسان ئې ھم نشى منلاي،
يوعقل ئې نشى منلاي، يوذهن ئې نشى منلاي؛ او دبایبل دكىسو تطابق يوه داسى
پېچلىي معماھ چي دا (۲۰۰۰) کاله كىبرى چي بېشfan، راھban، پادریan اوپاپan په
بوخت دى چي پايلى ئې په صفركىي ضرب دى، اوپس-
اوپه اخرکىي دبایبل دېرومفسىرنو دامنلى ده چي بایبل دتناقضاھو (تکرونو) ڈک دى-
چي پرتکرونوباندى پخپل خاي کي بحث كىبرى انشاء الله-.

نوئىكە دا اوسنى تورات نه دموسى عليه السلام کتاب دى اونه ھم الھى کلام دى-
۵- تول اهل کتاب په دې اتفاق لرى چي لومرى تاریخ او دوھم تاریخ دعزراعليه
السلام دھجى عليه السلام او زکر ياعليه السلام په پوره مرسته سره ليکل شوی
دى، او داھغه كېسى ا الواقعات دى چي په يەودوکىي مشھوري وي او بياورته دكتاب
بنە ورکول شوھ-

^{۱۰۴} F. G. Bratton: op. cit, pp , ۸۵, ۸۶

اوکه چیری بالفرض داونمل شی چې داتورات عزرا یلکلی دی، نوختنگه به و منوچي دادحضرت موسى عليه السلام کتاب دی، اویاد الله له لوري نازل شوي کلام یا کتاب دی؟ بلکي هیچ کله نه.^{۱۰۵}

۶- ڈاکٹرسکندرکیدس چې یومعتبر عیسائی عالم اوفاضل دی هغه دخپل یوکتاب (جديدبايبل) په سريزه کي ليکي:

چې درې خبرې وماته په يقيني چول سره ثابتی شویددي:

۱: اوسمى تورات دحضرت موسى عليه السلام ليکنه نه ده.

۲: داکتاب په کعان اویاهم په بیت المقدس کي ليکل شویدي.

۳: ددې تورات وخت دداد عليه السلام خخه مخکي او د حزقيال عليه السلام خخه وروسته نه دی ثابت شوي، چې ددې تورات دليکولو وخت دحضرت سليمان عليه السلام دوره ده، دادرس عيسى عليه السلام دېيداينېت خخه تقریبا (۱۰۰۰) کاله کيرې.^{۱۰۶}

۷- لوی فاضل عالم پادری وايی:

دحضرت موسى عليه السلام په وخت کي د خط اوکتابت رواج نه وو.

چې دايوه ډېره په زړه پوری او معقوله خبره ده، او پرتوول تورات ئې دامهروواهه

دادحضرت موسى عليه السلام تورات نه دی، نه حضرت موسى عليه السلام

ليکلی دی اونه هم د هغه په وخت کي ليکل رواج وو؛^{۱۰۷} چې ددې زرينې

ويناځخه داجوته ده چې داتورات دحضرت موسى عليه السلام خخه ډېروروسته

^{۱۰۵} بایبل بایبل سے قرآن تک ج. ۱، ص ۳۲۶ (اظہار الحق کاردو شرح) لیکوال: شیخ الاسلام حضرت مولانا محمد تقی عثمانی

^{۱۰۶} بایبل سے قرآن تک ج. ۱، ص ۳۰، (اظہار الحق کاردو شرح) لیکوال: شیخ الاسلام حضرت مولانا محمد تقی عثمانی

^{۱۰۷} بایبل سے قرآن تک ج. ۱، ص ۳۳۳، (اظہار الحق کاردو شرح) لیکوال: شیخ الاسلام حضرت مولانا محمد تقی عثمانی

لیکل شوی اوددی په منظورچي خلک ورته متوجه شی نوئی وسیدناحضرت موسی عليه السلام ته منسوب کړ-

۸- په مجموع کې په توله بایبل کې غلطیانی دومري دېږي دي، چې په دقت سره دلوستلوڅخه وروسته به داویوکس ته معلومه شی چې داتول بایبل غلط دي، که یوه موضوع په لسوکتابوکي راغلي وي، نوهمدغه یوه موضوع به په ټولوکتابوکي سره بېله وي، اوداسي ډېرڅه به پکښې تر سترګوکېږي چې دموثقوتاریخونویه حواله سره به غلط شی، اوبله داچي دبایبل هرپانه دبلې پانې سره په مخالفت کې ده، چې لوستونکي ته ضرورداپه ذهن کې راځي چې په دغۇ دواړو ليکنوکي یوه ليکنه ضرورغلطه ده؛ چې زه ئې بېلګه وړاندی کوم:
لکه په بایبل کې چې راځي:

هیڅ حرام زاده (ولدزنا) به دخدای وټولی ته داخل نشی اوترلسم پښته پوري به دده په نسل کې دخدای دټولی خوک رانشی۔ (استثناء ۶۳: ۲)

دې غلطه ده چې حضرت داود عليه السلام اودهه توله کورنۍ پکښې شامله ده ترارض پوري، اوحال داچي فارض دزناخڅه پیداشویدی، چې بیان ئې دېدایښت په ۳۸ باب (۱۹ - ۴۷) بیاد کې راغلي دی، داډپه دشرم نه ډکه کيسه ده چې په بایبل کې ئې دفعشاء ترسليک لاندي وګوري، اوحال داچي حضرت داود عليه السلام دفارض په لسم پښت کې دی چې دمتی اولوقياپه نسب پانوکي شامل دی،
لکه په بایبل کې چې راځي:

داود دیشی زوی، یشي دعویید زوی، عویید دبوعز زوی، بوعز دسلمون زوی،
سلمون دنحشون زوی، نحشون دعیناداب زوی، عميناداب درام زوی، رام
دحصرون زوی، اوحصرون د فارض (فرص) زوی۔ متى (۱: ۳ - ۷)۔

وبل لورته که موردبایبل دایاتونوته وگورونودتولی عیسایی نپی لپاره یوه حیرانونکی پریکره ده او هغه داچی که یوشوک ولدزنا (حرامي) ؤ نوتسلسم پښته پوری به ده ګه ډلي څخه خوک دخدای وتولی ته داخل نشی یعنی دخدای رحمت ورڅخه بنددي، اوبل داچي ترسیم پښته پوری به داتول (ولدزناوي) وي ایاپه عیسایی نپی کي داسی خوک شته چي ددې ایاتومطابق (حرامي/ولدزنا) نه وي، اویاداسی خوک شته چي دخدای په تولی کي دی داخل وي نه هیڅکله نه؟؟؟؟؟ نوکه دایات ریستیاشی نویخپله دعیسایی نپی لپاره ئې پریکره شرمونکی اوهینونکی ده.

اوسنی انجیل(نوی عهدنامه/نوی تړون) یازېږي د خداي

كتاب نه دی !!!

په دې خلوروانجیلونکی دسيدهناحضرت عيسى عليه السلام دېداينېست خخه نېولې، دده دژوندحالات، وده ته منسوبي ویناوي او دده مزعومه مرگ هم پکښې شامل دي، اوپاته دي نه وي چي وده ته ئې (۶۶) په اصطلاح پلرونه اونیکونه هم پیداکړي دي، حال داچي هغه پلارنه درلو دي، او دده دوې مختلفې نسب پاني هم پکښې دي؛ او دا هرچاته جو ته ده چي داهغه وحی نه دي چي دخدای جل جلاله له لوري پرسيدناحضرت عيسى عليه السلام باندي نازلي شوي وي، بر عکس داخينو خلکو دخپلواخانو خخه ليکلې دي، چي ددې دواړو شجرو (نسب پانو) تکرونه ئې پردي دلالت کوي چي دادخدای کلام نه دي - .

دلوقالنجیل دخداي کلام نه دی

دلوقالنجیل په پیل کي ليکي:

اى خوره یتوفيلوسه! ډپروخلکويه دي لاس پوري کړيدي چي دهغه واقعاتو ترتيب
واربيان وکړي کوم چي زموږيہ مينځ کي تېري شوې، بلکې هغوي موبته خبرې
حواله کړيدي اوچادا واقعات دسرنه پڅلولستګوليدلي وو او دزېري خاوندان وو،
نوزه هم په خپل وار اى خوره یتوفيلوسه! ستادپاره دپوره تحقیق نه پس داتولي خبرې
په ترتیب سره نقل کوم داددي لپاره چي تاته دهغۇخېرۇيە ھكله صحیح معلومات
درکرم دکومونه چي ته خېرکشوي ئې. (لوقا: ۵-۱)

که چيرى اوس مورددې اياتو خه تجزيه او خېرېنې وکړوندو باهه په لاس راشى چي
داکيسې په هغه وخت کي هرچاليکلې، پرهرپنده اوکلې کي هرڅوک ليکوال وو،
اوچي هرچاهرخه ورسره يوځای کولاي نوهیخ پروائې نه درلوده، دلته لوقاپه
سپينو خېرپيل کوي، او دا موربه نېکاره کوي چي زمادا توپل انجیل زماپه اندماتر ترتیب
کړيدي، او زماپه شان ډپروخلکو داسی دخانه انجیلونه ليکلې دې؛ بله خبره داده
چي لوقادله دانه واي چي ياوماته وحی شوي دي، او ياهم زه دالنجیل دروح
القدس (جبرائيل عليه السلام) په واسطه ليکم، بر عکس دی دا واي چي زه هم
دنورو عامو خلکويه شان يوڅوک يم، او بيل داچي لوقادڅل خان بهتروالي هم نه
نېکاره کوي، چي زمارتبه خومره ده.

نه لوقادله دا خرگندوي چي داحکم وماته سیدنا حضرت عيسى عليه السلام
کړيدي چي زه باید دا ولیکم، او ياهم ده امرراته کړيدي چي زه باید ليکل وکرم بلکې
کيسه ډپره وختی تېره شوې ده، او اوس يوڅوک دلوقاپه نامه راولا پېږي او يوڅه
ليکي، دا خکه چي که کيسه ژرتیه شوې وي بوبياضروره رچاته ئې رښتیا او درواغ
معلوماتېږي، نوځکه دا په هيچ صورت دخداي کلام نشي کيدلاي.

نوی عهندامه هم دزپی عهندامی په شان دغلطيانو، تکرونو، مبهمو اوغیرواقعي
کيسويوخورجين دي.

په اوسني انجليل کي غيرواقعي کربسي

دېلگې په دول سره:

عيسى چي دروح القُدُس نه معمورداردن سیندنه واپس شواوروح القُدُس هغه
بيابان ته بوتلواوترخلوپښتوورخپوري په بيابان کي دابليس په لمسون کبني وو.
(لوقا:۴-۳، متى:۱۱-۴، مرقس:۱-۱۳)

اوسم که موږدايات دانصاف په تله کي وتلونو دابه بنه روښانه شي، چي دخدای
جل جلاله يولوي پېغمبر به خنګه (۴۰) ورځي دابليس په ازمونه کي پاته کېږي،
اوابلیس به تربیت ورکوي العیاذ بالله، ابلیس خوک دی چي دخدای يولوي
پېغمبر امتحانوی، اوهغه ته تربیت ورکوي؟

ایادسیدنا حضرت عيسى عليه السلام خخه مخکي و نور پېغمبرانوته هم ابلیس درس
او تربیت ورکړيدی؟

اوحال داچي دنپري په تولومذهبونو اومفکوروکي شیطان دانسان دېمن دی،
او شیطان دتل په شان یوانسان وهلاکت، ضلالت، اوددوبخ وکندي ته چي وس
ئې کېږي غورخوی.

چي ددي ایات خخه دا پايله اخيستل کېږي چي دانه دخدای کلام دی، نه دیوه نېۍ
کلام دی، نه دیوه حواری (دعیسی علیه السلام دمرید) کلام دی بلکې دادیوه پې
عقله، پې وقوفه، اوپه هرڅه ناخبره دیوه داسی سپړی ليکنه اوتخيل دی چي وهغه
ته توراوسپین یوشان بېکاره کېدل.

بله هیبنونکې په بایبل کې:

بیابلیس هغه پریوه لوره و خپڑاوه اودنپی توپی پاچاهی ئې دسترگویه رپ کې ورتە
بنکاره کې -. (متى ۴:۵)

ایاھلتە پە بیت المقدس اویادبیت مقدس پە شاوخواکی داسى لور خای شته چي
تولە دمئکی گە ورخخە ولیدل شى؟

ایاداسى لورخای شته چي دنپی يادري پاچھى ورخخە ولیدل شى?
نه هيچكله نه!!!!

دنپی تر تولولوی غردهمالیادغرونویه لپى کي دايورىست غردى چي لوره خوکە ئې
پە تولە نپى کي هسکە دە اوحال داچى كە يو خوک پرەغە ودرېرى، اووسنى
عصرى دورىين ھم ورسره وي، لامكان نلىرى چي نىمە نپى دى ووينى؛ نوابلیس
پە هغە وخت داتولە نپى خنگە ورتە بنکاره کېل؟

بیاوایی:

زە بە داتولې پاچایانى واتاھە درکەم داڭكە چي ددى اختیاروماتە راکېل شويدى.
(متى ۶:۴)

داتولې پاچایانى چاوابلیس تە ورکې دى؟

ایاشیطان كولاي شى چي دانسانانوپاچاهى اشغال كې؟

ایاوس ھم واتىكان پە دى باوردى چي داتولە نپى دابلیس پاچایانى دى؟

داسى پوچىي ، دحقىقت نە لىرى كىسىپ اوردۇغ خوک منلاي شى چي دادى

العياذ بالله جل جلاله كتاب وي، دانە دخداي كلام دى، نە دخداي د استازى
كلام دى ، نە دصحابى كلام دى اونە ھم ديوه هوښيار او مصلح سپى كلام او لىكىنە

دپولس لیکونه ناقص دی:

په نوی عهندامه کي دپولس لیکونه هم شتون لري، چي پولس به پخپل خاى کي دروپېژنو، دپولس دليکونویه هکله ليکي:

پولس خپل لیکونه په ناقصه یوناني ژبه سره ليکل، داليکونه ئې په چەمکى سره ليکل؛ له ھەمدىپ كبله دده لیکونه غير واضح، نيمگري اوبي ترتبيه وو اودده لیکونه دەپروجذباتوله كبله غير معتدلە او مبهم وو اوده تە داجوتە نه وە چي دده داناقص لیکونه بە ييادنوي عهندامى يوه برخه گرخى، كيداي شى تولە نوی عهندامه ھەمداسى وي ھەرلىكوال چي ليکله دائپى نه گنلە چي دابە دخداي كلام شي، چي وروسته كليسا تولە دخداي په كلام كي داخل كړل.^{۱۰۸}

داكترموريس بوکائى دنوی عهندامى په هکله وايى:

په دې لیکنوکي دېرلەر دوحى اثرىيە سترگوكىرى، اونن سباقچى كوم كتابونه وموبرتە پاتە دى دادانسانانو دلاس كسب اودوى موبرتە پرې اينىنى دى اووحى ئې تولي درې ورې كېرى دى اوھىخ حقىقت ئې نه دى پېكىنى بېرى اينى -

فاستىس چي د(مانى كىز) ديوپ عيسىايى دلىپ يو عالم دى وايى چي:
داوھرچاتە تىلىرسىپىنە ده چي نوی عهندامه نه حضرت عيسى عليه السلام ليکلىپى ده، اونه هم حوارىيۇنولىكلىپى ده بلکى دانوم ورکو خلکولىكىپى ده ، او دده(حضرت عيسى عليه السلام) حوارىيۇنوتە ئې منسوبە كېپىدە؛ چي خلک ورته اعتباروركېرى اوحال داچى دوى وەغۇخلەكتە چي حضرت عيسى عليه السلام ئى مانە دېرتكلىفينونه ورسول ھەنە لە دې كبله چي په نوی عهندامه کي داسى غلطيانى او تىكرونە شتون لري چي ترعقل لوردى.^{۱۰۹}

^{۱۰۸} Herbert Muller: Use of the Past, p. ۸۹

^{۱۰۹} كاتوليك ھيرلاد چاپ ۱۸۴۴، بحواله بایبل سے قرآن تک ج. ۱، ص ۳۶۱، (اظہار الحق کاردوشح (ليکوال: شیخ الاسلام حضرت مولانا مجیدتی عثمانی

چي موخه ئې داده چي عقل هم ورته حيران دى

استاولن پخپل يوكتاب کي وايى:

توله انجيل دمصدراسكندرىي دىبارديوي مدرسي ديوه طالب العلم ليكنه ده.^{۱۱۰}
ديوحنا انجيل (۶۰) بابه دى او (۶۱) بابه ئې افسيوس (Ephesus) ديوحنادوفات
خخه وروسته ليكلى دى.^{۱۱۱}

په دوهمه ميلادي پېرى کي دعيسايانوئي دلى چي د (وجين) په نامه سره يادېدە
ديوحنا ده توله انجيل خخه ئې انكاروکر.

دانجيلوندليكلوزمانه ناقصه اونامعلومه ده، چي هيچوك ويودرست مسيرته نشى
تللاي اوتيرومشايخودىي ناقصو او مېھمۇرلارلىتكىدەن كېيدى
اوراتلونكۈنسلوبىيادتعظيم له كېلە قبول كېيدى؛ چي دادپېنتنواوردرواغونه چك
روايات ديوه كاتب خخه ويل كاتب تە رسپدى دى.^{۱۱۲}

دانجيلوليكوالانوهىچ يوه هم دانه دى ويلى چي دادخداي كتاب دى، اوياخداي
ومورته وحى كېيدى، اوياداومورته روح القدس ويلى دى. چي په اصل اوينىست
كي دادحوارىيۇنوكتابونه هم نه دى؛ داپه دې مفهوم چي متى دمتى كتاب نه دى،
يوحناديوحناكتاب نه دى، لوقادلوقاكتاب نه دى، اوھمىدارنگە دمرقوس دمرقوس
كتاب نه دى، لكه په لاندى كىشىكى.

^{۱۱۰} كاتوليک هيرلد چاپ ۱۸۴۴، ج. ۷، ص. ۲۰۵، بحواله بایبل سے قرآن تک ج. ۱، ص ۳۶۱، (اظہار الحق کالدوشراج) لیکوال: شیخ الاسلام حضرت مولانا محمد تقی عثمانی

^{۱۱۱} بایبل سے قرآن تک ج. ۱، ص ۳۶۱، (اظہار الحق کالدوشراج) لیکوال: شیخ الاسلام حضرت مولانا محمد تقی عثمانی

^{۱۱۲} تفسیر هورن چاپ ۱۸۲۲، ج. ۲، باب ۲، بحواله اظهار الحق

دمتی انجیل دمتی کتاب نه دی؟

په بايبل کي په نوي عهدهنامه کي دمتی په انجيل کي راخي:
 چنگه چي عيسى له دي خاي خخه ورلاندي تپرشونو عيسى يوسپي چي دمحصول
 چي پرچوکي ناست ولیداوهغه ته ئې وویل چي زماپسي راخه! متى پاخيدواویه هغه
 پسپي روان شو. (متى ۹:۹)

که چيرى دادمتى په لاس ليکل شوي واي نوده ولی دخپل ٿان لپاره دغايرب (دريم سپي)
 صيغه کارولي ده؟ اوکه دادده ليکنه واي نويورتنى ايات داسى پکاروو:
 چنگه چي عيسى له دي خايه تپرشوزه ئې پرچوکي ناست ولیدمه، اوراته ئې وویل
 چي په ماپسي راخه! زه پاخېدم اوپسي روان شوم.

له دي خخه دامعلومه شوه چي داكتاب يوه نوم ورکي سپي ليکلى اوبيائى ومتى ته
 منسوب کېيدى، چي ددى ايات خخه بنه بنكارى؛ اوکه چيرى ئې ودي كتابوته
 دمتى، يوحنا، لوقا اومراقس نومونه نه واي وکړي نوزركاله مخکي به ئې لايوحرف
 نه واي. ^{۱۱۳}

ديو حنا انجيل ديو حنا اكتاب نه دى!!!

يو خوبيلگي ئې ورلاندي کوم:

۱: دا هم دغه مرید دی چي دلته چي ٿه ليکلى شويدي ده گواه دی، دا په
 حقiqet کښي هغه دي چي دائئي وليکل اومورزته دامعلومه ده چي ده گواه
 رېښتنى ده. (يو حنا ۶۱:۴۴)

که چيرى داديو حنالىكنه واي نوبىادلته دبیاولى (دريم سپي) په شان دى، اوولى
 ئې داول سپي (متكلم) ضميرنه دى ورته استعمال کړي. چي وقولوته دا پېغام

^{۱۱۳} The History of Church, Sec. ۳, p. ۳۱

ورکوی چي دانه دیوختنکتاب دی، نه دعیسی علیه السلام اونه کوم الهامی بنه لری.

٦: دادسترگولیدلی گواهی ده چي پخه ده، اوهغه پوهیبری چي هغه رښتیاوایی، چي تاسوهم پرې ایمان راپری. (یوحننا: ۱۹: ۲۵)

که دادیوختنکلام وای نوباید (هغه) پرڅای (زه) راغلی وای، چي دا ترلسپینه ده چي دادیوختنپه لاس نه دی لیکل شوی اوپس. اوهمدارنګه دبایبل نورکتابونه...

داليګزیدراعتراف

هنري واسکات پخپل تفسيرکي په اخري توک کي داليګزیدريه ويناليکي:
داضوري نه ده چي هره خبره دی نبی کړي وي نوهغه دی الهامی اوقامونی وي اوسلیمان په ځینوکتابونوکي چي دوي دی الهامی وي دارلينه نه ده، چي هرڅه ئې لیکلی وي هغه دی الهامی وي اوډاپه یادوساتی چي وابنیاء اوحوارینوته په خاص خاص حالتونوکي الهام کېږي.

دانسايکلوبېپیابریتانيکاعتراف

پردي خبره باندی جګره ده چي هرڅه په مقدسوکتابونوکي لیکل شوی وي هغه الهامی دي که نه دي؟ جیروم، کروتیس، پروکوپیس، اونورعلماء وابی چي مقدسوکتابوهرقول الهامی نه دي.

هغه خلک چي وابی چي دبایبل هره خبره الهامی ده دوي ئې دکره شواهدوله مخني نشي ثابتولای.

(توک ۱۱ منځ ۷۴)، (توک ۱۹ منځ ۶۰)

دواټس اعتراف

وابیس یوکتاب لیکلی دي چي (اللهام) په نامه سره دي، په دې کي ئې یوه رساله لیکلې ده چي پردي بحث کوي چي ایابایبل الهامی دي که ياه؟ دی وابی چي

دلوقالنجيل الهامي نه دى، دى وايى چي عيسايى علماء داليكىنى داسى كېيدى لکە يوشوك چي يوشە ليكى، لکە خرنگە چي غيرحوارىينيووشە ليكل همىسى دوى ھم ليكل.

دھورن صاحب دتفسیر اعتراف

دھورن صاحب دتفسیر تۈك ۶ مخ ۷۹۸ کى داسى وايى:

اکھارن درجمى دعلماء خخە دى هغە وايى چي وحضرت موسى عليه السلام تە الھام نه دى شوي.

بىياپە مخ ۸۱۸ کى داسى وايى:

شلز، وات، روزن ملر اوداكترجىس وايى، چي وحضرت موسى عليه السلام تە هىخ الھام نه دى شوي اوھە پىنھە كتابونە چي دى هغە دھەنە وخت درواياتوتىولگە دە. اونن سبادجرمنى پە علماء كى دافكىرىپە تىزى سره روان دى.

دلوتھر صاحب اعتراف

لوتھرپىخپل كتاب پە تۈك ۳ پانە ۴۰ کى ليكى چي زە نە دموسى خىرە اورم اونە ھم وھە تە گۈرم داڭكە چي هغە ديهودلىپارە ئاۋازە دھەنە سره هىخ اپىكە نلرم. لوتھر صاحب پە بل كتاب كى وايى چي زە نە موسى منم اونە ئې تورات منم داڭكە چي دى دحضرت عيسى عليه السلام دىبىن دى.

دپروتىستىنت دفرقى دنورو علماء اعتراف

واردىكتولىك پىخپل كتاب كى چي مطبوعە ۱۸۴۱ ميلادى كال دى دپروتىستىنت دەلى دەمعتىرۇ علماء قولونە رانقل كېيدى چي پە دې كى موبىيۇچۇ قولونە بىانۇو:

- ۱- زدنکلیس اونوروای چي دپولس تول لیکونه مقدس نه دي داڅکه چي په خوییښو کي غلط دي.
- ۲- مسترفلک واېي چي پطرس دانجیل سره بلديت نلري، او هغه خه چي ئې لیکلی دي هغه غلط دي.
- ۳- ډاکټرکوډپه دي آنددي چي کله چي و پطرس ته روح القدس نازل شو وروسته ئې غلطی وکړل.
- ۴- برنسس واېي: ريس الحواريين پطرس او برناباس دروح القدس دنزوول خخه وروسته غلط بیانی کړي ده.
- ۵- میکدپی برجنس واېي چي پولس غلط بیانونه ورکړي دي.

د نړیوالو عیسایی علماء اعتراض

دا کهارن صاحب اعتراض

اکهارن صاحب چي یوعیسایی فاضل او عالم دي او دیركتابونه ئې په دې هکله لیکلی دې پخپل یوه کتاب کي په ۵۳ مخ کي واېي:
دانجیل متی لو مرپی دوہ بابونه دده لیکنه نه ده.
په ۶۳ مخ کي بیاوای:

دیهودی اسخریوطی کیسه چي په انجیل متی باب ۲۷ کي بیان شوی ده ۱۰-۳ د ایاته پوری بلکل دروغ دی. او همدارنګه په دغه باب کي ۵۶ او ۵۳ ایاتونه الحاقی دی.
په ۷۰ مخ کي لیکي:

انجیل مرقس باب ۱۶ ، ۱۶ ایاتونه تول دروغ دی.

په ۸۹ مخ کي لیکي:
انجیل لوقا کی باب ۴۴ کي ۴۳ او ۴۴ ایاتونه الحاقی دی.

اصل انجیل ورک دی، په اوسنی انجیلونوکی هم درست بیانونه شته اوهم دروغ، په دې انجیلونوکی تحریف هم شویدی، بت پرستو علماء هم کارپکنې
کړیدی، عیسایانو خپل انجیلونه درې یاخلورخلى بدل کړیدی، تردې اندازې پوری
چې مضامین ئې هم بدل شویدی.^{۱۱۴}

دډاکتر گراهام سگروگی^{۱۱۵} (Dr. Graham Scoggie) اعتراض:

گراهام سگروگی پخپل کتاب^{۱۱۶} په ۱۷ مخ کې لیکي:

مقدس بایبل انسان جوړکړي دی، اوڅینې خلک زمادا خبره ردوی زه نه پوهېږم چې
ولی؟ په اصل کې دا کتاب دانسان له مغزو خخه راوتلى دی، انسان ليکلې دی
اودانسان په ژبه سره ليکل شوي دی او هرڅه ئې انسانی دي.

کنیت ګربگ (Kenneth Cragg) چې یو عیسایی عالم دی وايی:

نوې عهدنامه چې د بایبل یوه برخه ده دادخدای کلام نه دی، په دې کې د خلکو هغه
کیسي او پیښې شتون لري چې په سترګوئې ليدلې وي او یا اورې دل شوي دي
دادکلیسا او راهه ده چې دادخدای کتاب دی.

پروفیسر گیسر (Prof. Geiser) اعتراض کوي:

سپېشلی بایبل د خدای کتاب نه دی، ددي با وجود هغه یو مقدس کتاب دی.^{۱۱۷}

د پروفیسر جان سکات اعتراف:

^{۱۱۴} بایبل سے قرآن تک ج. ۱، ص ۵۳۸ - ۵۷۲، (اظہار الحق کا اردو شرح) لیکوال: شیخ الاسلام حضرت مولانا محمد تقی عثمانی

^{۱۱۵} A member of the Moody Bible Institute.

^{۱۱۶} Is the Bible the Word of God?

^{۱۱۷} Islam and Christianity /Husain Hilmi ۲۰۱۱ Istanbul Trukey

اوسمی بایبل په دې دخدای کتاب نه دی چې حضرت عیسی علیه السلام په آرامی ژبه سره خبری کولې اووسمنی نسخې په یونانی ژبه سره دي، لکه دبایبل تریبولوره نسخه سینایی نسخه؛ دبایبل تریبولوپیخوانی نسخه دحضرت عیسی علیه السلام خخه (۶۰۰) کاله وروسته لیکل شوپد، که بایبل په غورسره مطالعه شی نوداسی جوتیری چې بایبل په تدریجی ډول سره تکامل موندلی دي، بله دیادونی ورخبره داده چې موراصلی دحضرت عیسی علیه السلام لیکنه اویاونانه لروهغه خه چې وده ته منسوب دي هغه ټول په یونانی ژبه سره دي اوحال داچې حضرت عیسی علیه السلام په ارامی ژبه سره خبری کولې.^{۱۱۸}

د داکتر جوزف پارکر (Dr. Joseph Parker) اعتراف:

د پخپل کتاب کي^{۱۱۹} لیکلی دي چې بایبل ټوله دنوم ورکواومبهمو نومونو خخه ډک دي، په بایبل کي دنسب پانهو (شجره) خخه ماسیوابل شی نشته، نه داختر په هکله شي پکښې ترستړګوکېږي اونه هم دمذهب په هکله، که مورد دحضرت عیسی علیه السلام شجره و خبرپونو دتعجب خبره داده چې روح القدس دخلور و انجلیلونو د لیکوالانو خخه ولی و دوو لیکوالانو ته داشجره و روښو دل؟ اوحال داچې په دې دواړو کې هم زورا ختلاف شته، متی دعیسی خخه تر دا ئدپوری (۴۱) پښته را پردي دی اولوقد عیسی خخه تر دا ئدپوری (۴۱) پښته را پردي دي نومورې ساده تورو داسی ويلاي شوچې دا دخداي کلام نه دي؛ او دادمته اولو قاخپلی لیکنې دي اور روح القدس هیڅ هم نه دي ورته ويلى.

^{۱۱۸} The Major Changes in the Bible, pp ۵۲-۶۰.
^{۱۱۹} Bible, What a book?

فاضل عالم ریو-پیکر (Rev. Packer) اعتراض:

فاضل عالم ریو-پیکر (Rev. Packer) تردی سرلیک لاندی چي ایاپه بایبل کي غلطیانی شته؟ دی واي: غلطیانی په بایبل کي شته، په ځانګړي دول سره په پخوانیونسخوکي، کلمې بدلي شوي دي، حتی مکملي ليکې اوجملې له منځه تللې دي، ځینې جملې بیابیاتکارشوی دي، چې دغله طیانو شتون نشوردولای اووه ځینونسخوکي داسی شوي دي چې په غلطیاسره نوي عبارتونه ورسره یوڅای شوي دي. دامنوجي دادانسانانویه لاسونوسره نوشته شوي دي اودهربدلون امکان پکښې دی.^{۱۲۰}

دباغلی گراهام سکورگي^{۱۲۱} اعتراض:

دباغلی دبليو گراهام سکورگي چې دamerیکا دشیکا ګوايالت دموډي بایبل استیتیوت یووټلی نپیواله خهره اومبشر دی واي:

بلی دامنو! چې دادانسان په لاس ليکل شوي دي، دانسانانوله ماغزو خخه راوتلى دي، دانسانانویه ژبه سره ليکل شوي دي

دبیت المقدس دانګلیکن کلیسا دلوی راهب کینیت کړي^{۱۲۲} اعتراض:

^{۱۲۰} Deseret News Publishing Co. ۲۰۰۳

^{۱۲۱}. Dr. W Graham Scroggie of the Moody Bible Institute, Chicago, a prestigious Christian evangelical mission

^{۱۲۲} Kenneth Cragg, the Anglican Bishop of Jerusalem

نوی عهندامه او توله بایبل دکلیساله ماغزو خخه راوتلى دی، لیکوالان ئی هم مبهم دی، دامنوجي بایبل دتجربوا تارىخي پىسونمايندگى كوي. پەپيل كى بایبل دخلکوپرژبه باندى ياداوه دامنوجي بایبل دحضرت عيسى عليه السلام پە ژوندكى نه دى ليكل شوي اوديلكلوپرمهال مقدس پولس داسى شيان پكىنى ورگەكپل چى داصلى محورسە پە تضادكى دى.

دېاکترلوبىيگاتپ اعتراف:^{۱۲۳}

دنوي عهندامى ئىينى عبارتونه دزغملونه دى، دردناكە دى، او يە اصل كى دحوارىينى دينا ووسره پە تىكىرى دى. او دامنوجي پە او سىنى بايلوكى داسى خە شته چى دېخوانىيون سخوسره پورە توپىرلىرى، نوڭكە دبايبل اصليت ھم ترپوبىتنلاندى راخى.

دامريکادسىي اين اين (CNN) تلویزون اعتراف:

پە سى اين اين تلویزونى چايىل كى پە^{۱۲۴} ۲۰۰۸ او^{۱۲۵} ۲۰۰۹ کى پردى باندى بحث كىدى چى ايابايبل خومرى درست دى؟ او رەھفوپىتنۇ تە دعيىسايى نېرى خواب خە دى چى دبايبل پە ھكىله كېرى؟

^{۱۲۳} Our Bible and the Ancient Manuscripts/ Dr. Lobegott Friedrich Konstantin Von Tischendorf, one of the most adamant conservative Christian defenders of the Trinity

^{۱۲۴} July ۲۴, ۲۰۰۸ -- Updated ۱۱۱۳ GMT (۱۹۱۳ HKT)/ By Ed Payne

^{۱۲۵} July ۶, ۲۰۰۹ -- Updated ۱۶۲۸ GMT (۰۰۲۸ HKT)/By Richard Allen Greene CNN

دابح چي خورخى روان ئيايله ئى داراوتل چي بایبل شكمى دى داچكە چى پروستان ۱۴ كتابونه پخپل بایبل كى نلىرى ولى؟ ولى عيسايى نرى دبایبل وئينوكتابونوته اپوكريفه (شكمى) كتابونه واىي ايادالهي كتابونه نه دى؟ دبحث په جريان كى پردى هم بحث وشوجى اوسيي بایبلونه له اصلى نسخوسره پوره واتن اوتوپير لرى.

دسي ايس لويس (C.S Lewis) اونورواعتراف:

په توله بایبل كى شرمونكى بىرخه، تردى سرليك لاندى يوه ليكنه خپره شوي وە^{۱۲۶}، په دې بىرخه كى دېرۇعيسايى علماء كاركى دى اوپه دې شرمونكى بىرخه كى (دمتى انجىل ۲۴ باب) او دبایبل نوركتابونه دى خوموردلەتە بواخى اوپواخى ومتى انجىل و ۲۴ باب تە راخۇ واقعاداسى خە پكىنى دى چى شرمونكى دى او داعيسايى عالم رېتنى دى په دې بىرخه كى وحضرت عيسى عليه السلام تە منسوبي يوخە ورلاندوينى دى هغە ورلاندوينى رېتنى نه شوي نوچكە او س عيسايى علمافكرکوي چى كيداى شى دابە دحضرت عيسى عليه السلام ورلاندوينى نه وي اومنى بە خطواتلى وي اوراس پە شرمىبرى.

ولى پە مطابق؟!

يوه ڈېرە روپنانه اوھېبنونكى خبرە دادە چى دهرانجىل پە سرليك كى داسى ليكلى دى: دمتى پە مطابق انجىل

^{۱۲۶} Prepared by Pastor Aaron Goerner (7/10/2005). See Dt. ۳۳:۸-۱۰; Ezra ۷:۱۰; Malachi ۲:۷; Matt. ۱۳:۵۲; Acts ۱۷:۱۱; Col. ۱:۲۸,۲۹; 1 Tim. ۴:۱۲-۱۶.

دمرقوس په مطابق انجیل

دیوحنانپه مطابق انجیل

چې په انگلیسی بایبلوکی داسی لیکلی دی:

The Gospel According to Saint Luke

The Gospel According to Saint John

The Gospel According to Saint Mark

The Gospel According to Saint Mathew

دلته ولی (په مطابق) ورسه دی، هرڅوک چې یوکتاب ولیکي، خپل لاسلیک

اویائی هم مهرپرلګوپی ، اوډایقینی وی دادده کتاب دی نوهغه ته نوشته وی

دادفلانی کتاب دی، لکه څرنګه چې پردې انجیلونونباندی نه دمتی لاسلیک اومهر

، نه دلوقالاسلیک اومهر، نه دیوحنالاسلیک اومهرavnونه هم دمرقوس لاسلیک

اومهرشتله له دې څخه علاوه نه په دې هکله پاخه شواهدشتله اونه هم بل ثبوت

نوځکه (په مطابق) توری ئې ورسه لیکلی دی، که دا انجیلونه متی ، لوقا،

یوحنانومرقوس لیکلی واي نودوی به ضرورورته لیکلی واي چې:

دمتی انجیل، دیوحناننجیل، دلوقا انجیل او د مرافقس انجیل-

له دې څخه په بنکاره ډول سره جو تیری چې دا کتابونه نوم ورکو خلکو لیکلی دی

اویایی ودوی ته منسوب کړی دی ترڅو داپه خلکوکی عام کړی اویه خلکوکی ئې

سپیشلي وساتی اوخلک ودې ته مجبوره کړی چې په دې باندی عمل وکړی، وبل

لورته که چېږی هرانجیل وکتل شي نوداسي معلومېږي چې دایوانجیل دیوہ لیکوال

لیکنه هم نه ده، دلیکلودسبک او لیکدو دڅخه دا بسکاري چې

دامختلغولیکوالانولیکلی دی په مختلفووختونو کی نومورداداسی ویلای شوچی
داللهی کتابونه نه دی.

دآرایس وي (Revise Standard Version) بایبل اعتراف:

هغه بایبلونه چي دبایبل دېولنوله لوري چاپ شوي دی يوه ډله دبلې ډلى وبايبل ده
بداوردوايی، چي زه دلته یواخی اویواخی دیوه بایبل بیلګه راوړم:
آرایس وي (RSV) بایبل چي خپله عیسايانوچاپ کړي دی^{۱۲۷} اوددوی له لوري
خپورشوي دي ، پرهغه باندي يوه سريزه ليکل شوي ده، اوپه هغه سريزه کي ئې
دادلايل ويلي دي چي ولی دابايبل اصلاح شوي دي، پردي بایبل باندي ليکل شوي
دي چي کله په لوړې سرکې کینګ جيمзорژن (KJV) بایبل په ۱۶۱۱ کي ترتیب شو
نوبياپه ۱۸۸۱ کي اصلاح شو، له هغه وروسته بیاپه ۱۹۰۱ کي اصلاح شواواخري څل
په ۱۹۵۲ کي اصلاح شو داولی؟

ترواوشه دکینګ جيمзорژن بایبل دېرغتی عیيونه اونیمگرتیاوي
لري، او دانیمگرتیاوي ډیرې دی او دېرې مهمي او د فکرورډي نوځکه موربیا اصلاح
کړي.

يادونه: ددوی دا اصلاح به ترقیامته پوری دوام ولري او هېڅ بایبل به اصلاح نشي،
له دغه بایبل خخه وروسته بیاډيرڅله همدا بایبل اصلاح شوي او دالپې لاروانه ده.

د تسلیث رینه او حقیقت

عیسايی نړۍ د تسلیث الهام دیونان د فلاسفه و واودنورومشرکانو خخه اخيستی دي،
چي پردي باندي پخپله عیسايی کتابونه ګواه دي، لکه دبایبل دایرة المعارف،
او بریتانیکا دایرة المعارف او داسی نور.. د تسلیث او د حضرت عیسیٰ علیه السلام

^{۱۲۷} The Bible(RSV)/Publishe by: WM.Collins Sons & Co. LTD.
The British & Foreing Bible Society ۱۹۵۲

دالوهیت نظریه دلومپری خل لپاره پولس(ساو، شاول) و راندی کره او بیا و روسته دعیسائیت یوه عقیده و گرچه.

لومپری سپری چی په نصرانیت کي ئې دتليلت عقیده دودکە، پولس (پاول، ساول، شاول) ۋە دعیسی علیه السلام دالوهیت اورروح القدس دالوهیت اعلان وکپر، دتليلت عقیده پە ۳۶۵ میلادی کال دنیقیه پە غوندە کي تائیدشوه، دیونان دفیلسوف افلاطون نظریاتو دنصرانیت پە دین باندی بىكىارە اغىزە درلودە، دە وىلئ دى چى نېرى پە چىلىكتى اوتدىيركى لە دريوخىزۇنۇخخە اغىزمنە كېرى:

- ١: ازلى لومپری پىداكونكى.
- ٢: هغە عقل چى لە هغە خخە راوتلى دى.
- ٣: هغە روح چى دى قولواروا حومىسىدا راچىنە دە.

دە پىخپىلە پە دغۇ عقىدى باندی دتليلت بىنىتى اىينى دى، ڭىھە ازلى پىداكونكى خدای جل جلالە، عقل ئې زوى حضرت عيسى علیه السلام (ددوی پە نزد) اوروح ئې روح القدس حضرت جبرائىل علیه السلام دى؛ پە عيسىيانوکى داسى دلى ھم شتە چى دخداى پە توحيدقايل دى او عيسى علیه السلام داللە جل جلالە بىنە او پىغمەر گىنى (برناباس) يابىنابا انجىل چى دعىسىيانوپە نزد لە پىنخۇ منل شوو انجىلۇنۇ (متى، لوقا، يوحنا، مراقس) خخە يودى خدای يواوداسمانوا خەمکو خالق ئې گىنى.

پە هندومذھب کي ھم دتليلت اصطلاح شتە، ددى دین پىروان باورلىرى چى خدای درې نومونە لرى (وشنو) ساتونكى، (سيفا) يعنى وزۇنكى او (براهمما) يعنى پىداكونكى.^{۱۲۸}

^{۱۲۸} آريانادايىرە المعرف، دوھم تۈك، مخ: ۶۲۵ - ۶۲۶، چاپداغانستان دعلوموا كايمىي دايىرە المعرف دمىركىزىيەست ۲۰۰۸.

دتلیث عقیده دحضرت عیسیٰ علیہ السلام خخه ۱۰۰۰ کاله مخکی موجوده وه، قسطنطین (Constantine) په ۳۲۵ میلادی کال کی چي دروم امپراطور دنقیه غوندہ (Council of Nicaea) جوړه کړه، په دغه غوندہ کی دحضرت عیسیٰ علیہ السلام الوهیت او تلیث تائیداوله خلکوڅخه ئې رایه واخیستل په هم دغه ورخ باندی داد عیسائیت یوه عقیده او برخه و ګرځیدله.

وبل لورته په او سني تحریف شوي بایبل کي که موروگور نوتابه راته معلومه شي چي تلیث په هربایبل کي نشته داخلکه چي دا په اصل کي داصلی انجلیل برخه نه ده، او دا دپولس اونورو عقیده وه چي په عیسائیت کي ئې ګډه کړه لکه:

For there are three that bear record in heaven, the Father, the Word, and the Holly Ghost: and these three are one. (۱ john, ۵ : ۷)

ڇباره:

درې دی چي ګواهی ورکوي په اسمان کي پلار، ځوی اوروح القدس او دادرې سره یو دي. (لومړۍ ليک دیوحننا ۵: ۷ - ۹)

دا په (King James Version) بایبل کي او په اردو بایبل (کلام مقدس، کاتولیک بایبل کمیشن پاکستان ۲۰۱۱) کي شته او په (Holly Bible Revised Standard Version ۱۹۵۶) کي بیا دا تلیث ایات نشته، او که وعربی اردو او پښتو بایبلوته راشونونو په هغوکي هم دا تلیث نشته په عربی بایبل، پښتو بایبل او اردو بایبلو کي هم دا دیوحننا ایات ۷ نشته او واتم ایات ته ئې ۷ شماره ورکپیده یعنی تلیث نشته. لاندی بایبلونه و ګوري:

الكتاب المقدس، جمعية الكتاب المقدس في لبنان- ۱۹۹۳ الطبعة الثلاثون
انجيل شريف، اول جيبي چاپ ۱۹۹۶ ميلادي، بایبل سوسایتی پاکستان

کتاب مقدس، پاکستان بایبل سوسایتی انارکلی لاہور ۲۰۱۱
 انجیل مقدس، پاکستان بایبل سوسایتی انارکلی لاہور- ۵۴۰۰۰، ۶۰۹
 پخپله قسطنطین په سول انویکتیس (Sol Invictus) باندی عقیده درلوه
 دادلر خدای ۋياپە لنبوکى ده په مترایزم (Mithraism) باندی باورؤد
 دیھودومقدسه ورخ شنبه ئى ويکشنبى ته واپول چي دادلر خدای دېيدايىت
 مقدسه ورخ وە، په انگلیسي ژىه کي ويکشنبى ته سن دې (Sun Day) وايى سن
 (Sun) ولرته وايى اوپى (Day) وورخى ته وايى يعنى دلرورخ؛ خوبه اصل کي
 داورخى ته دلرورخ په دې وايى چي دلر خدای په همدغە ورخ باندی پيداشوی دى
 ، دمىرکانويه آند، همداسى دحضرت عيسى عليه السلام په ھكلە چي كومە عقیده
 دوى لرى همداسى بى شىپەر دلر خدایان تىرشويدى چي دحضرت عيسى عليه
 السلام ھە نىتىه، دده درواجىن صلىب، دده بىا رازوندى كىدل دوى پە آند،
 وخلکوتە خلاصون وركۈل دوى پە آنداوداسى نور... داهرخە دحضرت عيسى
 عليه السلام خخە ۱۰۰۰ کالە مخكى شتون درلودى ، تاسى گران لوستونكى كولاي
 شى چي داهرخە زماپە راتلونكى كتاب ((دعىسيائىت حقىقت)) كى ولوئى پە پورە
 تفصىل سره انشاء الله.

طرطولييان لومپى ھە كىس ۋچى دىتلىيڭ او جوھر دحضرت عيسى عليه السلام
 او دخداي وينايى وکىل،^{۱۶۹}

لە دې خخە مطلب دادى چي ده هم دساول/شاول خخە الھام اخىستى ۋاوىھ
 عيسىيلى لويوغۇنۇكى ئى ووپىل چى دىتلىيڭ دعىسيائىت يوه بىنتىزىھ اونە بېلېدونكى
 عقیدە دە، ھەرھە خوک چى بە دىتلىيڭ خخە منكراويا به ورتە شك پيداشوھە كىس
 يادلە بە ئى پە بدۇتىانو كى حساب كېل اومرگ بە ئى ورتە رواكى.

^{۱۶۹} تاریخ کلیسا، پانە ۱۰۳، لیکوال: داکتر بونلە دې سەمیتىن، خپرونكى: بېل گاسپىل اسمىلى آف پاکستان

وبل لورته په توله بایبل کي هرورژن چي وي نه حضرت عيسى عليه السلام وچاته
ويلي دي چي زه خدای يم اوزما عبادت وکړي اونه هم یوحواری شاهدشته چي په
دغه ورځ په دغه وخت کي حضرت عيسى عليه السلام وویل چي زه خدای يم
اوزما عبادت وکړي بر عکس ده به ويل:

زه پخپله هیڅ نشم کولای زه فيصله کوم خنګه چي ماته ويلي شوي دي اوزما فيصله هم
دانصاف ده ځکه چي زما مقصد زمادرضي نه دی بلکې ده ځهه مرضي ده چي زه ئې
رالپېړۍ يم. (یوحنا ۵ باب ۳۰)

بل ځای حضرت عيسى عليه السلام واي چي (زماخدای ترمالوي دي)، او هغه تر قبولوي
دي.

عيسى وویل: آیاماتاسوته دانه وه ويلي چي که تاسوایمان لري نو دخدای جلال به
ووینې، نوهغنوی دبره ليږي کړه بیاعيسى پورته وکتل اووئې ويل ای ربها! زه ستاشکردا کوم
زماخبره دی واورېدل ماته داجوته وه چي ته تل زمخبره اورې، خوماددې
حاضر و خلکو دپاره سوال وکي چي ددوی داباور راشی چي زه تارا استولی يم.
(یوحنا ۱۱ باب ۴۱ - ۴۳)

نوع عيسى په چیغورو ویل: که یو خوک پرمایمان را پری نوه ګه نه یواخی دا چې پرمائې ايمان
راور بلکې پره ګه چائي هم ايمان را پرچي زه ئې رالپېړۍ يم. (یوحنا ۱۲ باب ۴۴)
چي دی په واضح دول سره واي چي زه هیڅ شی نه يم او هرڅه دخدای جل جلاله په
امر سره ترسه کوم، که چیري دی خدای واي نوده به بیا دبل چاوا جازې اوواک ته اړتیانه
در لودای.

د صلیب رینه او حقیقت

همدغه دروم امپراطور قسطنطین په ۳۱۶ میلادي کال کي یوسیال در لودي
دمیکسنیشیس (Maxentius) په نامه سره دا چې په دغه وخت کي دروم په
امپراطوری کي عیسیا یان ډیرو و نو ده ګو جلب او جذب او ده ګو لاسته را پرلو یه

خاطری خینی کارونه وکړل، ده په ۳۱۶ ميلادي کال کي خوب ولیدی چي
يوچاورته وویل چي دصلیب په نیبان باندی وخپل سیال ته ماته ورکه هغه نیبان ئې
ورته بشکاره کړه ، چي له هغې ورځې خخه صلیب هم دعیسایانومقدس سمبول شو.
ده وهجه خپل سیال ته ماته ورکړه اوصلیب دفوح رسمی نیبان شو، په عیسایانوکی
ئې په دې خپل عقایدګډکړل چي دهغوزرونه ئې ولاسته راول دهغوروژل مطلق منع
اعلان شوه که عیسای هرڅه کړی واي هغه نه مجازات کیدی، امتیازونه ئې
ورکړل اوداسی نور.....^{۱۳۰}

قسطنطین په ۳۳۰ ميلادي کي خپل پلازمینه دروم خخه دېزنطینې وښارته نقل
کړاونوم ئې قسطنطیه پرکینبودچي بیاپه ۱۹۳۰ ميلادي کال کي ئې نوم په استانبول
^{۱۳۱} بدل شو.

نوقسطنطین پاچاپخپله دلر دخدای عبادت کاوه هغه داصلیب په عیسائیت کي
داخل کړ، دانبان نه خدای منتخب کړی دی اونه هم حضرت عیسی علیه
السلام.

دنوی عهدنامې ۱۰٪ سلنہ لاهم دحضرت عیسی علیه السلام ویناوي نه دي!

که موږو هغه بایبل ته راشوچي په هغه کي دحضرت عیسی علیه السلام ته منسوبي
ویناوي په سره رنګ باندی ليکل شویدي، چي ودې بایبل ته سورليکي بایبل (Red
(Letter Bible) واي هغه ویناوي چي وحضرت عیسی علیه السلام ته منسوبي دي
هغه تولي ديوې ورځپانې درې کالمه نه کېږي، اویاهم دغه تولي ویناوي دنوی

^{۱۳۰} Encyclopedia of Biblica

Encyclopedia of Bretaneca

^{۱۳۱} تاریخ کلیسا، پانه ۱۵۱، لیکوال: داکتر بونلد دی سمنین، خپرونکي: بل گاسپل اسمبلی آف پاکستان

عهندنامې حتی٪ ۱۰ سلنە لام نه پوره کوي، نوکه مورلە عيسىيانو سره ومنوجي دادحضرت عيسى عليه السلام ويناوي دي نوترا٪ ۹۰ سلنە زيات ئى دحضرت عيسى عليه السلام ويناوي نه دي همدابايل له ماسره شتون لرى^{۱۳۴}.
وبل لورته كه مورراشونوی عهندنامې ته نوداتول ۹۷ كتابونه دى چى په دې ۶۷ كتابونوکى ۱۴ كتابونه يواخى اويواخى مقدس پولس رسول لىكلى دى، چى لە دې خخە داجوتىپرى چى نوی عهندنامې نيمابىي بناغلى پولس (ساول/شاول) لىكلى ده، نوخنگە مورنشووپلاي چى بناغلى پولس دعيسائىت بنست اينبىدونكى دى.

اوسنى عهندنامه قدیم ھكە دخداي کتاب نه دى

پربنى اسرائيلوپاندى (۷) خلى دقيامت په شان تباھى راغلى دى، چى په دې پىبنوکى بنى اسرائيل تباھ شوی اوھم ددوی مقدس كتابونه او المقدس خايونه له منخھە تللې دى.

۱- په ۸ ق م پىرى كى كله چى دسامريه شمالي سلطنت تباھ شونوبنى اسرائيل ئى ونینواته بوتلل، په دې پېنېھ كى تباھى دومره زياته وھ چى دبى اسرائيلو (۱۰) دلى لە منخھە ولارلى.

۲- په ۹۷۱ ق ميلادكى دمكريپت المقدس باندى يرغل وکړاوټول ئى تباھ کړ.

۳- په ۶۰۰ ق م كى دبابل پاچابخت نصرپريت المقدس باندى حمله وکړه بىت المقدس ئى وسوخاوه هغه تبرکات او المقدس كتابونه چى دبى اسرائيلوو هغه ټول لە منخھە ولارل اویهودئى ونیول اوټول ئى وبايل ته بوتلل اوھلتە ئى بنديان کړل اویائى ختم کړل.

^{۱۳۴} Holly Bible (NKJV): Thomas Nelson, Inc. USA ۱۹۸۰

- ۴- په ۱۶۸ ق م کي په انطاکيه کي یوناني پاچاينتونيس پربیت المقدس باندي حمله وکره او هجه خه چي یهودوسره راتول کري وو هجه قول ئې له منخه یوروپ.
- ۵- په ۷۰ ميلادي کي روميانوا طيطس پربیت المقدس باندي حمله وکړل او تول ئې له خاوروسره خاورى کر چي یهودنشوای کولاي چي ددوهم خل لپاره ئې ابادکي هجه مقدسې نسخي چي یهودوله پيريو راهيسى سره راټولي کري ئې وي هجه ئې له منخه یوروپي.
- ۶- داخل دروم قيصر یهودوباندي حمله وکره او پنځه لکه یهودئي ووژل او هرڅه ئې له منخه یوروپ.
- ۷- په ۶۱۳ ميلادي کال کي دايران پاچاخسر و پرويز پر بیت المقدس باندي حمله وکره او (۹۰۰۰) یهودئي ووژل او تول ئې له خاوروسره خاورى کر.^{۱۳۳}

دبایبل ورک کتابونه

دیرداسی کتابونه شته چي په بایبل کي ئې یادونه شوپده، دا کتابونه او س چیري دي؟ ولی په بایبل کي ئې بیان شوی دی او په نړۍ کي شتون نلري؟ که دا دبایبل برخه وي نوبیاخومورپه ډاډه زړه سره ويلاي شو چي او سنی بایبل ناقص دی او باید عمل پرې ونشی، او که دبایبل برخه نه ده نوبیائی ولی په بایبل کي یادونه شویده؟ داخوهم هغوليکوالانوليکلي دي چي بایبل ئې ليکلی دي، ده ګويه موندلو کي ولی عيسائي نړۍ چو په ده؟ له دې خخه دا په بنکاره جو تبری چي دبایبل (۴۰) ليکوالانو پيرکتابونه ليکلی دي او هرڅه چي په خوله ورغلې دی او بیائی په خوب کي ليدلی دي لکه (كتاب مکاشفه) هغه ئې ليکلی دي او هغوليکوالانو هم په دې نيت باندي نه دې ليکلی چي دا کتابونه به یو وخت دعيسائي نړۍ بنست او سپیخلی کتابونه وي؛ دا چې اصلی تورات، اصلی انجیل او اصلی زبورله منځه

^{۱۳۳} یهودیت، عیسایت اور اسلام، لیکوال: شیخ احمد دیدات، خپرونکی عبدالله اکیمی لاهور ۲۰۱۰

ولا پل او هیچ شتون نلری نوچکه ئې داكتابونه دەغۇيە نامە سرە منسوب كېل اواوس عيسىيان او يەودادلى نسخومىنە پە دې جىلى كتابونوباندى ماتوى اوحال داچى دسليم عقل خاوندىنى كولاي چى ددى كتابونو دلۇستلۇخخە وروستە پە دې عقىدە شى چى گۇنى داكتابونه دى الھى وي، پېچپەلە عيسىاي علماء پە دې آندىي چى داكتابونه الھى نە دى، او نەم لە اسمانە خىخە نازل شوي دى بلکى دادانسانانو يە گۇتولىكىل شوي دى اووهركتاب تە د لىكوال نوم نوشته دى او دخىنۇكتابونولىكوالان لا ورک دى هەغە كتابونە چى پە بایبل كى ئې يادونە شویدە هەغە دادى:

- خدايى دەجىنگۈنۈپە كتاب كى ويلى دى. (اعداد: ۲۱:۱۴)
- دصادقەت پە كتاب كى نە ليكىل كېرى. (يوشع: ۱۰:۱۳)
- اوھەنە پە كتاب كى ليكلى دى. (لومرى سەۋئىل: ۲۵:۱۰)
- هەغە دەسمۇئىل پە غىب بىن پە تارىخ كى، ناتان دنبى پە تارىخ كى، او جادىغىب بىن پە تارىخ كى. (دلو مرپى يورخ تارىخ: ۲۹:۲۹)

→ شمع ياه نبى دەدعا غىب بىن پە تارىخ كى پە مىسىز دەل سرە نە دى ثېت شوي. (دوھەم توارىخ: ۱۵:۱۶)

→ دسليمان لومرى او اخراج دناتان نبى پە تارىخ، او داحى ياه سېلىونى پە نبوت، ديار بعام بن نياط پە عدو غىب بىن كى ثېت نە دى. (دوھەم تارىخ: ۹:۹)

- دېوشافاط لومرى او وروستىنى كاردىياھوبىن حنانى پە تارىخ كى ليكىل شوى دى، چى داسرىئيلو دپاچاھانو يە كتاب كى شامل دى. (دوھەم توارىخ: ۲۰:۳۴)
- دعىزىyah نورمەنكىنى او وروستىنى حال اشعيابن آمۆص نبى ليكلى دى. (دوھەم تارىخ: ۲۶:۲۶)

→ دېوشى ياه مەنكىنى حال او وروستىنى حال داسرىئيلو او بەھودو دپاچاھانو يە كتاب كى ليكىي دى. (دوھەم توارىخ: ۳۵:۲۵)

او دعهد کتاب ئې واخیستى او خلکوته ئې واوروی. (خروج ۷:۴۴) دیا دابت لپاره
پە هەغە کتاب کي ولىكە. (خروج ۱۴:۱۷)
هەغە کتاب چى تالىكلى دى دەھە خىخە ماايىستە كە. (خروج ۳۲:۳۶)
او داسى نور...

دعيسيات بنسٽ اپسوندونکي پولس(ساول / شاول) دی

پولس په لاطيني زبه اوپولوس په یوناني زبه کي ورته وايي چي معنائي ده (کوچني)، په عبراني زبه کي ورته ساؤل/شاول (يعني دخداي خخه غوبنتونکي) وايي؛پولس ديهودي نسل خخه يوروپي کس وئدي دحضرت عيسى عليه السلام په ژوندکي دههغه اودهغه دحوارينوسخت دبنمن اومخالف ۋكله چي دى عيسائي شو نو دمشق ته لا پى اوھلتە ئى دحضرت عيسى عليه السلام دالوهيت اودخلل خان په هكله ئى ووپيل چي زه مسيح يم اوزه په روح القدس سره معموره شوم، ده خىلە و خېل خانته رسول ووايىه، اوھرخە ئى له خانه جوركۈل، چي چىروله ده سره مخالفت و كىي هغە په دې وجه نه چي دى عيسائي دى بلکى هغوداباوردلىدى چي پولس يويھودي دى، دى نه دحوارينوشخه دى اونه ھم دى دحضرت عيسى عليه السلام په ژوندکي عيسائي شوي دى، دى ليكى چي زه كله ودمشق ته تلم نوپلارى مى يۇنوروليدى چي وماتە ئى ووپيل ساول !.....
هغە لايپ لاره ئاو دمشق ته ورنزدى كيدوجى ناخاپى لە اسمانه يوه رنادهغه شاوخوا وخليلدە، هغە په خمكە راپريوتاوداسى يواوازئى واوريدي ساولە! ساولە! ته ماولى ربپوي؟ هغە تپوس وکي مالكە ته خوك ئى؟ خواب راغى زه عيسى يم...
(اعمال درسولاً نونهم باب: ١-٢٠)^{١٣٤}

۱۳۴ انجل شریف اول جیبی چاپ ۱۹۹۶

له دې خخه وروسته دحضرت عیسیٰ عليه السلام ځای ناستی دی شو، عیسایی
فاضلان لیکي:

خلکو دده درسالت خخه انکاروکي داځکه چي دده رسالت دنوررسولانوپه شان نه
و.^{۱۳۵}

دپولس په هکله مؤرخين فلويپراس (Floyd Ross) اوميرمن تاينيتي هلنز.
(Mrs. Tynette Hills) لیکي:

په هغوهولو خلکوکي چي دعيسائيت په لومړي کي ټرقولوئي پولس ذمه واره
دي، داځکه چي دعيسائيت دده دعقايدو ترسیوري لاندی شو، ده دعيسائيت لپاره
نوې تګلاره وتاکل.^{۱۳۶}

پولس چي خه و خلکوته تبليغول نه دحضرت عیسیٰ عليه السلام ویناوي وي اونه
هم دحوارينو ویناوي وي، فاضل عیسایی خپرونکي پروفیسر آرنولد مئير
(Arnold Meyer) واي:

که خوک داسوال وکي چي پولس رسول چي و خلکوته کوم تعليم ورکاوه هغه له
کومه اخذکاوه؟ ددي ساده ځواب دادی چي ده هغه ويل چي دحوارينو خخه وده ته
رسيدلى وو، خوپولس خپله ددي پوبنتني ځواب بل شانته ورکوي اودي
واي؛ ما انجيل له انسانانو خخه نه دي حاصل کړي بلکې ماديسوع مسيح خخه په
مکافهه باندی ولاسته راوري دي، چي ددي خخه مطلب دادی چي ده له هغه خه
چي حضرت عیسیٰ عليه السلام او حوارينو ويل له هغوشخه انکاردي.^{۱۳۷} دپولس
دا خبره په بایبل کي داسي ده:

^{۱۳۵} Encyclopedia of Religions and Ethics ۱۹۱۷

^{۱۳۶} Floyd.H.Ross and Tyentte Hills: op.cit ۱۳۷

^{۱۳۷} Arnold Meyer: Jesus or Paul, London ۱۹۰۹

زماورونبو! از تاسوته داخبره صفاکوم چي کوم زيرى چي مادرته اورولى دى هغه دىنى آدم جوركى نه دى، ئىكەن چي هغه ماته دچانسان طرف نه رارسىدلە اونە چابنى آدم و ماته بسولى دى بلکى دكشى پە معرفت دعىسى مسيح طرفه شوي دى.

(دگلتىانوپە نوم دپولس رسول خط اول باب: ۱۱-۱۳^{۱۳۸})

همدارنگە پولس يوناني فلسفە او مشركانه توھم پرستى او خيالات پە عيسائىت گەپكۈل چي پردى باندى عيسايى عالمان ھم پە يوه خولە دى، دپولس پە ليكونوكى (ديوناني فلسفې پە خانگىرى چول سره دافلاطونىت) پورە اثار معلومىرى.^{۱۳۹} دده تولە تعليم پرمکاشفە باندى ولاۋئەنە دحضرت عيسى عليه السلام پرويناوواونە ھم دھوارىينوپرويناوو؛ دپولس مکاشفە داسى امكان نلىرى چي پە يوگۈرى دى دە سره ترتىب او برابە كىرى وي بلکى دادە دېيروخت پىغام ئەجي بىاىي دمکاشفى پە چول سره و خلکوتە بىكارە كە، او اوس دە دعىسائىت خخە يۇنوى دين جوركى.^{۱۴۰} داچى دپولس ليكونە دانجىلۇنۇ خە مىخى ليكىل شوي دى نوداسى موبوييلى شوچى دده ليكونە دانجىلۇنۇ لپارە سرچىنە دە، فاضل عالم ارنىلە دپولس پە ھككەلە زياتو:

كە دعىسائىت موخە داوي چي حضرت عيسى عليه السلام دخداي زوى دى، او پە انسانى بىنه سره و مەتكى تە راكىبته شو، او زمۇر دگناھونلپارە ئى خپلە وينە توى كېل، زمۇرشفاعت بە كوي، او دى زمۇر دگناھونو كفارە شو نوداد حضرت عيسى عليه السلام تعليم نه دى بلکى ددى بىنست پولس اىبنى دى او بىس.^{۱۴۱} تول عيسايى

^{۱۳۸} انجل شريف اول جىيى چاپ ۱۹۹۶

^{۱۳۹} Hammerton: Universal History of the World

^{۱۴۰} Encyclopedia of Brit ۱۹۶۲

^{۱۴۱} Arnorl Meyer: Jesus or Paul

مئرخین او خپرونکي په دې باوردي چي داوسني عيسائیت بنسته اينبودونکي
پولس دې.

پولس دعيسائیت رىبنې ترھرخایه پورى ورسولي اودنوي عهدنامي تقریبانیمايى ده
لىكلى ده، ده دلومرى خل لپاره ئې دكليساؤ طبقة بندى پيل كېل اوله همى دې لپاره
ئې يوه غوندە هم وکېل^{۱۴۲} زمورله خېرنو خخە داپوره معلومىرى چي داوسنى
عيسائیت بنسته اينبودونکى پولس دې، ددى خخە علاوه دپولس خرگىدونى
دحضرت عيسى عليه السلام له ويناوسره په تکرکى دى، دېيلگى په چول سره
حضرت عيسى عليه السلام وابى چي خدائ يودى لكه په انجيلوکى چي راغلى
دى:

ته يواخى رشتنى خدائ ئې او عيسى مسيح چي تارالاستولى دى.

^{۱۴۳}(يوحنا: ۱۷: ۳)

واورى اى بنى اسرائيلو خداوند زمور خدائ يودى نوتاسویه قول زړه قول روح اوقول
څواک سره دخپل واحد خدائ په وړاندی مينه ولري. (استثناء باب ۶ فقره جات ۴-۵)

عيسى څواب ورکړ، اول دادى چي اى اسرائيلو واورى! مالک زمور خدائ يومالک
دى، تاسى دخپل خدائ سره دقول زړه سره، دخپل قول روح سره دخپل قول عقل
اودخپل قول طاقت سره مينه کوي. (مرقوس ۱۶ باب ۴۹-۳۱)
اوحدادى دقولې نړۍ پاچاشو، هغه خدائ يودى اودهغه نوم واحد(يودى). (زکريا
باب ۸)

اوحدادى صرف يو خدائ دى. (خط دروميانویه نامه ۳ باب ۳۰)

^{۱۴۲} تاریخ کلسا، پانه: ۴۹-۵۲، لیکوال: داکتر دونلد دې سمیتن، ژبرون: لیاقت قیصر، خپرونکي: فل

ګلپل آف پاکستان کوبت لکھپت لاھور

^{۱۴۳} عيسایت کیا ہے؟ لیکوال: شیخ الاسلام محمد تقی عثمانی، خپرونکي: دارالاشاعت کراچی.

خدای یودی، ایمان یودی، بپتسمه او دتولو خدای یودی.

(خط دافسیونویه نامه ۶:۴)

او س دازلی پاچا یعنی غیرفانی نالیدلی واحد خدای عزت او جلال دی تل ترته وی.

(اول خط دتیموتیوس په نوم ۱:۱۷)

ته په دې خبره ایمان ولره چي خدای یکی یو دی. (خط دیعقوب ۶:۱۹)

خدای یواخی او یواخی یودی. (خط دیهوداه ۲۵)

په بایبل کي دخداي وحدانيت په ډپروځایونوکي په بنکاره ډول سره راغلی دی،
اوداتاسی چي ئې نه مني داستاسوبي انصافي اوګراهي ده، و تاسوته دابایبل هم
دھیخ شی ارزښت نه لري.

په بایبل کي دخداي زوي

په بایبل کي چي کوم لفظ (خوی) استعمال شوي دی، چي په عبراني ژبه کي
دخداي زوي دهرهغه چالپاره استعمال پده چي خدای ته به نزدي ټلكه بایبل چي
واي:

هرڅوک چي دخداي دروح په هدایت چلېږي هغه دخداي زوي دی.

(خط دروميانوپه نوم ۸:۱۴)

دبایبل ددې تعریف خخه و روسته دخداي دزوی استعمال دحضرت عیسی علیه
السلام خخه ماسیوا و نوروته هم شوبیدي دېلگې په ډول سره:
نود خدای زامنولیدل چي دانسانانلوونې بنکلی دي. (تکوین ۴:۲)
دخداي زامن دانسانانو دلونو سره ولاړ. (تکوین ۴:۴)

و فرعون ته وواي چي اسرائیل (یعقوب علیه السلام) زمازوی دی بلکې زمالومړی
زوي دی، او زمازوی پربرد چي زماعيادت وکړي. (خروج ۴:۴ - ۴:۲۴)
زه داسرائیل پلاریم او براهمیم زمالومړی زوي دی. (ارمیاه ۳۰:۹)

په هغۇخاپىكىي چى عىسى عليه السلام تە دخدائى دزوی لفظ راغلى دى، نوبابايل پە حوالە ددى مطلب دادى چى عىسى عليه السلام دخدائى زوى نە بلکى داللە دحكم منونكى وو.

داصىي وحضرت عىسى عليه السلام تە دخدائى خوى ويل شوى دى پە عبرانى زېھ كىي (دخدائى زوى) يعنى وخدائى تە نىزدى، چى پە بایبل كىي داسىي زامن ۋېردى چى پورتە بىيان شول. نوداتولە پولس لە خانە خىخە جورى كېرى خبىرى دى اوداچى خدائى دحضرت عىسى عليه السلام پە جسم كىي حلول كېرىدى، تىلىش اوكتارە اوداسى نور تعلیمات ئى دعىسائىت بنىست وگۈرخول. هەنە خبىرى چى وحضرت عىسى عليه السلام تە منسوبى دى پە انجلۇنوكىي ھەنە ھىشكەلە حضرت عىسى عليه السلام نە دى ويلى چى خدايان (نۇوذباللە) درې دى.

پولس كە حضرت عىسى عليه السلام

پە بایبل كىي راخى:

اتە (۸) ورخىي وروستە ھەنە سنت شو اودھەنە نوم عىسى كېنىپىنۇدۇل شو. (انجىل لوقا: ۲۱)

نوبىاخدائى دابراھيم سره دىست وعده وکە اوچى دابراھيم نە اسحاق پىداشونوھە ئى پە اتمە ورخ سنت كېرواوهنە شان اسحاق دخېل خوى يعقوب اويعقوب دخېلۇزانمنو. (اعمال درسولانو: ۷)

ھرنزەلک بایدېست شى. (پىدايىت ۱۰: ۱۷)

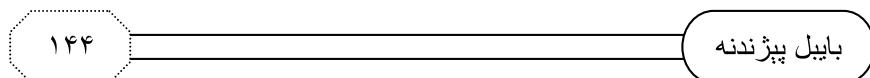
ابراھيم ۹۹ د کالۋۇچى سنت شو. (پىدايىت ۱۷: ۲۴)

داسماعىيل سنتىيدىل پە يوه ورخ وشوه. (پىدايىت ۱۷: ۳۶)
اسحاق سنت شو. (پىدايىت ۲۱: ۴)

بایبل پیژنده

اسرائیل ددوهم څل لپاره سنت شو. (یشوع ۵:۶)

اوداوسی نور.....

پولس وايى:

سنت شوي اوناستته دواپه هىچ شى نه دى。(اول خط دكورنتيانو په نوم ۷:۱۹)

هغه په سنتولومجبورنه کېرى。(خط دگلتيانو په نوم ۳:۲)

اودسنت کيدلوگتە خە دە؟(خط دروميانو په نوم ۱:۳)

گورى زه پولس تاسوته وايم چي كه تاسوست شى نودمىسيح نه به تاسوته هىچ گتە

نه وي.(خط دگلتيانو په نوم ۵:۲)

تاسى و گورى حضرت عيسى عليه السلام په اتمه ورخ سنت شو نوھرهغه عمل چي

دى(حضرت عيسى عليه السلام) ئى كوي هغه کارباید عيسى ايان هم و كى، ويل

لورته پولس بياوابى چي سنتول كومه گتە نلرى، نوكه گتە نلرى نوحضرت عيسى

عليه السلام ولى سنت شو؟ همداوس توله عيسى اينى نېرى دپولس خبره منى

دحضرت عيسى عليه السلام وخبرى او فعل تە هىچ ارزىنت نه وركوي ، يو عيسى اينى

هم نه دى سنت. هغه بایبل چي دوى ورباندى ايمان لري په هغه باندى دوى عمل

نه كوي، اوس دملگروملىلە لورى يوپروگرام پىل شوي دى او هغه داچى هغه كسان

چي سنت شوي نه وي هغه دېپرو ناروغىوسرە لاس اوگرپوان دى نوڭكە نېرى اوس

پردى باندى په سلاشى دە چي بایدەرنىست شى هغه كە عيسى اينى وي، هندۇرى،

بودايى وي لادىنە وي اوکە بل..... دروغتىادلاستە راولوپە موخە.

دستولوگتە تاسى زماپەكتاب (اسلام اونوي سايىسى خىزنى ٤ توک) كى لوستلاى

شي.

پولس لە حوارى بىناباس سره:

پولس په عيسائىت كى داعقايدورزيات كېل، عشاپى ربانى، حضرت عيسى عليه

السلام دخدا خوى دى، تثليث، دختىپى (سنتولو حكم) ئى ختم كې، دتورات احکام

ئې منسوخە كېل، په لومپى سرکى كله چي پولس ووپل چي زه عيسى اينى شوي يم

حال داچي چيروحاريينو ورباندي باورنه کاوه خوبناباس ورباندي باوروکي لکه په
بایبل کي چي رائي:

کله چي سائل وبيت المقدس ته ورسيدى نوهغه کوبنبن وکړچي دعيسى
منونکوسره یوځای شي اوپه ډله کښې ئې شامل شي خوهغوي ټول دهغه خڅه
ويريدل څکه چي دهغوي په دې یقين نه راتلوچي ګنۍ هغه ايمان راوري دی
خوبنابا(برناباس) دلاسه ونيولر سولانو ته ئې بوتلی اودهغو سره ئې پیژندګلوي
وکړه. (اعمال درسولانو ۲۷:۲۶، ۹)

له دې خڅه ورسته پولس ددېروخت لپاره دبرناباس سره ټ:
اوډډيري مودې لپاره پولس اوېربنبا هلته پاته شول اوډخدای په توکل ئې په ډاګه اوپه
زړه ورتیاکلام واورولو. (اعمال درسولانو ۳:۱۴)

اوهمدارنګه دپولس اوېربنابيان په (اعمال درسولانو ۱۳ باب، ۱۴ باب، ۱۵ باب) کي
لوستلى شي. له دې خڅه وروسته دبرناباس له پولس سره اختلاف راغي هغه
اختلاف پردي باندي راغي چي کله پولس خپل نظریات بیان کړل لکه دتورات
احکام منسخول، تشليث، په عيسى عليه السلام کي دخدای حلول، دکفارې
عقیده او داسي نور...

په بيت المقدس کي دحوارينو غونډه

په بيت المقدس کي دحوارينو په دې باندي غونډه جوره کره چي بایددتورات په
احکامو باندي عمل وشي لکه ختنه(ستنول) او داسي نوريه دې غونډه کي پطروس،
برناباس او یعقوب هم گډون درلود، خوپولس ددې غونډي دېريکړي سره مخالفت
وکړي:

دادې غونډې بیان په ۱۵ باب کي دی، او دبرناباس اوپولس مخالفت هم پکشي دی.

که تاسودموسى دشريعت په مطابق سنت نه شي نو خلاصون نه شي موندلای په دي
دهغوي سره دپولس او برباډيرسخت بحث وشو.
(اعمال درسولانو ۱، ۲)

له دي خخه وروسته پولوس او حواري برنباسه بېل شول:
بياددوی (پولوس او حواري برنباس) ترمنځ جګړه دومره سخته شوه چي هغوي
يودبل نه جداشول او برباډاس مرقوس دخان سره کړو او داوبویه جهازکي وقبرص ته
روان شو.

(اعمال درسولانو ۳۹ - ۱۵: ۴۱)

پولس وویل:

گوری زه پولس تاسوته وايم چي که تاسوست شی نو دمسيح نه به تاسوته هیڅ فایده
نه وي. او خوک چي دمسيح عيسی سره یووالی لري ده ګه نه خوستېدل خه
معنالري؟

(خطدګلتیانویه نوم ۵: ۶ - ۱۰)

له دي اختلافاتو خخه وروسته پولس د (ګلتیانویه نوم دپولس رسول خط) ولیکي
او دائی وویل چي:

زماورونو! زه تاسوته دا خبره صفاکوم چي کوم زیری چي مادرته اورولی دی هغه
دبني آدم جورکړي نه دی څکه چي هغه ماته دیوانسان له لوري نه دی رارسیدلى
اونه چابنى آدم وماته بنوولی دی بلکې د کشف په معرفت د عيسی مسیح د طرف
نه شوی دي.

(د ګلتیانویه نوم دپولس خط ۱۳ - ۱۱)

دا خط ئې خپورکړد حواريینویه خلاف باندي او وخلکوته ئې وویل چي وماته کشف
شوي دي او زه په هرڅه پوهیږم، دا خط ئې د بیت المقدس د ګونډۍ خخه وروسته

ولیکی دپولس قول لیکونه ددی غوندی خخه وروسته لیکل شوی دی، داچکه چي
دعیسايی عالمانو مطابق دگلتیانولیک دپولس لومړی لیک دی.

برناباس ددی لپاره چي اصل دین له منځه ولاپنشي نویوانجیل ٿي ولیکی دا انجیل
په ۱۷ پېړی کي دیاپ اسکتمس پنځم په کتب خانه کي وموندل شو برناباس ددی
انجیل په لومړی پانه کي داسی لیکلی دي:

ای انسانانو داسخت کفردي چي خوک واي چي مسيح دخدای خوی دی، او دختني
(سننلوا) خخه انکارکوي داهげ حکم دی چي خداي همبشه ددی حکم
کړیدی، هری نجسې غوبنې جايزي گئي، ددی کبله پولس هم ګمراه شو زه په
افسوس سره دا خبره کوم اوزه له همدې کبله حق وايم.^{۱۴۴}

دختني (سننلوا) حکم دحضرت ابراهيم عليه السلام خخه روان ؤ، په تورات کي
هم ددی حکم بسکاره شته، لکه:

زماؤ ستارمنځ تپون دادی چي هرنړي ډست شی، اوکه سنت نه شي نوهغه وعده
پوره نکړه اووهغه ايسته که.

(كتاب پيداينښت ۱۷: ۱-۱۴)

او حضرت موسى عليه السلام خطاب کوي:
او په اتمه ورخ باندی بايددهلک ختنه وشی.
(لاویان/احبار ۳: ۱۶)

خپله حضرت عيسى عليه السلام هم سنت شوی ؤ لکه:
اته ورځی وروسته هغه سنت شواودهغه نوم عيسى کښېښو دل شو.
(انجیل لوقا ۲۱: ۲۰)

^{۱۴۴} (انجیل برناباس ایاتونه ۳-۸) خپرونکي اداره اسلاميات لاہور ۲۰۰۳

اوبل خواته لکه چي مورذکرپل پولس داتول ردکپل اوحتى حضرت عيسى عليه السلام دستتلولو خخه انکار او مخالفت ئى ورسه و كىھمداوس قوله عيسىي نرى دپولس خبره مني اوبل لورته حضرت عيسى عليه السلام خبره نه مني (چي سىتېدل دى) نوكه ديوسالىم عقل خاوندوى خپله به دافىصلە و كىرى چي ايا اوسىنى عيسائىيت حضرت عيسى عليه السلام لا رىسونى دى اوکە دپولس خرافات دى؟؟؟

دپولس خخه همدارنگە پطرس او يعقوب ھم جلاشول او همدارسى بىرخلىك ئې شولكە دېرناباس.

دبایبل او تالمودپە هكلە دقرآن عزيزبلە و راندوينە

أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْءَانَ ۝ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ

آخِتِلَفًا كَثِيرًا

سورة النساء: ۸۶

ڇباره: ايانوفكراوغورنە کوي دوى په دې (فصيح بلينغ معجز) قرآن کېنىپي اوکە وي دا (قرآن) له جانبه دغىردىلە خخه نوخامخاموندى بى ۋە (دوى) په هغە کېنىپي اختلاف پىر (لکه چي دبshireي کلام کېنىپي دمعنا گانوتناقض او دالفاظوتفاوت موندل كېرى).

لە دې ايات مبارڪ خخه داجوتىرىي چي دەرهەگە كتاب چي واللە تە منسوب وي په هغە كىي بە تىكرونە، غلطيانى اونورخە نه وي پىكېنىپي لکە قرآن كريم، او هرەگە كتاب چي انسان ليكلى وي هغە بە ضروردى تىكرونونو خخە دك وي، غلطيانى بە پىكېنىپي تىشماروتلى وي، خرافات بە زىنتە پىكېنىپي دېرىي، او داسى بې ھودە او سرگردانە جملې بە پىكېنىپي وي چي دانسان بە سرنە پە خلاصىرىي چي لە دې جملې خخە ئې موخە خە دە لکە بایبل او تالمودچى عيسىي او يهودى نرى ئى وخداي تە منسوبوي او حال

داقچي انسانانوليکلى دى اودخداي جلا جلاله دوينامطابق دخرافاتو، غلطيانواهرخە خخە ڈك دى. چي په راتلونكوكوشوكى بە وتسوته پوره جوته اوروپانە شي.

په بایبل کي تحریفات، غلطيانى، تکرونە، فحشا، پوچي اوپى بنسىھە خبرى، دروغ، اختلافونە، اوداسى نورزىنتە ڈېرى؛ زىمادمىطالۇپە اساس زە ويلاي شە چى پە بایبل کي لىردىخداي خبرى، لىر دېغىمبارانوينناۋى، ڈېرىپى دەئەرخىنۇخېرىپى، دېھودو شجرى اوەدىرى

داسى ويناۋىپ كېنىپى شتە چى موبىنىشوكولاي چى وخداي، دخداي، دخداي
ورسول، وحوارى، وراھب اوزاھد اوحتى ويوه بىنه سېرى تە ئى منسىوي كېرو.

بایبل لىكلى وحي نە دى!!!

عيسايى علماء واىي چى بایبل داسى وحي نە دى لكە قرآنكريم چى نازل شويدى، چى كله بە يوسورت يالياتونە نازىدلە هەنە بە ليكىل كېدل اودوحى كاتبان بە ورتە ناست وو، دوى واىي چى دىبایبل لىكوالان چى خلۇبىست كىسە كېرىپى داپە روح القدس (جبرائيل عليه السلام) باندى معمورە وو، روح القدس لە دوى سەرە ئاودوى تە بە ئى خە ويل داوحى دى، او دوى بىاليكىل، داپە مختلفوو ختونوکى مختلفواشخاصلىكلى دى، كە مۇرۇ بایبل تە راشۇنۋە بایبل كىي پە روح القدس باندى معمورە كېدل، ددى بىلگىپى دېرى دى لكە:

الىشע دروح القدس نە معمورە شوھ. (لوقا ٤١: ١)

دەھە پلارزكىيابە روح القدس معمورە شو. (لوقا ٦٧: ٤)

عيسى چى دروح القدس نە معمورداردن سىندنە واپس شو. (لوقا ٤: ٤)

او قول پە روح القدس معمورە شول، (اعمال درسولانو ٤: ٢)

بياپطرس پە روح القدس معمورە شو. (اعمال درسولانو ٨: ٤)

خوساول چي ورته پولس هم وايي په روح القدس معموره ۽.(اعمال درسولانو ۱۳:۹)

وبل لورته که موربو تثلثه ته راشو نوروخ القدس ئي يوه بربخه ده لکه :

For there are three that bear record in heaven, the Father, the

Word, and the Holly Ghost: and these three are one. (۱ john, ۵ :

۷)

ڙباره:

درې دي چي گواهي ورکوي په اسمان کي پلار، خوي او روح القدس او دادرې سره
يو دي. (لومړۍ ليک ديوحنا ۵: ۷-۹)

دابه (King James Version) بایبل کي اوپه اردوبایبل (کلام مقدس، کاتوليک
بایبل کميشن پاکستان ۲۰۱۱) کي شته اوپه (Holly Bible Revised Standard
Version ۱۹۵۶) کي بيا دادتھليث ايات نشته، اوکه وعربي اردواوینستوبایبلوته

راشونونویه هغروکي هم داتھليث نشته په عربی بایبل، پښتو بایبل
او اردوبایبلو کي همداديونا ايات ۷ نشته او واتم ايات ته ئي ۷ شماره ورکړيده
يعني تثلیث نشته. لاندی بایبلونه وګوري:

الكتاب المقدس، جمعية الكتاب المقدس فى لبنان- ۱۹۹۳ الطبعة الثلاثون

انجيل شريف، أول جيبي چاپ ۱۹۹۶ ميلادي، بایبل سوسايتى پاکستان

كتاب المقدس، پاکستان بایبل سوسايتى انارکلى لاہور ۲۰۱۱

انجيل المقدس، پاکستان بایبل سوسايتى انارکلى لاہور- ۴۰۰۹، ۵۴۰۰

په تثلث کي خدائی، روح القدس او حضرت عيسیٰ علیہ السلام شامل دي، نودوی

و هريوه ته خدائی وايي، يعني خدائی خدائی دي، روح القدس خدائی دي او حضرت

عيسیٰ علیہ السلام خدائی دي (نعموز بالله من ذالك) او اوس به موربو ګوروچي

ایادادرسته ده چي ودي خلکوته روح القدس وحی کریدی اوبيادوی نوشته
کریدی؟؟؟ نه هيچکله داسی نه ده.

که چيرى دغه يوروخ القدس وي اووتولوته ئى وحی کرپى وي نوبىاپه بایبل کي
غلطيانى، تکرونە، تحرىفونە اونور.... ولى شتون لرى موربىھ ئې پە يوه بىلگە سره
روبانە كپو، پە بایبل کي ترسلو(۱۰۰) زيات تکرونە شتون لرى چي موربئى يوه بىلگە
وراندى كۈو:

پە بایبل کي تکرونە

تکر #۱:

داود چاوهخاوه چي داسرائيلوجنگىالي وشمپرى؟

ا: خدای داكاروکى - (دوهم سمئول، ۴۴ باب، ۱ ايات)

ب: شيطان داكاروکى - (لومرى توارىخ، ۲۱: ۱)

دنرى پە هيچ مذهب کي داسى نه ده چي خدای اوشيطان دى سره يوشى.

تکر #۲:

دجنگ لپاره خومره داسرائيلوجنگلىالي پيداشول؟

ا: ۸۰۰۰۰ - (دوهم سمئول ۹: ۴۶)

ب: ۱۱۰۰۰۰ - (لومرى توارىخ ۵: ۱)

دایواخى دصرغلطيانە ده اونه ئې داسى خە معمولى توپىرشتە بلکى فرق ئې لكە
دەشكى اوسمان.

تکر #۳:

پە يەوداه کي خوجنگىالي پيداشول؟

ا: ۵۰۰۰۰ - (دوهم سمئيل ۹: ۴۶)

ب: ۴۷۰۰۰ - (لومرى توارىخ ۵: ۱)

تکر #۴:

خدای دخپل پیغمبر داود دتر قلولپاره پرهنجه خوکاله قحطی راوستله؟

ا: ۷ کاله. (دوهم سموئیل ۴۴:۱۳)

ب: ۳ کاله. (لومری تواریخ ۶۱:۱۲)

تکر#۵:

اخزیاد خوکالو ووچی دده سلطنت پریست المقدس پیل شو؟

ا: د ۲۲ کالو وو. (دوهم پاچایان ۸:۲۶)

ب: د ۴۶ کالو وو. (دوهم تواریخ ۹:۴۶)

تکر#۶:

یهویا کین دخوکالو ووچی دیست المقدس پاچاشو؟

ا: د ۱۸ کالو وو. (دوهم سلاطین ۸:۹۴)

ب: د ۸ کالو وو. (دوهم تواریخ ۹:۳۶)

که ته وماته ووایی چي دادکاتب غلطیاده اویوتوری ورخخه پاته شوی اویاهم زیات شوی
دی، نوزه درته وايم چي په هنجه وخت کي عدد په تورو لیکل کېدل نه په هندسى
اعدادو باندی لکه (اتلس او اته)، اوپاته دی نه وی چي په هنجه وخت کي هندسى عدد نه

. وو.

تکر#۷:

داود چي خپله نېزه پورته کړله خوخلک ئې مړه کړل؟

ا: ۸۰۰ خلک ئې مړه کړل. (دوهم سموئیل ۸:۲۳)

ب: ۳۰۰ خلک ئې مړه کړل. (لومری تواریخ ۱۱:۱۱)

تکر#۸:

داود کله دعهد صندوق ویست المقدس ته را پری دفلسطینیانو ترماتی مخکی که وروسته؟

ا: وروسته - (دوهم سموئیل ۵ او ۶)

ب: مخکی - (لومری تواریخ ۱۳ او ۱۴)

تکر#۹:

خواکی جوری حیوانات حضرت نوح علیه السلام دخدای په امرسره وکنستی ته ورواجول؟

ا: ۲ جوری.- (پیدایینت ۶:۱۹، ۲۰)

ب: ۷ جوری.- (پیدایینت ۷:۲)

تکر #: ۱۰

عیسی و بیت المقدس ته پرخوحبواناتو ولا ری؟

ا: پریوه - بهان.- (مراقس ۱۱:۷، لوقا ۱۹:۳۵)

نوهغوي عیسی ته بهان راوستي او خپلی جامي ئې پري واچولي او هغه پرسپورشو.

ب: پردو و حیواناتو - بهان اوخر. (متی ۲۱:۷)

دوى و عیسی ته بهان اوخر راوستي او خپلی قباگانی ئې پرکنپنبدلى اودى پرسپورشو.

یواخی په نسب نامه کي ۶ تکرونە دى دىيلگى په دول سره:

#عیسی دیوسف زوی هغه دعیلی زوی.^{۱۴۵} (لوقا ۳:۲۳)

په نورو بایبلو کي ئې (عالى) لىكلى دى.^{۱۴۶}

#عیسی دیوسف زوی هغه ديعقوب زوی. (متی ۱:۱۶)

اوسم به ديوه تکرخېرنە وکړو او هغه داچي حضرت عیسی علیه السلام په بایبل کي

خلورېلرونە لري لکه:

۱- حضرت عیسی علیه السلام دیوسف زوی دی. (متی ۱:۱۶)

۲- حضرت عیسی علیه السلام دخدای زوی دی. (مرقوس ۱:۱)

۳- حضرت عیسی علیه السلام دداؤدزوی دی. (متی ۱:۱)

۴- حضرت عیسی علیه السلام دابراهیم زوی دی. (متی ۱:۱)

Jesus Christ, the son of David, the son of Abraham.

^{۱۴۵} انحیل شریف، اول جیبی چاپ ۱۹۹۶ میلادی، پاکستان بایبل سوسایتی

^{۱۴۶} کلام مقدس، کاتھولک بایبل کمیشن پاکستان، ۲۰۱۱

الكتاب المقدس عربي، لبنان، ۱۹۹۵

داخنگه روح القدس دی چي په عین حالت کي ئې ومتى ته وویل چي حضرت عيسى عليه السلام دیوسف زوي دی، بیادده خخه هیرشاوبیائی ورته وویل چي دداۋدزوی دی اوبيائی هیرشول اوورته ئې وویل چي دابراھیم زوي دی، اوبيائی ومرقوس ته وویل چي حضرت عيسى عيسى عليه السلام دخای زوي دی. داروح القدس چي دوى ئې خدای بولى خومرى ئې ھېرە زياته ده؟ خومرى ئې علم لبردى؟ خومرى ئې تجربه لبردە؟ ولی پخپلوغلطيانونه پوهېرى؟ ولی ئې وخپلوغلطيانوته نه فكىكىرى؟ ولی هغە خوک چي دروح القدس ويناواي ليكى ولی دەغە نه ورته فكىكىرى؟ په صفت دیوه انسان بایدوخپلوتكرونوتە ئې فكروي، دغە ټول تکرونە چي راواختىل شى نودمۇككى اواسمان ترمنع ئې توپيرشته، نوموروبىلاي شوچى داروح القدس نه دى ورته ويلى، اوئى هم دوى په روح القدس باندى معمورە شوئى دى، بلکې دوى پخپله ليكلى دى اودادبايبل مقدس كتابونە په سلگونوليكوالان لري نه يواخى ۴۰ كسه، كيداي سى چي يوانجىل چوتونوليكوالانلىكلى وي يوه ليكوال داگمان كاوى چي حضرت عيسى عليه السلام دخای زوي دى، بل داگمان كاوى چي دى دیوسف نجارزوي دى، بل داسى فكىكاوه چي دى دابراھیم زوي دى اوبل داسى گمان كاوە چي دى دداۋدزوی دى او داسى نور...

بایبل ځکه دخداي کتاب نه دی چي!

په بایبل کي فحشات دبیلگې په ډول سره:

- بیاشمشون وغزی ته ولاړی، اوهلته ده ويوي ډاھشي بسخي ته وکتل اودهغې سره دنه ولاړی (جماع ئې ورسه وکړه). (قضاة ١:١٥)
- هغه زناوکړه اوذناله کبله ئې داملك ناپاک کړ او هغه ددبرې اولرګې سره زناوکړل. (ارمیاه ٣ باب: ٩)
- هغوي په اسرائیلوکي بدکاري وکړه او د خپلوه همسایه ګانو د بسخو سره بی زناوی وکړې. (ارمیاه ٢٩ باب: ٤٣)
- هغې زناکاري د خپلی چهري خخه او بدکاري د خپلوتیو د منځ خخه لیری کړل، زه هغه ټوله نه لوڅوم او داسی نه کوم لکه د پیدایښت په ورځ چي لوڅه وه. (هوشیع ۲ باب: ۲)
- او داسی نور...
- په بایبل کي دزناتوری (۲۳) څله راغلی دی، دزناكارتوري (۱۱) څله راغلی دی، دزناكاري توري (۸) څلی راغلی دی، دزناكارانو توري (۴) څلی راغلی دی، ملن ليکونه ئې دبیلگې په ډول سره:

پیدایښت ۲۸: ۴۴، ۲۰: ۱۴، خروج ۲۰: ۵، احبار ۲۹: ۲۲، قضاټ ۶: ۱۷،
قضاياټ ۲: ۱۵، امثال ۶: ۳۶ او داسی نور...

د [هم بستري او هم اغوشى] (جماع) توري په بایبل کي (۱۵) څلی راغلی دی، د تیوبیان په بایبل کي (۲۳) څلی راغلی دی. په دې ټولوفقروکي وزناته تشويق له و رايه معلومېږي او پرزناباندي بندیزاو مجازات، وشهوت پرستي ته بلنه ده نه رتنه. که په بایبل کي و فحشاء تورو، ایاتواو فقروله و ګورونو داسی ويلاي شوچي په بایبل کي داسی فحشاء شته چي یورېښتني عيسایي ئې و خپلې مور، خوار او مېرمنې ته ئې

نشی ویلای، اونه داسی فحشاء یوه رینتنی عیسایی بىشە اورى، نومۇرىپولاي سوچى دادخداي کتاب نه دى بلکى دادخلکوپە گوتولىكلى شوي دى، دا داسى كتابونه دى چى لىكوالانۋئى داسى فكرنە كاوه چى دابە و داسى شهرت او مقبولىت تە ونە رسىبرى، بلکى دادنوم ورکو خلکو فاحشى لىكىپە دى چى اوس كلىساوحوارىينو، وانبياء اونورو عیسایی علماء تە منسوبى كېيدى. كە تاسى پوبىتنە وکى چى پە قرآنكريم كى خوھم دىناتورى او بىحى راغلى دى، نوزە بە درتە ووايم چى پە قرآن كريم كى دىناكىسى نىشتە نه هم وزنانە بلنە دە بلکى حكم ، يىندىزا و مجازات ئې راغلى دى، پە قرآن عزيزىكى دىنالپە ھكىلە رائى:

وَلَا تَقْرُبُوا الْزِنَى إِنَّهُ وَكَانَ فَحْشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا ﴿٣٦﴾ . (الاسراء : ٣٦)

زبارە: اوزنانە مە نىڭدى كېرى، بې شىكه چى (زنا) بەدە كېنە او بىدە لارە دە. يالكە چى قرآن عزيزى دىناكارولپارە حدتاكلى دى او سزاء ئې ورتە بىيان كېيدە او وایى: **الْزَانِيْةُ وَالْزَانِيْ فَأَجْلِدُوْ أَكُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا مِائَةَ جَلَدَةٍ وَلَا تَأْخُذْ كُمْ بِمَا رَأَفَةٌ فِي دِيْنِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُوْنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَيَشَهَدْ عَذَابَهُمَا طَإِيْفَةٌ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿٢﴾ (النور: ٢)**

زبارە: كە تاسى پرالله او داخىرت پرورخ ايمان لرى نوزناكارە (بىشە) او زناكار (سپى) لە دواپونە هريوسل دۇرپە ووهە داللە دى دىن پە اړە دى پە تاسى كى پردوى باندى دزە سوي احساس نه پارىبرى او هغۇتە دسزا ورکولوپە وخت كېنى دى دەمەننانىبوھ چەلە موجودە وي.

په قرآنکريم کي په خومري بنه اندازسره دزناخخه منعه شوي ده، اوپه خومري
شدت سره ئي دسزاء حدتاکل شوي دي، اواداهم پکبني بيان شويده چي يوخدو
مؤمنان دى دعبرت لپاره موجودوي؛ سبحان الله.

او زناپه پيرشتد سره منعه شوي ده، په قرآنکريم کي داسى خه نشته لکه په بایبل
کي چي حکم ئي نشته اویواحی دزناكيسی دي اووزناته تشويق دي، فلانکي يوه
فاحشه پيداکړل او جماع ئي ورسره وکړل، او داسى نور..

په بایبل کي داسى فحش بحثونه شته چي انسانيت خولا پرېرده ترحیوانیت لام
څودرجي لوړي دي، دېيلګي په ډول سره حرقيل ۲۳ باب، چي زه ېډ دشرم له کبله
نشم ذکرکولای، اوپيل ئي داسى دي:

دوې بنځۍ ديوې مورلونې وي، هغوي په مصرکي زناکوله، اوپه ځوانی کي ئي سره
زناکوله او.....

له همدي کبله داسلام دوهم خليفه اميرالمؤمنين حضرت عمرفاروق رضي الله عنه
اصحاب کرام داخل كتابيه بنخوسره نکاح خخه منعه وکړل او هغه داسى:
دكتابيه بنخوسره نکاح کول وامت مسلمه ته په تاريخ کي تاوانونه هم رسولی دي،
اووامت ته ئي نقصانات رسولی دي، اميرالمؤمنين حضرت عمررضي الله عنه داحس
کړه، او مسلمانان حکمرانان یې په خصوصي ډول سره داخل كتابوسره د نکاح
کولو خخه منع کړل، دحضرت شقيق بن سلمه رضي الله عنه خخه روایت دی چي
حضرت حذيفه بن یمان رضي الله عنه کله چي و مدارين ته ورسيدی نوھلته ئې
ديوې یهودي نجلی سره نکاح وکړه حضرت عمرفاروق رضي الله عنه چي کله
خبرشونو خبرې ورکي نورته ئې ولیکل چي طلاق ورکړه، حضرت حذيفه رضي الله
عنہ ورتہ ولیکل چي ولی دازمالپاره حرامه ده؟؟؟ اميرالمؤمنين حضرت عمرفاروق
رضي الله عنه ورتہ ولیکل چي حرامه درته نه وايم ليکن ددي خلکویه بنخوکي

عموماً پاکدامنی اوعفت نشته، په دی وجه بیربرم چي ددي خلکويه ذريعه ستاسویه کورنی کښې فحاشی او بدکاری داخله نشي.
حضرت عمر رضی الله عنہ دوھم لیک دادی:

اعزم عليك ان لا تضع كتابي حتى تخلى سبيلها فانى اخاف ان يقتديك المسلمين
فيختار وانساء اهل الذمة لجمالهن وكفى بذلك فتنة لنساء المسلمين (كتاب الآثار
ص ۱۵۶، بحواله معارف القرآن)

ژباره: زه وقاته قسم درکوم چي زماددي لیک نه مخکي چي پخپل لاس کي ئې
کښېردي نووهغې (بنېخې) ته طلاق ورکړه، ازاده یې کړه ځکه چي زماوېره ده چي
نورمسلمانان به هم ستاخخه عبرت واخلى او د ذميانيو کتابيانو بسخوله به ددوی
دبکلاپه وجه سره په مسلمانو بسخوباندی ترجیح ورکړي نو د مسلمانانو بسخودپاره به
ددې نه لوی مصیبت بل خه وي.^{۱۴۷}

ولی و بایبل ته اجازه نشته چي په اسلامي نړۍ کي تبليغ شی؟
دلبان یوعیسايی راهب راخخه پونتنه وکړه چي د افغانستان او سعودي په شان
اسلامي هیوادونوکي ولی و عیسايانو ته اجازه نشته چي بایبل تبليغ کړي؟، سعودي
عربستان ډبرسخت بندیز ورباندی لګولی دی او د طالبانو پرمهال هم پوره
بندیز ورباندی لګېدلی ټاوحال داچي تاسی مسلمانان په هر عیسايی هیوادکي حق
لرئ چي خپل مقدس کتاب قرآن کريم تبليغ کړي؟

څواب:

قرآن کريم خود ژونديو بشه پر ضابطه او مکلمه تګلاره ده، دانسان و هری غوښتنې ته
ئې څواب ويلی دی، قرآن کريم دانساني ژونددمثبت ژوندون ضامن دی، انسان

^{۱۴۷} (ابو بکر جصاص رازی، احکام القرآن ج ۱)

دېدېختى اوېربادى خخە وسوکالى او خوشحالى تە رهبرى كوي، دلپۇنتوب خخە و سېرىتوب تە رەھنمايى كوي، دجهالت دتۇرتم خخە دخوبى و ساحل تە رهبرى كوي ؛ ويل لورتە وبایبل تە پە دې اجازە نىشته چي:

1- بایبل دفھش خخە ڈك دى.

كە مۇرۇۋىبايبل تە راشۇنوبايبل دخرافاتو، پۇچۇ خېرى او فحاشاتو يۈخورجىن دى، اسلامىي تولنە خولا پېرىپەدە هيچ دىسالىم عقل خېتىن نە غواپى چى داسى فحاشات پېچپەلە تولنە او كورنى كى خېپارە كېرى، اسلامىي تولنە يوه صفا او شفافە تولنە دە، او سلام و هيچقاتە اجازە نە ورکوي چى پە دې پاکە تولنە كى گىند او فھش خپور كېرى نوڭكە پە اسلامىي نېرى كى دېبایبل تېلىغ بىندى، پە اسلام كى دفھشاء، بىرىنپۇتوب او بې حىابى منع دە او پە اسلام كى داسى خوک چى داكاركوي ورتە سزاوركول كېرى قرآن كريم ددى پە هەكلە واىي:

إِنَّ الَّذِينَ تُحِبُّونَ أَنْ تَشْيِعَ الْفَحْشَةَ فِي الَّذِينَ إِمَانُوا هُمْ عَذَابٌ أَّقَمٌ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

زىبارە:

بىشىكە هەغە كسان چى خوبىو دغە (خېرى) چى خپرە شي فاحشە بىنامى پە حق دەھۇ كسانو كىنىپى چى ايمان ئې راورى دى شتە دغۇ (كسانو) تە عذاب دردىناكە پە دنیاكىنىپى او آخرت كىنىپى او الله بىھە عالم دى او تاسى نە پوهىپىرى. (سورت نور: ۱۹)

بىل ئخاي پە قرآن كريم كى راخى:

قُلْ إِنَّمَا حَرَمَ رَبِّي الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ

(سورت اعراف: ۱۹)

ووايه (ای محمده ! دوى ته) بيشكه همداخبره ده چي حرام کريدي رب زما فواحش(کبire گناهونه چي موجب دلوی عذاب گرخي) هغه چي ظاهر وي له هغوشخه او هغه چي باطن وي.

داقچي په بایبل کي دجيمى سويگات په آند لس خايه دمحرماتوسره زناپكبنې ده نوئکه دبایبل تبليغ په اسلامي نړۍ کي منع دي.

۲- دالله جل جلاله په نزديواخى اوپياخى اسلام يواخنى دين دي اوپس، لکه الله جل جلاله چي فرمائي:

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عِنْ دِيَنِ اللَّهِ أَلَا إِسْلَامُ^{۱۹} (سورت آل عمران: ۱۹)

زیاره: بيشكه دين (چي په تولودينونوکي غوره دي) په نزدالله دين اسلام (محمدى شريعت) دي.

داقچي دالله جل جلاله په نزدسره يواخى اوپياخى داسلام مبارک دی چي غوره دي نوئکه وعيسيائيت، یهوديت، هندومذهب، بودايي مذهب، شنتومذهب، کنفيوشيس مذهب او داسي نورمذهبونو ته اجازه نشه چي په اسلامي نړۍ کي خپاره شي.

۳- داقچي اسلام اوسياست سره نبتي دي نوئکه په هراسلامي حکومت او تولنه کي دبایبل تبليغ منع دي، داځکه چي داسلام قانون ومنسوخ دينونو ته اجازه نه ورکوي چي تبليغ شي په اسلامي تولنه کي، اسلام دعيسيائيت په شان دسياست خخه بيل نه دي، په اروپا، امريكا اوپوره نړۍ کي عيسائيت يواخى اوپياخى ترمذهي مراسمو او تشريفات پوري منحصردي اوپس.

۴- په حدیث شریف کي راځي:
الاسلام يعلوا ولا يعلى عليه

زیاره: اسلام به لوروی اوپرده هیچ دین نشی لوریدلای.
داقچی اسلام تریولودینونولوردی په حقیقت، ماهیت، افکارو، جوړشت،
اصلو، دانسانیت په تعمیرکی، دټولنې په جوړښت کی، دبشریت دسوکالی اوخوبنی
لپاره نوځکه وبل دین ته اجازه نشه چي ددې لوردین (اسلام) لپاره خندشي،
نوځکه وبایبل ته اجازه نشه چي په اسلامي نړۍ کي تبلیغ شي.

۵- داقچی بایبل دساینس په رنګکی ټول غلط دی، اویه بایبل کي داسی خه نشه
چي یادی اخروي گته پکښې وي اویادی دنیوی گته پکښې وي دا په لغوکي راخي
نویه اسلام کي هر لغوه حرام دي، نوځکه په اسلامي نړۍ کي وبایبل ته اجازه نشه
چي په اسلامي ټولنه کي تبلیغ شي.

داداسی سوالونویوره څوابونه تاسی زماپه چاپ شوی کتاب (سؤال څواب) کي
لوستلای شي.

۴: په بایبل کي بی معنا، غیرمعقولی، دعقله لیری اوپوچی خبری بی
شماره دي.

دېلګې په ډول سره:

→ خراوبهان ئې راوستل هغوي خپلی قباګانی پرواقولی اوعيسي پري
سپورشو. (متی ۲۱: ۵)

اوسم که یو خوک ورته وګوري نودابه ورته جوته شي چي خنګه امکان لری چي
یوسپې دی پردوو حیواناتو باندی سپورشی، داله عقله خخه لیری خبره ده.

→ اویه هغه ورځ خدای دخربولیه ماشین چي دفرات دسندهغه خوا خخه ئې په
کرا یه راپری ټاسوردپاچا دسر اوینبوو ینتیان ئې وخریل اوحتی بدره ئې هم
ورکوچنی کړه. (یسعیا ۷: ۲۰)

اوستاسی دخه وخت لپاره پکنی فکروکی، لومری خدای داسی کمزوری دی (نعمذبالله) چی دستراشی ماشین ئې دسیندبلى غارپی خخه پە کرايە راپر، اوبياينى دپاچاسراوپىنى وروخريلىپى اوپرە ئې هم ور كوجنی كە يعنى كە پە لنبوکى داسره راتول كېنوبايبل دخدای خخه ستراش جوركپ (نعمذبالله) اوھغە هم کمزورى چى هرخە نلرى اوپە كرايە يى راپرە پە دې اياتونوكى حضرت عيسى عليه السلام نە بنئى بلکى لوى لايزال واحد او لاشريک خدای جل جلاله بنئى. (نعمذبالله من ذالك)

→ دده دخدای دسبرموخخه دودراووتى اودخولي خخه اورچى دېبرو سكارە ورباندى بليدل (۲ سموئيل ۹:۶۶)

اوستاسی دخه وخت لپاره پکنی فکروکى، لومری خدای داسی کمزورى دی (نعمذبالله) چى دستراشى ماشين ئې دسیندبلى غارپى خخه پە کرايە راپر، اوبياينى دپاچاسراوپىنى وروخريلىپى اوپرە ئې هم ور كوجنی كە يعنى كە پە لنبوکى داسره راتول كېنوبايبل دخدای خخه ستراش جوركپ (نعمذبالله) اوھغە هم کمزورى چى هرخە نلرى اوپە كرايە يى راپرە پە دې اياتونوكى حضرت عيسى عليه السلام نە بنئى بلکى لوى لايزال واحد او لاشريک خدای جل جلاله بنئى. (نعمذبالله من ذالك)

→ اوھغە (شمدون) دخرە دزامى تازە هدوکى پيداکى اوپخپل لاس كى ئې واخىستى اوزركسان ئې پە وواهل اوشمدون ووپل چى مادخرە دزامى پە هدوکى سره ۱۰۰۰ کسان فناه كېل. (قضات، ۱۵:۱۵)

→ له دې وروسته ش مجرزوی دعنایت (۶۰۰) فلسطینان ئې دچوکە (ھغە لبنته چى حيوانات پە هي كىرى) ووژل اوده هم اسرائىيل خلاص كېل. (قاضيان ۳:۳۱) نواوس بە قضاوت كۈوچى يوسپى راولاپىرى او دخرە دزامى پە هدوکى سره زركسان وهى اوتولە وزىنى داخنگە عقل منى ؟؟؟ كە دازركسان يواخى پرده باندى نارپى تف كېرى نودى بە له منئە ولاپسى خودازركسان ودە تە ولاپرو اوده تول پە هدوکى وواهل اوده مە كېل، خومرە بى اساسە اوپوچە خبرە؟؟!!

→ شمدون ۳۰۰ گىدىپى ونيولى، اوشمۇعى ئې راپلى او ددوى لكى ئې سره وترپلى او ددولكىپە منع كى ئې يوه شمعە ور كېنېنۈدەل او دوى ئې دفلسطينيانوپە

کبستونوکی خوشی کرپی او دفلسطینیانو کبست کروندي با غونه او دزیتون و نی ئی توله وروسوخلي. (قضاة ۱۵:۴)

او س که يو خوک دعقل په سترگورته و گوري نو پريکره به عقل و کرپی، چي يو خل ۳۰۰ گيدپی پيداکول، او دقولوكيانی سره تپ او بياشمعه پکبني اي بسodel داخنگه امکان لري؟؟؟

→ خري خبرپ وکرپ. (اعداد ۲۷-۲۹: ۲۹)

→ مرغان پر خلوروخي. (لاويان ۱۱: ۲۰)

→ پرانگ ۷ سرونە اولىس بنکرونە لري (مکاشفه ۱۳: ۱-۳)

→ گندگي (غول) خوري او بولي خبني. (دوهم پاچایان ۱۸: ۲۷)

→ زه ستاپر مخ گندگي (غول) پاشم. (ملاكى ۶: ۳)

→ يو حيوان دمرغه په شان خلورو زرونە او خلور سرونە در لودل. (دانیال ۷: ۶)

→ زه به انگولم کالي به کارم او لوح به يم. (ميکا ۱: ۸)

→ مار الوخي. (اشعيا/يسعياه ۳۰: ۶، ۱۴، ۴۹: ۳۴، ۱۵: ۳۴)

→ خلک دقبرونونه راوتلل او بيت المقدس ته ولا پل. (متى ۲۷: ۵۱، ۵۲)

خلک دقبرونو خخه راپورته شول او لوح روان وو، و بيت المقدس ته داد تعجب خبره ده چي يواخى متى ولیدل او هげه ولېكل او بيل هيچا ونه ليدل اونه بل انجليل پکبني خبره کرپي ده، حال داچي که چيرى داسى کاروشى نوتوله نرى ورباندى خبرپري داچكه چي دايوه حيرانونكى خبره ده، په بایبل کي ددي تفصيل نورنشه چي داخلک چي راپورته شول داخلص هيدوكى (اسكليليت) ؤ، غوبنې ورباندى پرتې وي، كفونه ئې په تن وو که ياي؟ دبایبل په خلوينېتوليكوا لانوکى يواخى متى ولیدل او بس، او بله خبره داده چي دادحضرت عيسى عليه السلام معجزه هم نه

ده، او بیاکله چی یو خوک له قبره ژوندی شی هغه بیاداغواری چی و قبرته ولا پشی نه
هی خکله نه. داخلک بیا خه شول؟ خه ئی و کرپل؟ او چیری ولا پل؟

داؤ دپورته شودئ او دده خلک ولا پل او د فلسطینیانو ده سوه (۲۰۰) سپری ئی وا هل
او داؤ دئی پوستکی راول او و پاچاته ئی و شمپرل تر خود پاچازوم شی او شاول خپله
لور میکل په نکاح ور کره.. (۱۸: ۴۷)

له (۲۰۰) کسانو خخه پوست کنل او بیادیو حیوان دپوستکی په شان هغه راول
او بیاشمارل چی دادیو پې بشخی مهرشو.

دا خوئی یو خوبیلگی وی او همداسی په زره او پوچی، بیهوده او بی شمره ویناوی چیری
پکبئی شته.

یوه ورخ می دا پوچی اوله عقله لیری فقری دبایبل دیوه عیسایی راهب سره شریکی
کرپی، هغه هم حیران شودا خکه چی و هغه ته هم تولی معلومی نه وی، ددوی هغه
دبایبل فقری بنه یادوی چی ددوی په گتپه وی، بیامنکر شواوکله چی ماده رایات
او باب شماره ور کره بیا بی راته و وویل دامه خپره و دا گوره چالیکلی او گوره په خه
وخت کی دخداي دکلام سره یو خای شوپی وی، او دائی هم راته و وویل چی دا چتیات
دخداي کلام نه دادیو سپک کس یا کسانو خرگندونی دی. ماورته و وویل چی ته
خطاوتلی ئی دادخدی کلام دی، چی خداي نه په شرمیری نوته ولی په شرمیری؟
ده راته و وویل چی دا زه په پوره یقین سره درته ویلای شم چی دادخدای کلام نه دی
دادحورایینو کلام نه دی او نه هم دادیو عیسایی عالم ویناده.

نویه بایبل کی داسی خرافات شته چی خپله عیسایان ورباندی شرمیری.

لکه خرنگه چی دا کتاب یواخی پربایبل باندی رنا اچوی نو خکه دلته دبایبل نوم
ذکرکوو، الله جل جلاله دبایبل په هکله یوه بله بشکلپی خبره کوي او فرمایی:

صَلَّى تُحْرِفُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ (سورت المائدہ: ۴۱)

زیباره: دوی اپوی کلمی و روسته له هغوغایونو خپلوخخه.

دادیهود او عیسایانو دپیر پوراهیسی دانا روغی ده چی یو خل بایبل یوشانته کی اوکله ئی بیابل شانته، کله ئی یوه کلمه یو خای کنبپردى اوکله ئی بیابل خای کنبپردى یعنی پخپلومقدسو کتابونوکی تحریف ددوی دزرگونوکلونوراهیسی ناوره ناروغی ده، کله یوه فقره یو خای وصل کری اوکله بل خای داده مدي تحریف وجه ده چی دبایبل (۹۴۰۰) زره نسخی لیکل شوي دی اودوی نسخی ئی یوشانته نه دی اوهم هغه بایبلونه چی په مختلفوزبوبکی لیکل شوي دی هم یودول نه دی، نوالله جل جلاله و موبته وايی چی تاسی ودوی ته وگوري لومړی ئی پخپلوا سونو باندی لیکلی دی، دوهم داچی هغه دېکرونوا غلطیانو دک دی اوردیم داچی دابه ترقیامته پوری درست نه شی دا خکه چی تحریف به پکښې شروع وي، چی همدات تحریف هرانسان پخپلو سترګولیدلای شي.

هر بایبل چي چاپېږي نو پرهغه باندی لیکل شوي وي اصلاح شوي (Revised) نو دبایبل دا اصلاح به ترقیامته پوری وي او دبایبل به اصلاح نشي.

په بایبل کي تحریف

كتاب آستر / استير:

هورن صاحب دانجیل په تفسیرکي لیکي:

زمورسره چي کوم داستر کتاب موجوددي هغه استرباب ۱۰ ایات ۳ باندی ختم دی، لیکن په یوناني او لاطيني نسخه کي ددي باب دلسوا یاتونو خخه اضافه ^{۱۴۸} ۶ نور بابونه شتون لري دیونان اوروم کلیساوی داتول مني.
بله بیلگه ئی لکه مورچي مخکي بیان کړل هغه داچي:

^{۱۴۸} اعجاز عيسوی، ۱۶۵، ایکوال: مناظر اسلام مولانار حمت الله کیرانوی رح، اداره اسلامیات لاہور

دتشیلیت ایات چی په یوه بایبل کی شته اویه بل کی ئې غورخولی وي. هغه ایات دادی:

درې دی چي گواھی ورکوی په اسمان کي پلار، خوی اوروح القدس اودادري سره يو دي. (لومړۍ لیک دیوحنما: ۵-۷)

دا په (King James Version) بایبل کی اوپه اردو بایبل (کلام مقدس، کاتولیک بایبل کمیشن پاکستان ۲۰۱۱

) کی شته اویه Version (Holly Bible Revised Standard ۱۹۵۶) کی بیا دادتشیلیت ایات نشته، اوکه وعری اردو او پښتو بایبلووه راشونویه هغوکی هم داتشیلیت نشته په

عربی بایبل، پښتو بایبل او اردو بایبلو کی همدادیو حنایات ۷ نشته او واتم ایات ته ئې ۷ شماره ورکړیده یعنی تسلیت نشته. لاندی بایبلونه وګوري:

الكتاب المقدس، جمعية الكتاب المقدس فى لبنان- ۱۹۹۳ الطبعة الثلاثون

انجيل شريف، اول جيبي چاپ ۱۹۹۶ ميلادي، بایبل سوسايتى پاکستان

كتاب مقدس، پاکستان بایبل سوسايتى انارکلى لاہور ۲۰۱۱

انجيل مقدس، پاکستان بایبل سوسايتى انارکلى لاہور- ۵۴۰۰۰، ۲۰۰۹
همداسی په سلهاونور مثالونه.

الله که خدای؟

که موږ د بایبلوو تحریف ته وګورنومکتب د لوړۍ تولګي شاګردهم په دې پوهېږي چې په بایبل کی خومړی تحریفونه هره ورځ ومخې ته راخې زه به ده ګوربایبلویلګه درکرم چې زماں سره شتون لري

هغه بایبل چې په ۱۸۹۵ ميلادي کال کي د لوېي برطانيې دامپراطوری پرمهال په لندن کي په پښتو باندی چاپ شوي دی ده ګوربایبل نوم دی (دالله کلام) اویه تول

کتاب کي وخدائي ته د(الله) توري راغلي دي، يواخى دكتاب يشوع په لومړي باب
 کي (۵) ئللى دالله توري راغلي دي وبل لورته د اوسيني وخت بایبل په (۳۰۰)
 ژبوباندي ژبارل شوي دي ماسوادعربي بایبلوڅخه بل په هیچ بایبل کي د(الله)
 توري نشه، نه په پښتوکي، نه په اردوکي، نه په انگلیسي کي، نه په هسپانوي کي،
 نه په جرماني کي اونه هم په بله ژبه کي.

عيسایي نېری هوښياره ده، دالله نوم ئې خکه استعمالاوه چي مسلمانان ورته الله
 وابي، او مسلمانان ورباندي غولوي ودوي ته داپه فکرکي ورکوي چي داهم دالله
 کلام دي، وبل لورته او س امت مسلمه ورسه اشناسوی دی اوپه ماليزياکي پردي
 باندي بنديز ولګيدي، هیچ غيرمسلمان (په ځانګري ډول سره عيسایان) نشي
 کولاي چي په خپلوبایبلواوليکنوکي دالله توري استعمال کړي دماليزیادستري
 محکمي قاضي قضات محمدآفندی على وویل چي دالله دتوري استعمال
 دعيسائیت سره هیچ تراونلري. په ماليزياکي دعيسایانوورڅانه هيراله (Herald)
 کي عيسایي راهبانولیکلی وه چي موږ داتوري (الله) ۱۷۳۱ ميلادي کاله راهيسى
 استعمالو خو محکمی ورته وویل چي تاسی ددې سپیڅلی نامه خخه استفاده کوئ
 او مسلمانان تاسی په دې سره مرتدکوئ، او محکمی دا پريکره صادره کړه. تاسی
 کولاي شي ددې بحث ټوله ليکنه په لاندی لنک کي دانټرنېت له لاري وګوري:
<http://rt.com/news/malaysian-court-ban-allah-۱۶>

ولی عيسایان دالله جل جلاله نوم نشي استعمالو لای؟

dalله جل جلاله دنامه خپنہ

الله، معبدبحق، اصله (آل) دخلت عليه (آل) ثم حذفت همزته وادغم اللامان.

الله و معبوب رحق ته ويل كيبرى، دالله نوم په اصل کي (أَللهُ) وَ، چي و روسته (أَل) پرداخلى شو يعني (أَل أَللهُ) شو، دوه لامان سره يوئحای شول، چي ددوى دادگام له كبله همزه ولا ره او (الله) ورخخه جوريشو.

اللهم: كلمة تستعمل في النداء مثل، يا الله

د(الله) كلمة دناء لپاره استعمال يبرى، چي کله موروا الله ته خپل او ازاکوو لکه
يا الله^{۱۴۹}.

او س داجوته شوه چي د(الله) نوم دالله جل جلاله لپاره اسم ذات دى، او د معبد بربحق په معناسره دى، چي دالفظ دهیچالپاره نشي استعمال يدلای، داچي عيسىيان وحضرت عيسى عليه السلام او حضرت جبرائيل عليه السلام ته هم الله وابي اودا (تشليث) دعيسائیت اصل دى نوئكھه و عيسىيانوته اجازه نشته چي ددي سپيخلی نامه (الله) خخه غلطه استفاده و کري او دوى داكار کوي په څانګري ډول سره په عربي او غير عربي نړۍ کي.

په بايبل کي خيالي ، مبهم او سرگردانه نومونه

په بايبل کي داسى نومونه شتون لري چي نه په توله عيسىاني نړۍ کي شتون لري اونه هم يوراهب په پوهيري دېلګي په ډول سره: مصرایم، عمامیم، لهاييم، نفتويهيم، فترونيم، کسلوھيم، فلستيم، کفتوريهم. (اول روزنامه ۱۱، ۱۲) او داسى نور...

^{۱۴۹} المعجم الوسيط: دار الدعوة مؤسسة ثقافية للتأليف والطباعة والنشر والتوزيع استانبول – تركيه - ۱۹۸۹ ميلادي.

مرحوم شیخ احمد دیدات رحمة الله عليه چي کله دیوه فلسطینی عرب عیسایی انیس شروش سره مناظره وو (کوم یو دخدای کلام دی؟ قرآن که بایبل؟) نو ۱۴۰۰. ناستو خلکوتھ ئی وویل چي که چاوماته دیوه عیسایی دپیداینست پانه راوړه چي دا پورته یونوم پکښې راغلی ټزه به ده نامه پرسرباندی ۱۰۰ پاونډه ورکم، خوهیخ یو پیدا نشو، بیایی پونتنه وکړه چي خوک ددی نومونو په معناباندی پوهیږی؟ هی خوک پیدا نشو.

چي ددی خخه مطلب دادی چي خپله عیسایان هم نه ورباندی پوهیږی اونه ئی هم اورې دلي دي، ددې کتاب (روزنامه) لیکوال چي خه په فکراو تخييل کي راغلی دي هغه ئې لیکلی دي.

په بایبل کي غلطیانی دېیلګي په ډول سره:

كتاب خروج باب ۱۶: ۴۰ کي راغلی دي:
بنی اسرائیلو په مصر کې ۴۳۰ کاله تیرکړل.

دادې اصلی نېټه ۲۱۵ کاله ده، چي پردې باندی عیسایی مفسرین او مؤرخین په یوه خوله دي.

كتاب سموئیل دوهم باب ۱۵: ۷ کي خلوینست دی، او په ۸ ایات کي (ارام) دی چي دادواړه غلط دی او په اصل کي د(۴۰) پرخای (۴) دی اود (ارام) پرخای (ادوم) دی.
په ځینوبایبلو کې ئې اصلاح کړی دی او په ځینو کې لاپاتي دي.^{۱۵}
او داسی نورې په سلهاوو....

^{۱۵} بایبل بایبل سے قرآن تک ج. ۱، ص ۴۵۱ ظہار الحق کاردو شرح (لیکوال: شیخ الاسلام حضرت مولانا محمد تقی عثمانی

په بایبل کي پنځوس زره (۵۰۰۰) غلطيانی:

دعيسيائي علماء له لوري خپرېدونکي یوه مجله چي داوېک (Awake) په نامه سره يادېږي په ۸ سپتېمبر ۱۹۵۷ په سرليک کي ليکل شوي ووه : ((..... ۵ پنځوس زره غلطيانی په بایبل کي)) داسرليک ورکول شوي ۽، ^{۱۵۱} چي ددې مجلې کاپي وماته دجنوبي افريقا خخه راغلې ده، داچي خپله عيسائي علماء په دي باندي اعتراف کوي چي په بایبل کي په دومري زيات شمېرسره غلطيانی شته نواخرله بایبل خخه خه شى جورېشو؟؟؟

په بایبل کي دانبياء په هکله گستاخي

- ۱- دحضرت نوح عليه السلام په هکله گستاخي.
- ۲- دحضرت لوط عليه السلام په هلكه گستاخي.
- ۳- دحضرت يعقوب عليه السلام په هلكه گستاخي.
- ۴- دحضرت سليمان عليه السلام په هکله گستاخي.
- ۵- دحضرت داؤد عليه السلام په هکله گستاخي.
- ۶- دحضرت موسى عليه السلام په هلكه گستاخي.
- ۷- دحضرت هارون عليه السلام په هکله گستاخي.
- ۸- دحضرت ايوب عليه السلام په هکله گستاخي.

تول انبياء عليهم الصلوة والسلام معصوم دي، توله ۱۴۰۰ زيات اوکم چي انبياء کرام دانسانانو دهدایت لپاره رالېرل شوي دي داتوله دالله جل جلاله غوره خلک وو، داخنګه امکان لري چي الله جل جلاله دی یو خوک خوبن کړي وی دانسانانو دهدایت لپاره اوبيادی هغه دالله جل جلاله دا حکما موڅخه نافرمانی

^{۱۵۱} Is the Bible God*s Word? pp. ۱۲، ۱۳ by Ahmed Deedat ۲۰۰۸ / printed: Ministry of Awqaf and Islamic Affairs Department State of Qatar

وکړی؟!! په ګستاخیوکي شراب خورل، زناکول، بې صبری کول او داسی نورشامل دي العیاذ بالله، بلکې کومولیکوالانوچې بایبل لیکې دادهغودچېل ذهن محصول دی داسی امکان نلري چي لايزال جل جلاله دی یو خوک انتخاب کړي وي اوبيادي هغه نافرمانی وکړي اوغیرمعصوم دی وي داهیخ امکان نلري. بلکې انبياء توله معصوم دی.

په بایبل کي ساینسی غلطیاني دبیلگې په ډول

په بایبل کي ساینسی هیڅ شی نشته چي پردي باندی دفرانسې وتلى ساینس پوه داکترموریس بوکایی یوکتاب (قرآن او بایبل دساينس په رنګکي) هم ليکلی دی، خوموراووس نشوکولاي چي دبایبل تولې ساینسی غلطیاني دلته راوردوبیلگې په ډول سره به پريو څو غلطیانو باندی یوڅه رنواچرو، نورقضاوت تاسي خپله کولاي شي.

۱- که دښځې هلک پیداشوده ګډ ناپاکي (نفاس) ۷ ورځي ده اوکه ئې نجلی پیداشوه نوده ګډ ناپاکي دوي اووني (۱۴ ورځي) ده.
احبار ۱۶: ۷

په اوسيني ساینس کي دهلک اونجلی په پیداکيدوکي دښځې په ناپاکي کي هیڅ توپيرنشته، کله دهلک موده اوبرده شی اوکله دنجلی موده اوبرده شی چي هغه خپل وځانته عوامل لري؛ نوئکه ويلاي شوچې داغلط دي.

۲- بیاابليس هغه دیوه دنگ غره خوکې ته وخیڑاوه او د دنیا توپې پاچاهی ئې ورته په پوره شان او شوکت سره خرگندی کړي.
(متى ۴: ۸)، (لوقا ۴: ۵)

او س شیطان حضرت عیسیٰ علیه السلام ويوه غټه غره ته وخیڑاوه او پوله دنیائي په ولidle، چي له دې خخه دامعلومبری چي داهفعه وخت امکان لري چي کله ځمکه

اوارة وي توله اوحال داچي اوسنى ساينس وايى چي ځمکه کروي اوياهم وھگى ته ورته شکل لرى، چي له همدى كبله په يوه خاى کي شپه اوپه بل خاى کي ورخ وي؛ نو ويلاي شوچي داھم غلطه ده.

۳- خدای په لومرې ورخ رنایپیداکړل. (پیدایښت ۶:۳-۱)

خدای ستوري لمراونورېیداکړل په خلورمه ورخ (پیدایښت ۱۴-۱۹) اوس دلته خنګه امکان لري چي لمراوستوري دى نه وي اورنادي وي. داھم دساينس له دايرې خخه وتلي اوغلطه ده.

۴- ځمکه په دريمه ورخ پيداوشول (پیدایښت ۹:۹-۱۳)

شپه اوورخ ئې په لومرې ورخ پيداکړل. (پیدایښت ۱:۵)

شپه اوورخ دخمکې دھركت خخه ولاسته راخي داخنګه امکان لري چي ځمکه دي نه وي اوشپه اوورخ دي وي داھم په ساينس کي غلطه ده.

۵- ځمکه په دريمه ورخ پيداشهو (پیدایښت ۹-۱۳:۱)

لمراوسپورمى په خلورمه ورخ پيداوشول. (پیدایښت ۱:۱۴-۱۹)

داخنګه امکان لري چي ځمکه دي ترلماوسپورمى مخکي پيداشوی وي اوسنى ساينس وايى چي داټول سره یوځای وه اوکله چي په حرڪت کي راغل بیاخمکه، سپورمى، ستوري او نور پيداوشول چي داھم غيرساينسي اوغلطه ده.

۶- سبزیجات، نباتات، ونې اومنیوې ئې په دريمه ورخ باندی پيداکړل (پیدایښت ۱:۱)

(۱۱-۱۳)

لمراوسپورمى په خلورمه ورخ پيداوشول. (پیدایښت ۱:۱۴-۱۹)

نباتات، ونې، مهوي اوئور... خنګه بې دلردشعاوئخخه امکان لري، داھم غيرساينسي اوغلطه ده.

۷- اسمان ستني لري. (ایوب ۲۶:۱۱)

داهم ترلرسپینه ده چي داغيرساينسي اوغلطه ده، اوسمان هيخ خاي ستني نه لري.

۸- نه داچي يواخي اسمان ستني لري بلکي په بایبل کي راغلى دي چي ځمکه هم ستني لري لکه:

(لومړۍ سموئيل ۲:۸)، (ایوب ۹:۶)، (زبور ۷۵:۳)

چي داهم په ساينسي توګه سره بنکاره درواغ اوغلطه ده.

۹- اoxidai وویل وگوري هربنات چي تخم لري، اوټولي وني وتسونه درکوم اوداستا سو خوراک دی، او دمځکي وټولو حيواناتو او داسمان وټولو مرغانو ته اوټوله چي پر ځمکه باندی گرخې اوژوند کوي و هغۇتۇلو ته شىنە نباتات ددوی خوراک ورکوم.

(پيداينېت ۱: ۳۹ - ۳۱)

داپه دې غيرساينسي اوغلطه ده چي په نباتاتو کي داسى زهرجن نباتات شتون لري چي دژونديوم موجوداتو دمرگ سبب گرخې، انسان له منځه ورپي، مرغان له منځه ورپي او حيوانات له منځه ورپي.

۱۰- دايمان په راولوبه ترى دامعجزي خرگندېری، چي زماپه نوم به پيريان ليري کوي اوپه ناشناڻبو باندی به خبرې کوي، که هغوي مارانو ته لاس ورپي ياز هرو خورى نوهغوي ته به ضرنه رسپرې اوپه کوموناروغانو چي هغوي لاس کښېردى هغوي به جوړشي.

(مرقوس ۱۶: ۱۷ - ۱۹)

داد بایبل از ماينېت دی دعييسايانولپاره، ايداعيسائیت په ۲۰۰۰ کلن تاریخ کي داسى خوک پيدا شوي دی چي زهر و خبني او هېڅ په ونشي؟؟ نه هيڅکله نه! ايا په او سنی نړي کي به داسى راهب، پاپ، بیشف، پاستراو عيسایي وي چي زهر و خبني او هېڅ په ونشي؟؟ نه هيڅکله نه! ايداعيسائیت په تاریخ کي داسى پاپ يارا هب تيرشوی دی چي دخلکو دنارو غيودرملنه ئې په لاس تيرولو سره کړي وی؟؟ نه هيڅکله نه!

ایاداسی پاپ یابیشاف په اوسنی وخت کي شته چي په ۱۰ ژیوسره خبری کوي؟؟ نه هیحکله نه! داتوله اوهرخه غیرساینسی دي .

۱۱- دوباویلاخخه دخلاصون لپاره په بایبل کي درملنه:

دوي چوغکي ونيسي، یوه چوغکه دخاورې په لوښي کي حلاله کړي اووينه ئې دروانواوبوسره ګډي کړي، لرگي راواخلى اواندازه ئې کي اوهغه بله ژوندي چوغکه په روانواوبوکي چخ کړي، په دغو اوبوباندی خپل دکورديوالونه ۷ خللى ولري.
(لابيان: ۱۴ - ۴۹)

اوسم ساینس داثابته کړي ده چي په وينه کي تر ۳۰۰ خخه زيات جراشيم شتون لري، اوپه سلهاوومرگونی ناروغری ورڅخه پیداکېږي دېيلګې په دول سره: حساسیت (Allergy)، دزره بدوالی (Nausea)، هرپس (Herpes)، کاندیدیا (Candidia)، سالمونیلا (Salmonella)، دکورو (Kuru)، سکرایج (Encephalopathy)، حجرومړگ (Scrapie)، انسفالوپاتی (Cell-Death)، دماغي پريشاني (Haemochromatosis)، دماغي (Depression)، زهر (Toxin)، هیپاتایتس (Syphilis)، هیپاتایتس اي، بي اوسي، اواداسي نور...

۱۶- په بایبل کي دزناد معلومولولپاره ازموننه:

که یوې بنځي زناوکړه نوکاهن دی سپیخلی او به دخاورو په لوښي کي واخلي او دمئکي ګرڅ دی ورواجوی اوسم دا او به ترڅي شوې کله چي کاهن لعنت ورباندی ووايی نودا او به دی ودې بنځي ته ورکړي که چيری دې بنځي زناکړي وه نس به ئې وپرسېږي اوورون به ئې وروست شي، اوخلک به لعنت ورباندی ووايی، اوکه چيری بنځي زنانه وه کړي نودابه پاکه پاتي شي او اولاد به ئې پيداشي.
(اعداده: ۱۱ - ۳۱)

اوس دبایبل ودی خرافاتواوچتیاتوته تاسی و گوری، ایاکله هم په عیسایی تولنه کی
داسی ازما بیست شوی دی؟ ولی ئی دوی نه کوی؟ داخکه چي داخله یوتخیل دی
نه حقیقت، داخنگه غیرمعقوله خبره ده که ئی زناکپی و ده گی او لادنه پیداکیبری
اوکه ئی زنانه وه کپی ده گی او لا دیداکیبری چي داهم له عقله لیری ده، هم له
ساينسه لیری خبره.

په بایبل کی په سلهاوساینسی غلطیانی شتون لري چي دلته پرهی غلطی باندی
رنا اچول ناشونی ده.

په بایبل کی ساینسی غلطیانی دموریس بوکایی له نظره:

داكترموریس بوکایی پخپل کتاب^{۱۵۳} کی پردی باندی پوره بحث کپیدی او بایبل
او قرآن عزیزئی دساینس په ترازوکی خپرلی دی، او دده لو مری خبره داده چي بایبل
دساینس سره په تکرکی دی، ده چېرمتالونه هم را خیستی دی چي زه به ئی
يو خوبیلگی درته را خلم.

په لو مری سرکی خدای اسمان او خمکی پیدا کړي. (خروج ۱:۱)
دادساینس سره په دې باندی په تکرکی دی چي ساینس وايی چي دا توله نظام
دمخکی او اسمانو یودو دؤ.

مارخاوره خوري. (میکاه ۷:۱۷)

اوس و مورته معلومه ده چي ماران مختلف شیان خوري ماران مورکان خوري،
ماران خوري، چوغکي خوري، او داسی نور... نو دبایبل دا خبره چي ماران خاوره

^{۱۵۳} The Bible, The Quraan and Science

By: Dr. Maurice Bucaille

Translated From French by: Alastair D. Pannell and The Author

خورى داداوسنى سايىنس سره په پوره تکرکىي ده، دميکاه ليکوال په هغه وخت كى دومره پوهه درلوده چي ماران يواڭى خاوره خورى اوپس اوداخبره داسى نه ده.

ددى كتاب ټول بحث تاسى زماپه راتلونكى كتاب (ايابايل دخداي كتاب دى؟) لوستلاي شي انشاء الله.

يادونه:

تاسى كولاي شى چي زماپه راتلونكى كتاب (ايابايل دخداي كتاب دى؟) دبايل دتحريفاتو، غلطيانو، تکرونو، فحشاو، بې هوده خبرو، پوچواوسرگرداونويناووه هكله پوره تفصيل ولولى، په دې كتاب كى (ايابايل دخداي كتاب دى؟) پردي باندى ټول بحث شوي دى چي بايل په هيچ صورت دخداي كتاب نه دى اونه ئې يودسالم عقل خاوندوخداي جل جلاله ته، وييغميرته اوپاوبوه حواري ته منسوبولاي شي.

دراهه يوحنا لباني سره دبايل په هكله بحث

زه تل دعيسايى علماء سره بحث كوم، كله له دوى خخه معلومات راتلوم، كله پوبنتىپ ورخخه كوم، كله دوى پوبنتىپ راخخه كوى داسلام په هكله، چي له همدغو عيسايى علماء خخه يوهם راهه يوحنا لباني دى، چي وماته ئې يوعري بايل (الكتاب المقدس) دلبنان خخه راولىپرى، ددى كتاب په پيل كى مى ورخخه وپوبنتل چي تاسى خه نظرلىرى چي ايابايل دخداي كتاب دى؟ نوده دبايل درې اياتونه راته وپاندى كېل اوراته ئې ووپل چي په دې اياتون سره موبوبىلاي شوچى دادخداي كتاب دى.

1- هره صحيفه دخداي دروح دالهام په وسile ده.

(دتيموتىيپس په نوم دپولس رسول دوهم ليك باب: ۳: ۱۶)

۶- خولومپی په دې پوه شی چي دكتاب مقدس دنبیانوکلام دخه خبری تاویل دچاپه واک کي نه کيبری .

(دوهم خط دپطروس باب ۱: ۴۰ - ۴۱)

۳- په بایبل کي ديرخلى داسى راغلى دي:

خداي وموسى ته وویل، موسى وخدای ته وویل، خدای ويوشع ته وویل او داسى نور...
نور...

وبناغلى يوحنالبناني ته زماخرگندونى

دبایبل هغه ایات چي تاسی لومپی ورپاندی کړ په هغه کي صحيفه ذکرشوې ده، کتاب نه دی پکښې ذکرشوې، په کوم وخت کي چي پولس رسول دالیک لیکي نویه هغه وخت کي دبایبل نوې عهندانه خوبالکل نه وه، اوحتی دعهندانه قدیم دیرکتابونه هم نه وو، نوپولس رسول ضرور خبره په صحیفوکی دحضرت ابراهیم عليه السلام اوپه صحیفوکی دنوروانبیاء کوله، که تاسی داراته ووایاست چي په هغه وخت کي وحضرت موسی عليه السلام ته منسوب تورات شتون درلودي، نوزه درته وايم چي لومپی پولس رسول دالیک خپله لیکلی دی اودي دانه وايی چي خدای وماته الهام وکي اوپاروح القدس وماته وویل، دوهم داچي پولس رسول دالیکونه په هغه وخت کي دخاصلوخلکولپاره په خاص وخت کي لیکلی دی ده هم دافکرنه کاوه چي یووخت دی زمادالیکونه دبایبل یوه برخه وگرځي.

ستاسود دوهم ایات په هکله بایدووايم چي پولس رسول چي کومه خبره کړي ده دادعهندانه قدیم په هکله ده، نه دنوی عهندانې په هکله، بل داچي پولس رسول چي خ لیکل هغه داپه یو خاص حالت کي و خاصوخلکوتھ لیکل، داچي په اوسيي بايل کي (۱۴) کتابونه شکمن دي اوپوله عيسائي نړي ته دمنلونه دي اوپولس رسول په وخت کي نوی عهندانه نه وه موجوده، يعني (۲۷) کتابونه چي ټول

(۴۱=۱۴+۲۷) دی نوھلته په بایبل کي خه شى پاتى شول يوخومحدود كتابونه ويھودوته پاتى شول اوھغه هم دپولس رسول خخه په ورستو برخوکي خوشخلي له منخه ولارل.

ستاسودريم دليل په خواب کي بایدروایم چي دامنم چي په بایبل کي راغلى دي چي موسى وخدای ته وویل، اوخدای وموسى ته وویل، یوشع وخدای ته وویل اوخدای یوشع ته وویل اوھمدارنگه دنورويه هکله، اوس دادليل خوك وراندي کولاي شى چي په واقعيت کي خدای داخبره وموسى عليه السلام اویاھم وبل نسي ته کريده که يا؟ خپله حضرت موسى عليه السلام اویاھم بل نبي نه دى ليکلى چي خدای وماته وویل اوماخدای ته وویل، داداسى شوي دي چي دانبياء کرامودمرگ خخه ڈپروخت وروسته یونوم ورکي کس ليکلى دي، ده هم له خلکواوريدلی دی چي پلانکي نبي وخدای ته داسى وویل اوخدای بیاداسى ورته وویل، نووداسى ویناوتھ خنگه موږویلاي شو چي دادي دخداي كتاب شي اویادى هم دېغمېرانو ليکنه اوكتابونه شي حال داچي هيچ نبي نه دي ورته ليکلى چي داكتاب ماليکلى دى اویاھم مالاسليک اویامھركري دي.

زه غواړم چي ستاسودريوایاتویه مقابل کي درې دبایبل ایاتونه درته روبنانه کرم چي بايبل دخداي كتاب اویاھم کلام نه دي. اوپولس رسول وايي چي زه درته وايم نه خدای.

۱- نوروته هم زه وايم، نه چي مالک که دچاورونښه ايمانداره نه وي اودهغه سره په استوګنه کي راضي وي نوھغه دي هغه طلاقه نه کري.

(دکورنتيانویه نوم دپولس رسول لومړۍ ليک باب:۷)

تاسي اوس ودي ايات ته وګوري چي پولس رسول وايي چي زه درته وايم نه مالک (خدای)، يعني دي په دې څائي کي نه وايي چي یاوماته الهام وشو، یاروح القدس

ومانه وویل بلکي دی وايی چي زه درته وايم او دازما شخصي راييه ده، نوداخنگه دخداي كتاب ياكلام كيدلای شي.

۶- خوک چي واده شوي نه وي دهغوي په باب کينبي زماسره دمالک خه حكم نشته، خوره خپله راييه درکوم لكه خوک چي پري دمالک رحم شوي دی چي ايمانداره شي.

(دکورنتيانویه نوم دپولس رسول لومړۍ لیک باب: ۲۵)

دلته پولس رسول وايی چي زماسره دخداي هیڅ حکم نشته خوزمارايه داده چي دابه داسی وي، دلتہ پولس رسول نه داواي چي روح القدس ومانه وویل اویا ومانه الهام وشو، نودپولس راييه به خنگه دخداي كتاب ياكلام وي؟؟؟ نه هيڅکله نه.

۳- زه چي او سخه وايم دمالک په طورنه بلکي په بي وقوفي سره او په هغه جرأت سره ئې وايم چي په فخرکولوسه وي.

(دویم خط دکورنتيانویه نوم باب: ۱۱)

دلته بياپولس رسول وايی چي زه دخپله خانه خه وايم او هغه هم په بي وقوفي سره نه دخداي له لوري، نوكله چي یوه خبره نه دخداي له لوري وي، نه الهام ورته شوي وي، نه روح القدس ورته ويلی وي اونه هم دوقوف په دائيره کي وي نودابه خنگه دخداي کلام او ياتاب وي؟؟ نه هيڅکله نه. نو حقیقت او واقعیت داسی دي چي پولس رسول وايی چي زه درته وايم نوبیادده وینادلیل نشي جوریدلای او بیا دپولس رسول دا خبره منل چي گني بايبل دخداي کلام دي نودپولس ټولي ویناوي همداسی دي؛ پاتي شو دپتروس رسول ليکونه، داليکونه هم و خانګرو خلکوته په خاص حالت کي ليکل شوي دي لكه پطروس چي وايی:

ما په سلوانوس چي زما په خیال کي دیانتداره وروردی خه لبرشی می ورته ولیکي.

(اول خط دپتروس رسول باب: ۵)

اوهمدارنگه پطروس رسول وايي چي

زماوروپا، زماخويندو! زماملکرو! زه درته وايم! اوادسي نور... چي په بشکاره
 داورخخه خرگندپوري چي داهرخه پطروس له خانه خخه ليکلی دي، دئ نه واي
 چي حضرت عيسى عليه السلام وماته وويل، روح القدس وماته وويل، وماته الهام
 وشو اوادسي نور...

دابيله خبره ده، چي خپله عيسائي علماء وايي چي په واقعيت کي دپولس رسول
 ليكونه دپولس نه دي، او دپطروس رسول ليكونه دپطروس نه دي.
 له دي خخه علاوه زه به ديرزريه بایبل کي تکرون، غلطيانی، تحریفونه، سرگردانه
 جملې، پې مفهومه اوسرگردانه بحشونه، اونورخه درولېرم اوکیداى شى چي زماپه هره
 ليکنه دي دعيسائیت په هکله وحقیقت ته ورسپري، دعيسائیت رینبه او ماھیت
 بنې درته معلوم شى، تاسى خودبایبل په هغۇ جملو اوفقروباندى بنې خبر ياست چي
 تاسى ئې په مذهبىي او تشریفاتى مراسموکىي استعمالوئ تراوسە په ۋولە نېرى کي
 داسى خوک نشته چي ۲۰۰۰ کلونوراهىسى دى بایبل حفظ وي، بر عکس
 الحمد لله ثم الحمد لله دقرآنکریم حافظان په هره سيمه کي ترشماروتلى دي چي
 داھم دقرآنکریم حقانیت دى. نوبایبل په (۳۳۰۰) آياتونوکىي دانشته چي دادى
 دخداي کتاب وي، او يادى بایبل خپله ووايي چي زه دخداي کتاب يم.

انجیل برباباس**برناس خوک دى؟**

درباباس اصلى نوم یوسف وودسیدنا عيسى عليه السلام حوارىينو دانوم(برباباس)
 ڭكە پرکىنېنىودچى ده دېرنصىحەت او دعووت كاوه (برباباس) يعنى ددعوت
 اونصىحەت ڭوى، يامىستە كۈونكىي چي بایبل وايى:

اویوسف نومی یوسپی ووجی رسولانویه ورته بربناباس(برنابا) وایه چی معنی ئې مرسته کونونکی، اوھغه له اصله دقبرص اوسیدونکی ۋ اوھغه یوتى ووكوم چی هغه خرڅ کړاوھغه پیسې ئې راپری اوھغه ئې دررسولانویه پښوکي کښېښوولې.
(اعمال دررسولانو: ۴: ۳۶، ۳۷)

چی بایبل په بىكاره واىی چی هغه خومره دحوارىینوسره جور اوخومره خدمت ئې کاوه، هغه یوه قوتە خمکە ئې درلوده هغه ئې هم دالله درضاء لپاره خرڅه کې اوھدین خدمت ئې پرمخ بیوی. یوه بله خبره دیادونې وردە هغه داچىي دالقىب ئې ځکه وده ته ورکړل شوچي په دغه وخت کي ده ډیره مرسته وکړه اوقردە زيات دعوت هیچا نه دی کړي داځکه چی هرڅوک له یهودوڅخه په ویره کي ۋاوهغوازه، نوځکه بربناباس خاص ارزىست لرى. بربناباس له جایداده تېرشنو، دڅېل مړگ پروائې نه درلوده دادڅه شي له کبله؟ یواحی اویواحی ددين په خاطرنه دشہرت په خاطرنه ددنیاپه خاطراونه هم دبلى دنیوي ګتې په خاطر بلکې داخروي ګتې په خاطرده هرڅه وکړل.
خلکوبه بربناباس په نامه قربانی کولې اوخلکوورته دیوتا وایه، چی دی ورسه مخالف ووله دی کاره سره لکه په (اعمال دررسولانو: ۱۴: ۱۶).
اوبيابايبل واين:

موردا فيصله کړي ده چي خپل خوبن کړي نماينده گان دخپلخوبړو ملګو بربناباس اوپولس سره درولېبرو، چي دوى خپل څانونه دعىسى عليه السلام لپاره قربانی کړيدې.
(اعمال دررسولانو: ۱۵: ۴۵).

برناباس یوبنې سپى ۋ اوپه روح القدس معمورو اوایمان ئې مضبوط وو،
نوډپروخلکویه مالک باندی ايمان راپه.
(اعمال دررسولانو: ۱۱: ۴۴).

چي ددي ايات خخه بنكاره شوه چي برناباس لكه عيسى عليه السلام په روح القدس معموروو، بنه سري وو، اويمان يي دومره تينگ وو چي كله به خلکووده ته وکتل اودده نصيحت به ئې واوريدي نوايمان به ئې راپری، چي په تولوكى دى يووتلى خهره وه اوخلکوبه دده په نامه قربانى كولپ چي دى بياادي کارسره مخالف هم ئ

دعيسيانو دارالتبليغ انطاكيه وه چي په هغه كي برناباس معلم وو، اوده نصيحت کاوه لكه :

(اعمال درسولا نو: ۱۳ - ۱۴)

اوھغوبىرنباش ته زيوس..... ووپل.(اعمال درسولا نو: ۱۴)

زيوس خه شى ته وايى؟

اسماني اوفضايى ديوتا، دادديوتا گانوتې قولولومرى دى، داچي برناباس بنه قداو قامت درلودى اوئى بنه چەرە ئې وە نوئكە ودە تە زيوس ويل كىدە.^{۱۵۳}
برناباس په عيسائىت كى خاص نوم اولقب لرى، نوئكە دده انجىل ھم دنورودپىرو انجىلۇنۇ خخە غورە اوئى دى، داچي دى دىسىدىن احضرت عيسى عليه السلام په زوندكى ترقولوبىنه نصيحت كۈونكىي وونوئكە دده ھەرە خبرە سىنده، داخكە چي كە چىرى دە سمى خبىپ نە كولاي نوكىدای سى چي بایبل ورباندى پتە خولە واى، اوبرعكىس اوسنى بایبل دده پېشە والى اوغورە والى باندى اعتراف كوى، نوئكە دده انجىل واصل انجىل تە نىزدى دى

چي دلتە په بنكارە سره جوتىپى چي برناباس ترسىدىناعيسى عليه السلام خومره خان قرباناوە، اوخومره ارزىنت ئې ورتە درلودى.

^{۱۵۳}قاموس الكتاب، مخ ۴۸۹، ليکوال: ايف ايس خير الله، خپرونكى: مسيحى اشاعت خانه ۳۶
فirozpurlahor ۲۰۰۸

دبرناباس انجیل

برناباس یوانجیل ولیکی چی دالنجیل به له ده سره تل ورسه ؤکله چی دده قبروکیندل شونودالنجیل له ده سره پروت ؤدالنجیل ۱۸ کاله په کلیساوکی ویل کیدی اوتبليغ کیدی، دده دالنجیل هغه خه منعکسوی چی په قرآن کريم کي شتون لري، دالنجیل داوسني عيسائیت خلاف دی، په ۴۹۶ ميلادي کال کي راهبانوپردي انجیل باندی بندیزولگوی، دالنجیل تر ۱۰۰ کلونوپوري داروپاپه کتب خانوکی پروت ؤ، وروسته یوخل دالنجیل یوه عیسایی راهب فرمیرینو (Fermarino) پیداکړ، ددوهم څل لپاره دالنجیل په ۱۲۰۹ ميلادي کال کي په ايمستهردام کي وموندل شوچي داستهپاپه شاهی کتابتون کي موجودو، په ۱۸ پيری کي په هسپانوی ژبه باندی ددې انجیل نسخه وموندل شوه، چي بیاونورورژبوته وزیارل شو.^{۱۵۴}

انجیل برناباس چي اصلی نسخه ئې په ايتالوی ژبه ده او داستهپاپه پلازمېنه وياناکي پروت دی ۲۲۹ فصلونه لري، په دې انجیل کي نه حضرت عيسى عليه السلام صلیب شته، نه داپکشې شته چي حضرت عيسى عليه السلام دخدای زوی دی، نه حضرت عيسى عليه السلام الوهیت شته، نه کفاره شته، نه عشاء رباني شته او داسی نور...

دالنجیل پر ۲۲۵ پابویاندی مشتمل دی، او جلدئی دپوستکی دی، په ۱۸ ميلادي پيری کي دبرناباس انجیل په هسپانوی ژبه باندی وموندل شوچي هغه ۱۲۶ بابونه درلودل، دانسخه دډاکترجنک هوں ته په لاس ورغله چي هغه داکسفورډکالج غړي ؤ او هغه ددې انجیل ژباره وانګلیسي ژبي ته وکړه.

^{۱۵۴} یهودیت، عیسایت اور اسلام، مخ: ۲۱۴ لیکوال: مرحوم شیخ احمد دیدات، خپرونکی: عبدالله اکیدمی لاهور ۲۰۱۰

تاسی کولای شی چې پوره معلومات دانجیل برناباس په هکله په انجیل برناباس
اردوژبه کې گورئ.^{۱۵۵}

پرانجیل برناباس بندیز

دبرناباس پرانجیل باندی پاپ جلاشیوس(جلاشیس) په ۵ میلادی پېړی کې بندیز ولګاوه، یعنی دحضرت محمدصلی الله علیه وسلم ترراتگ ۱۰۰ کاله مخکي، پاپ جلاشیوس(جلاشیس) وویل که هرچاددي کتاب مطالعه وکړل هغه مجرم دی، او د حکم ئې جاري کړ، خوھیني کسان لادا وايې چې دایوه مسلمان ليکلی دی، خو د احقيقت نلري داځکه چې دانجیل لاهجه مهال شتون درلودی چې اسلام نه ؤ، چې پردي باندی انسايكلوبيديا امریکانا گواه ده تاسی کولای شی وئې^{۱۵۶} گورئ.

(انسايكلوبيديا امریکانا مخ، ۲۶۲ توك ۳)

دبرناباس دانجیل بله اصلي نسخه پیداشو

دانجیل برناباس بله نسخه په طلايي آب ليکل سوي لاسی نسخه چې ۱۴ مليونه پاونډه قيمت لري ، او د عيسى (ع) په خپله مورني یعنی آرامي ژبه ليکل سوي ده ، د د پخوانۍ بنوونۍ لري او هم د راتلونکي پيغمبر پيش گويني پکښي کوي.

دغه کتاب چې د حيواناتو پر پوستوکو ليکل سوي دی ، په کال ۴۰۰ کي د تركي پوليسو لخوا د قاچاقبرانو پر ضد په عملياتو کي پيدا سوي دی . هغه تر ۲۰۱۰ کال پوري په بشه

^{۱۵۵} انجلیل برناباس اردو، ژباره: مولانا ځنډ حليم انصاری صاحب، مقدمه: مولانا ځنډ امین صفر صاحب، ترتیب: خالد مجید صاحب

^{۱۵۶} خپرونوکي: اداره اسلاميات کراچي لاہور ۲۰۰۳ عيسیات کیا ہے؟ ۱۴۹، لیکوال: شیخ الاسلام محمد تقی عثمانی، خپرونوکي: دارالاشاعت کراچی.

تینکه ساقل کېدئ ، خو چي د انقري « د نژادونو خېپنیز موزیم » ته وسپارل سو ، او چېر ژر به په لېر قیوداتو سره د خلکو پر مخ پرانیستل سی . د دې لرغونی لاسی نسخې د صرف یوې صفحې فوټوکاپې کول به خه ناخه یو نیم مليون پاونډه وی.

اووس ئې دالنجيل په ۲۰۱۶ کال کي اعلان کړدانجيل ۱۵۰۰ کاله مخکي ليکل شوي انجيل دی، پاپ شپارسم بن ډیک په رسمي توګه دترکېي د حکومت خخه غوبنتی دی چي دالنجيل له نژدي خخه وګوري، او دي انجيل دوي هم حیران کېیدي؛ په دې انجيل کي نه تسلیث شته، نه دعیسى علیه السلام الوھیت شته، نه دحضرت عیسى علیه السلام صلیب شته، بلکې د دغه انجيل په متن کي ويبل سوي دي چي هغه یو اسقف یعنی پادری ته داسى وویل شول : هغه مسیح به خه نومیری؟ راهب څواب ورکړ: مبارک نوم ې محمدصلی اللہ علیه وسلم دی. نړیوالو خیرونکوچي دانسخه دنژدي لیدلي ده په دې انددي چي دانسخه تراسلام مخکي ليکل شویده، دوي شواهدوراندی کوي چي دليکنو، طلايی آب، پوستکواوليکدو دخخه دا په بشکاره جوتیږي چي دادبرناباس رسول انجيل دی، چي توله عيسایي نړۍ ئې حیرانه کېږي هم ده او ديرزربه په نوروزبوز بارل شی او په نړۍ کي به خپورشی.

له دې خخه علاوه هغه دبرناباس انجيل چي په نړۍ کي شتون لري او په مختلفوژبوباندی ژبارل شوي دی په هغه کي دفخرالموجودات حضرت محمدمصطفې صلی اللہ علیه وسلم مبارک په هکله داسى ليکي دی:

په انجيل برناباس کي دفخرالموجودات صلی اللہ علیه وسلم په

هکله ربنتني او سپيني وړاندويني:

◆ زرده جي خدای له دغه یوموتی خاورې خخه یوسل او خلويښت زره پېغمیران په نښه کېږي اور رسول اللہ هم په نښه کېږي، خدای درسول اللہ صلی اللہ علیه وسلم روح له

تولوزوندیوموجوداتو خخه مخکی یعنی شپیته کاله مخکی پیداکړ. دوی ټول پیغمبران راغل، خرسول الله به ژرراشی شکه چې دغه خدای غواړی چې دهله لاره برابره کړي.
(انجیل برناباس فصل ۶:۳۶)

﴿نخدای انسان ته هغه لیکنه ورکړه، دبې لاس دگوتی په نوک چې نص بې (لا اله الا الله) دی، او دهله دچپ لاس په نوک (محمد رسول الله) لیکلی ئ، نواول انسان (آدم عليه السلام) دامچ کړل اوپرستګوئې وموبيل اووئې ویل چې رحمت اسلامتیادی وی پرتاپه هغه ورڅ چې ته ودې نړۍ ته راځي. (انجیل برناباس فصل ۳۹:۲۴-۲۸)

﴿کله چې آدم پرینبوروان شونویه هوکې ئې دلريه شان یوڅلانده کلمه ولیدل چې په هغه کې نوشته وه (لا اله الا الله محمد رسول الله). (انجیل برناباس فصل ۳۹:۱۴)

﴿آدم عليه السلام وویل: اې خداي! زه وتابه په دې کلمه سره دعاکوم، محمد رسول الله. (انجیل برناباس ۳۹)

﴿آدم دجنت پردروازې ولیدل چې لیکل شوی وو (لا اله الا الله محمد رسول الله). (انجیل برناباس فصل ۴۱:۳۳)

﴿اوازپورته شواوخلکوویل اې خداي! خپل پیغمبر ژرار اویېر، اې محمدصلی الله عليه وسلم ژرراشه او دي نړۍ ته نجات ورکه.
(انجیل برناباس فصل ۹۷:۱۸)

﴿کاهن په څواب کې ورته وویل چې دمحمد رسول الله خخه وروسته نوری پیغمبران هم راځي؟

حضرت عیسیٰ عليه السلام څواب ورکي: له ده خخه وروسته حق نبی نه راځي البتہ درواغجنونیانویو تعداد راځي.
(انجیل برناباس فصل ۹۷:۹-۷)

﴿کله چې دخای سپیخلی پیغمبر محمد راشی، نورسوایی اوبدنامې به ختمه شی.
(انجیل برناباس فصل ۱۱۶:۱۶)

کله چي دی (محمدصلی الله علیه وسلم) راشی نوقول شیطانان به چیغی کپی، اووبه وایی چی ترسکروتولاندی شی اویوبله به وایی چی والوختی، اوله دغه خایه خخه زمور دبمن محمدراخی.

(انجیل برناباس فصل ۱۳۶: ۱۴)

حوارینووویل ای باداره! داخوک دی چی ته ئی په هکله خبری کوي اودي نپی ته راخي؟ عيسى درزه په خوشی سره خواب ورکه چی هغه محمدرسول الله دی، اوکله چی هغه راشی نوداداسی مثال لرى لکه چی پريوه مخکه چی باران وشی اوھغه مخکه ڈيره بنھ میوه وکی اوبيشاره نشي. (انجیل برناباس فصل ۱۶۳).

په انجیل برناباس کي ۶ خلی نورهم دمحمدصلی الله علیه وسلم نوم راغلی دی، چي دلته پورتنی اياتونه کفایت کوي انشاء الله.

په انجیل برناباس کي ۱۵ خلی دمحمدصلی الله علیه وسلم نوم مبارک راغلی دی، اوشاراتاًخودپرزيات دی، چي په قرآنکريم کي په همدومره اندازه سره دفترالمحودات صلی الله علیه وسلم نوم مبارک نه دی راغلی، چي بياهم عيسایي نپی ورباندی سترگی پئوي، اودوی داوایي چي دابایبل برناباس نه دی ليکلی اویومسلمان ليکلی دی، داځکه چي دبرناباس دانجیل احکام وقرآن ته نزدې دی، اوحال داچي دانجیل دسيډناحضرت عيسى عليه السلام یو حواری برناباس ليکلی دی، او دلومړي پاپ جلاشيوس (جلاشيس) په واسطه منع شو، او تاریخ ګواه دی چي لومړي پاپ جلاشيوس داسلام دسترييغuberصلی الله علیه وسلم خخه مخکي تیشوی دی، اونه دانجیل یو مسلمان ليکلی دی اونه بي هم لاس پکښې وهلي دی.

په اوسيني بایبل کي هم دحضرت محمدصلی الله علیه وسلم بيان راغلی دی خوتاسي گران لوستونکي کولاي شی چي داهرخه په (نبي کريم صلی الله علیه وسلم په بایبل او قرآن کي) کي ولولى.

انجیل برناباس مسلمان نه دی لیکلی

خینی عیسایی علماء اوپاصلان په دې عقیده دی چې انجیل برناباس یوه مسلمان لیکلی دی داځکه چې زیات ایاتونه داسی پکښې دی چې دقرآن سره موافق دي خوموردلته ډیردلايل لروچي انجیل برناباس مسلمان نه دی لیکلی داځکه چې:

۱: انجیل برناباس تراسلام مخکي لیکل شوي دی، او هغه نسخي چې اوس پیداشوی دی اویه آرامي ژبه سره دی هغه دنن خخه ۱۵۰۰ کاله مخکي لیکل شوي دی.

۲: په انجیل برناباس فصل ۴:۶۰۹ کي دھینوفرشتونومونه راځي لکه میخائیل، رفائل اواوریل، همدارنګه ددې فرشتوبيان په (فصل ۳:۲۱۵) او (فصل ۷:۲۱۹) کي راغلی دی چې دانومونه په قرآن کريم کي نشته نوکه داليکوال مسلمان واي نودانومونه به ئې نه ذکرکولای.

۳: په (فصل ۲۱۹ او فصل ۲۲۰) کي راځي چې کله حضرت عیسیی عليه السلام واسمانوته پورته شو او دفرشتونسره یوڅای شونوبیایی له خدای خخه و غوبنتل چې ماته بيرته اجازه راکه چې ومحکي ته ولاړشم چې دخپلی موربی بی مریم عليها السلام او زمادشاگر دانوسره یوڅای شم او خدای همداسی وکړل دی ئې دفرشتويه ذريعه ودنياته راوستی او دی دخپلی موراوشماگر دانوسره یوڅای شو او بيرته واسمانوته ولاړي. چې د الواقعه هم د اسلام خخه خلاف ده، په اسلام کي دانشته چې واسمان ته ترختوروسته دئ بيرته ودنياته راغي.

۴: په (فصل ۳۱:۵) کي راخي چي دقيصرحق وقيصرته ورکړه اوخدای حق وخدای ته ورکړه، چي له دې خخه په شکاره معلومېږي چي دين اوسياست سره بېل دي داهم داسلام خلاف ده، نوځکه دامسلمان نه دی ليکلی.

۵: په (فصل ۱۰۵:۳) کي راخي چي اسمانونه ۹ دی، اوحال داچي په قرآن کريم راغلي دي چي اسمانونه ۷ دی، نوځکه موږوپلاي سوچي داکتاب مسلمان نه دی ليکلی.

اوداسي نوريه سلهاف

مسلمانان بايد دانجيل برناباس په هکله څه عقیده ولري؟

ددې په هکله مستقل یوکتاب ليکل شوي دی (العقائد الاسلامية وانجيل برنابا)
خوزه غواړم چي ددې کتاب یوڅوکربني دلته راوړم.

انجيل برناباس داسلام دخلوروغتیو عقايدو سره موافق دی:

۱ - سیدنا حضرت عیسیٰ علیہ السلام دخدای بندے دی، دخدای رسول دی وبل لورته نه حضرت عیسیٰ علیہ السلام دخدای دی ، نه دخدای زوی دی اونه هم دتثیث برخه دی.

۲ - فخرالموجودات حضرت محمد مصطفیٰ صلی اللہ علیہ وسلم رسول دی، خاتم الانبیاء دی اویون پیغمبر دی.

۳ - حضرت ابراهیم علیه السلام چی خپل کوم زوی ذبحه کاوه هغه حضرت اسماعیل علیه السلام ؤ، نه حضرت اسحاق علیه السلام.

۴ - حضرت عیسی علیه السلام نه دی ورژل شوی، او نه هم صلیب (خپول) شوی دی، بلکی دده پرخای یهودا سخریوطی و ورژل شو.

په دې کتاب کي لس نوری عقیدې هم شته چي داسلام سره موافقې دی چي داداسلام حقانیت دی، خودلته همدالخورکفایت کوي، له دې خخه وروسته ددي کتاب ليکوال عبدالحمید خالدسرحان صاحب وايى:

مورنشوویلای چي دادي هغه انجیل وي چي پرحضرت عیسی علیه السلام باندی نازل شوی وو، بلکی مورنويلا شوچي؛ مورنې ددي انجیل تصدیق کوو، او نه هم ددي انجیل تکذیب کوو.^{۱۵۷}

والله اعلم

اللهم انصرن من نصردین محمد صلى الله عليه وسلم وجعلنا منهم

اللهم انا نشكرك ونؤمن بك ونتوكل عليك.

سبحان ربک رب العزة عمایصيفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين

^{۱۵۷} العقائد الإسلامية وانجيل برنايا

ليکوال: عبدالحميد خالدسرحان / خپرونکي: مكتبة الصحابة الإسلامية السالمية - الكويت ١٩٨٢

عبدالغفار جُبیرته ڏالي!

تادي خدای (ج) تل لري اباد جُبيره

اوسيه کامياب ورسره بناد جُبيره

تالهي دين ته خدمت کري دئ

بنه دي پوره دژوند مراد جُبيره

تاقرياني له خپله عقله ورکره

يې افتخار دخپل هيوا د جُبيره

دهري کريني به عوض وويني

دامي وعده ده ساته ياد جُبيره

تاته چي خوک په بدنظر در گوري

هغوي دي ټوله شي برياد جُبيره

درته تل دعاوي اميدي کومه

واخله زمادر گي داد جُبيره

(ايمل اميدي زابل)

دلیکوال چاپ اثار

- ۱: ماولي اسلام قبول کړ؟ لوړۍ چاپ / دوهم چاپ
 - ۲: زمامناظره دیوه عیسايی راهب سره.
 - ۳: سوال څواب.
 - ۴: اسلام اوئوي ساینسی خېړنې ۱ توک. لوړۍ چاپ / دوهم چاپ
 - ۵: اسلام اوئوي ساینسی خېړنې ۲ توک.
 - ۶: اسلام اوئوي ساینسی خېړنې ۳ توک.
 - ۷: بایبل پیژندنه.
 - ۸: لیک لا ربیود.
 - ۹: په انگلیسي ژبه کې تلفظ اوې غږه توري.
 - ۱۰: نبی کریم صلی اللہ علیہ دغیرمسلمانانو په آند.
-

دلیکوال ناچاپ اثار

- ۱: اسلام اوئوی ساینسی خېړنې ۴ توک.
 - ۲: د عیسائیت حقیقت.
 - ۳: بنکلی ځوابونه.
 - ۴: نامتو مسلمان ساینس پوهان.
 - ۵: ایاقرآن کریم له بایبل خخه اخیستل شویدئ؟
 - ۶: نبی کریم صلی اللہ علیہ وسلم په قرآن او بایبل کي.
 - ۷: حضرت عیسیٰ علیہ السلام په قرآن، بایبل او تلمود کي.
 - ۸: په بایبل کي غلطیانې او تحریفات د بایبل په ژبه.
 - ۹: په بایبل کي تکرونه د بایبل په ژبه.
 - ۱۰: په بایبل کي فحشاء، پوچې او بې هوده خبرې د بایبل په ژبه.
 - ۱۱: ایابایبل د خدای کتاب دی؟
 - ۱۲: جُبیر قلم.
 - ۱۳: د یهوداو عیسیا یانوالهام له بایبل خخه.
 - ۱۴: د اسلام او عیسائیت پرتله.
 - ۱۵: د نړۍ مذهبونه او بنستونه.
-

هغه سرچینې چې په دې کتاب کي ورڅه کارا خیستل شوی

دې

- ۱- قرآنکریم
 - ۲- (احکام القرآن ج ۱ ابوبکر جصاص رازی،)
 - ۳- بایبل سے قرآن تک (اظہارالحق کا رد شرح) لیکوال: شیخ الاسلام حضرت مولانا محمد تقی عثمانی صاحب
 - ^۴- بایبل کیا ہے لیکوال: شیخ الاسلام مفتی محمد تقی عثمانی صاحب، مکتبہ دارالعلوم کراچی ۱۴۳۰ ھـ
 - ۵- اعجاز عیسوی، لیکوال مناظر اسلام مولا نار حمت اللہ کیرانوی الہندی رح، ادارہ اسلامیات لاہور
 - ۶- المعجم الوسيط: دار الدعوة مؤسسة ثقافية للتأليف والطباعة والنشر والتوزيع استانبول - ترکیہ - ۱۹۸۹ میلادی
 - ۷- یہودیت، عیسائیت اور اسلام، لیکوال: شیخ احمد دیدات، خپرونکی عبد اللہ اکیدمی لاہور ۲۰۱۰
 - ۸- آریانا دایرۃ المعارف، ، چاپ دا فغانستان دعلومواکاپمی ددایرۃ المعارف دمرکز ریاست ۲۰۰۸
 - ۹- مرحوم شیخ احمد دیدات
 - ۱۰- قاموس الكتاب- لیکوال: ایف ایس خیرالله، خپرونکی: مسیحی اشاعت خانہ ۳۶ فیروز پور روڈ لاہور ۲۰۰۸
 - ۱۱- انسائیکلو پیڈیا بریتانیکا، ۱۹۵۰
 - ۱۲- کتاب مقدس، (اردو بایبل) بایبل سوسائٹی انارکلی لاہور ۲۰۱۱
 - ۱۳- کلام مقدس، (اردو بایبل) کاتولیک بایبل کمیشن پاکستان ۲۰۱۱
-

- ۱۴- الكتاب المقدس (عربي بایبل)، لبنان، ۱۹۹۵
- ۱۵- د (ارى اسى وي) بایبل چاپ: ۱۹۷۱، ص. ۱۶-۱۷
- ۱۶- بهيج انگلیسی پښتوسيند
- ۱۷- دریاب، پښتولغت، مولفین قلندرMomند اوفرید صحرایی، ص. ۳۳۷
- ۱۸- دالله کلام، (پښتو بایبل) درمطبع برقيش بایبل فارن سوسايتی لندن ۱۸۹۵
- ۱۹- تاریخ کلیسا، لیکوال: پاکترونلہ دی سمیتن، خپرونکی: پل گاسپل اسمبلی آف پاکستان
- ۲۰- تفسیر هورن چاپ ۱۸۶۶، ج. ۲، باب ۲، بحواله اظهار الحق
- ۲۱- انجیل شریف اول جیبی چاپ ۱۹۹۶
- ۲۲- انجیل برناباس: خپرونکی اداره اسلامیات لاھور ۲۰۰۳
- ۲۳- کتاب مقدس (ریفرنس اردو بایبل) پاکستان بایبل سوسايتی لاھور ۲۰۱۱
- ۲۴- العقائد الاسلامية وانجیل برنابا
لیکوال: عبدالحمید خالد سرحان / خپرونکی: مكتبة الصحابة الاسلامية السالمية -
الکویت ۱۹۸۶

۲۵- Easton's Bible Dictionary

۲۶- Merriam Webster's Collegiate Dictionary, ۱۰th Edition
(۲۰۰۰)

۲۷- Concise Oxford English Dictionary ۱۱th Edition

۲۸- Bible Dictionary

۲۹- Encyclopedia of Christianity.p۳۰۹

- ۳۰ - Encyclopedia Americana, vol.۳.p.۶۱۶
- ۳۱ - Boyd*s Bible Dictionary, pp.۵۶'۸۶
- ۳۲ - Jesus in His Time, p. ۷۲
- ۳۳ - Flavius Josephus: Antiquities of the Jews, v:۱۱,x:۳
- ۳۴ - J.p. Boyd: BibleDictionary, p. ۸۵
- ۳۵ - F.G.Bratton: History of the Bible, p.۱۰۰
- ۳۶ - The Catholic Bible
- ۳۷ - Encyclo. Brit. (۱۹۶۰)
- ۳۸ - American People*s Encyclopedia. Vol. ۲, p. ۴۹۰.
- ۳۹ - Holly Bible, The British and Foreign Society, ۱۴۶ Queen Victoria Street
- ۴۰ - Concise Oxford Dictionary of the Church, p. ۳۹۳
- ۴۱ - Bratton*s History of the Bible, p. ۱۱۹
- ۴۲ - Encyclopedia Britannica- ۱۹۴۶
- ۴۳ - Frank Moore Cross, from Epic to Canon: History and literature in Ancient Israel, Baltimore and 'London, ۱۹۹۸, pp۴۱-۴۹
- ۴۴ - how the Bible became a book? pp, ۱۹۴-۱۹۶,
- ۴۵ - R.E. Clements, God and Temple, Oxford, ۱۹۶۵, pp>۸۹- ۹۵
- ۴۶ - The Original Torah ,pp ۱۴۶-۱۴۷
- ۴۷ - Akenson ,Surpassing Wonder, pp>۱۱۹- ۱۴۳
- ۴۸ - The Bible The Biography: by Karen Armstrong-۱۰۰۹

- ۴۹- Ezra... Fishbane translation, ibid, p ۶۶
- ۵۰- Bruns, Midrash and Allegory, pp. ۶۶- ۶۷
- ۵۱- Fishbane, Garments of Torah, pp ۶۷- ۶۹
- ۵۲- The invention of the Bible and Talmuds, New York, San Diego and London, ۱۹۹۸, pp. ۸۹-۹۱.
- ۵۳- The Bible The Biography: by Karen Armstrong-۲۰۰۹
- ۵۴- The History of the Scripture through Ages-۲۰۰۵
- ۵۵- A Collection of these Gnostic gospels was discovered at Nag Hammadi in Egypt in ۱۹۴۵
- ۵۶- Fridricksen, Jesus p ۱۹
- ۵۷- what is scripture?
- ۵۸- On The Confusion of Tongues
- ۵۹- What Really Jesus say?
- ۶۰- The History of the Bible ۱۹۹۱.
- ۶۱- The Origin of the Bible- ۱۹۸۸
- ۶۲- American People*s Encyclopedia, vol. ۲. ۴۴.
- ۶۳- Dr.E.Sellier: Introduction to the Old Testament, English Translation by W. Montgomery, London ۱۹۲۳
- ۶۴- John Lewis: Religions of the World Made Simple< London
- ۶۵- Dr.Maurice Bucaille: The Bible, The Quraan and Science
- ۶۶- The New Funk and Wagnall*s Encyclopedia, New York ۱۹۴۹
- ۶۷- Stanley Cook: Introduction to the Bible ۱۹۵۶

- ۶۸- Bratton*s History of the Bible
- ۶۹- Collier*r Encyclopedia
- ۷۰ - Encyclopedia.Brit ۱۹۷۳
- ۷۱- New Catholic Encyclopedia
- ۷۲- Encyclopedia.Brit ۱۹۷۳
- ۷۳- Encyclopedia Amricana
- ۷۴- Funk And Waggnall*s Encyclopedia
- ۷۵- Encyclopedia of Britannica, ۱۳th edition, vol ۱. ۱۷۹۱, ۱۸.
- ۷۶- Merriam Webster*s Collegiate Dictionary, ۱۱.th edition
- ۷۷- Practical Combined Dictionary
- ۷۸- Oxford Advanced Learner*s Dictionary ۵th edition (۱۹۹۰)
- ۷۹- Dr.E.Sellier: Introduction to the Old Testament, English
Translation by W. Montgomery, London, (۱۹۸۳), pp. ۲۵/۲۶
- ۸۰ - F. G. Bratton: op. cit, pp , ۸۵, ۸۶
- ۸۱-Herbert Muller: Use of the Past, p. ۸۹
- ۸۲- The History of Church, Sec.۲, p.۳۱۱
- ۸۳- Encyclopedia of Biblica
- ۸۴- Encyclopedia of Bretaneca
- ۸۵- Holly Bible (NKJV): Thomas Nelson, Inc. USA ۱۹۸۰
- ۸۶- Encyclopedia of Religions and Ethics ۱۹۱۷
- ۸۷- Floyd.H.Ross and Tyentte Hills: op.cit ۱۳۷
- ۸۸- Arnold Meyer: Jesus or Paul, London ۱۹۰۹

- ۸۹-Hammerton: Universal History of the World
- ۹۰ -Encyclopedia of Brit ۱۹۶۹
- ۹۱- Holly Bible(NKJV),Red letter Bible, Thomas Neslson Bible
USA-۱۹۸۹
- ۹۲- The Bible,Revised Standard Version, the British and Foreign
Bible Society ۱۹۵۹
- ۹۳- The New American Bible, the new catholic translation
- ۹۴- Text for the Newtestament(Bruece Metzger)
- ۹۵- Origion of Scriptures
- ۹۶- Infallible? (Hans Kung)
- ۹۷- Is the Bible Word of God? (Dr. Graham Scroggie)
- ۹۸-Islam and Christianity /Husain Hilmii
printed in Istanbul ۱۹۹۱
- ۹۹- Is the Bible God's Word? by Ahmed Deedat ۱۹۹۸ / printed:
Ministry of Awqaf and Islamic Affairs Department State of Qatar
- ۱۰۰ - The Bible, The Quraan and Science
By: Dr. Maurice Bucaille
Translated From French by: Alastair D. Pannell and The Author
۱۰۱- Deseret News Publishing Co. ۱۹۹۳

- ۱۰۳ -Our Bible and the Ancient Manuscripts/ Dr. Lobegott
Friedrich Konstantin Von Tischendorf, one of the most adamant conservative Christian defenders of the Trinity
- ۱۰۴- Kenneth Cragg, the Anglican Bishop of Jerusalem
۱۰۵- July ۶, ۲۰۰۹ -- Updated ۱۶۸ GMT (۰۰۸ HKT)/By Richard Allen Greene CNN
۱۰۶- July ۲۴, ۲۰۰۸ -- Updated ۱۱۱۲ GMT (۱۹۱۳ HKT)/ By Ed Payne
۱۰۷- Dr. W Graham Scroggie of the Moody Bible Institute, Chicago, a prestigious Christian evangelical mission
- ۱۰۸- Prepared by Pastor Aaron Goerner (۷/۱۰/۲۰۰۵). See Dt.۳۳:۸-۱۰; Ezra ۷:۱۰; Malachi ۱:۷; Matt.۱۳:۵۶; Acts ۱۷:۱۱; Col.۱:۲۸'۲۹; ۱ Tim.۴:۱۲-۱۶. (the most embarrassing part of the Bible)
-

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library